

ቤተ ክርስቲያን፡- ምእመኖቿ

ሀ. ቤተ ክርስቲያን- የዚህ ዘመን የእግዚአብሔር ዓላማ

ቤተ ክርስቲያን የዚህ ዘመን የእግዚአብሔር ማዕከላዊ ዓላማ መሆኗ አዲስ ኪዳን ውስጥ ተገልጧል። እግዚአብሔር ለብሉይ ኪዳን ግለሰቦችና አገሮች ከነበሩት ዓላማዎችና ለእስራኤልም ከነበረው ሰፋ ያለ ዓላማ ጋር ሲነጻጸር፤ ቤተ ክርስቲያን ከሌሎች ሕዝቦችና ከአይሁዶች የተዋቀረች የአማኞች አንድነት ሆና ተገልጣለች። እነዚህም ከዓለም ተጠርተው በመውጣት በመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት አማካይነት ሕያው አንድነት የተሳሰሩ ናቸው።

በአጠቃላይ፤ የቤተ ክርስቲያን ፅንሰ-አሳብ በሁለት ዓበይት ምድቦች ይከፈላል። አዲስ ኪዳን ውስጥ የምንመለከተው የመጀመሪያ ፅንሰ-አሳብ፤ ቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ ውስጥ የሚገኙ እውነተኛ አማኞች ሁሉ ሕያው ጥምረት መሆኗን ነው። ይህም መንፈስ ቅዱስ ከወረደበት ዕለተ ጳንጠቆስጤ አንሥቶ ክርስቶስ ለቤተ ክርስቲያኑ ዳግም በመመለሱ የሚደመደም ልዩ እውነት ነው። ጌታ በሚመለስበት ጊዜ ቤተ ክርስቲያን ከዓለም በመነጠቅ ወደ ሰማይ ትወስዳለች።

ሌላው ፅንሰ-አሳብ፤ ስለ አጥቢያ ወይም ስለ ተደራጆች ቤተ ክርስቲያን የተገለጠው ነው። ይህ በአንድ አጥቢያ የሚገኙ አማኞች ወይም ይህን የመሰሉ ጥባኤዎች የአማኞች ስብሰብ ነው (1ኛ ቆሮ. 1፡2፤ ገላ. 1፡2፤ ፊልጵ. 1፡1)።

“ቤተ ክርስቲያን” የሚለው ቃል ‘ኤክሌገርያ’ ከሚለው ግሪክኛ የተተረጎመ ሲሆን፤ ቃሉ ለየትኛውም ዓይነት የሕዝቦች ስብሰባ ወይም ጥባኤ በተደጋጋሚ አገልግሏል። የተሰባሳቢዎቹ ዓላማ ሃይማኖታዊ ወይም ፖለቲካዊ ሊሆን ይችላል። የቃሉ ፍች “ተጠርተው የወጡ” ማለት ነው። በጥንታዊቱ ግሪክ፤ ብዙዎቹ ከተሞች የሚተዳደሩት ነጻ በሆነ ዲሞክራሲ ነበር። በመሆኑም፤ እያንዳንዱ ዜጋ በጋራ ጉዳዮች ላይ ተግባራዊ እርምጃ ለመውሰድ ይሰበሰባል። ከወትሮው ተግባራቸው ድምፅ ወደሚሰጡበት ስብሰባ ተጠርተው ሲመጡ፤ ቃሉ፤ ተጠርቶ የመውጣት ውጤት ወይም የተሰበሰቡ ሰዎች የሚል ፍች ሊሰጠው በቃ።

ይህ ቃል የብሉይ ኪዳን የተለያዩ ጥባኤዎችን ለማመልከት የብሉይ ኪዳን የግሪክ ትርጓሜ በሆነው ሰፕቱዋጄንት ውስጥ በተደጋጋሚ ተጠቅሷል። እንደ የሐዋርያት ሥራ 7፡38 እና 19፡32 በመሳሰሉ ምንባቦች ውስጥ የሰዎችን ስብሰብ በሚገልጥ መልኩ ተጠቅሶ እናገኛለን። ይሁንና ቃሉ ቤተ ክርስቲያንን እንደ ክርስቶስ አካል ለማመልከት በሚያገለግልበት ጊዜ ከዓለም ተጠርተው በክርስቶስ ሕያው ኅብረት የፈጠሩ ሰዎችን ለማመልከት ያገለግላል። ምንም እንኳ እስራኤላውያን አንዳንድ ጊዜ ለሃይማኖታዊ ዓላማዎች መሰባሰባቸው ቢታወቅ፤ ይሄ ፅንሰ-አሳብ ብሉይ ኪዳን ውስጥ አይገኝም። ቃሉ የዳኑትን በሚያመለክትበት ጊዜ ደግሞ የሚያመለክተው፤ በአሁኑ ዘመን በምድርም ሆነ በሰማይ ድነት ያገኙት ሰዎች ኅብረት ነው።

ለ. ቤተ ክርስቲያን- የአዲስ ኪዳን መገለጥ

ዘላለማዊ ሕይወት በማግኘት የተባበሩ አይሁዳውያንና አሕዛብ ያሉበትን ቤተ ክርስቲያን ፅንሰ-አሳብ ከብሉይ ኪዳን ውስጥ አናገኝም፤ አዲስ ኪዳን ብቻ ነው የዚህን ዋና ጉዳይ መለኮታዊ መገለጥ የሚያስጨብጠን። በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ መጀመሪያ የክርስቶስ መምጣት፤ በመስቀል ላይ መሞት፤ ከሞት መነሣትና ወደ ሰማይ ማረጋገጥ የግድ አስፈላጊ ክንውን ነበር። የመንፈስ ቅዱስ በበዓል ኅምሳ ዕለት መምጣት ግን፤ እግዚአብሔር

በአሕዛብና በእስራኤል መካከል ልዩነት ሳያደርግ ልዩ የአማኞች ኅብረት ለመፍጠር ያለውን ዓላማ እውን አደረገበት። በዚህም መሠረት በእስራኤልና በአሕዛብ መካከል ልዩነት ሳይደረግ ሁለቱም በእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዓላማ ውስጥ ስፍራ አግኝተዋል።

በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ ሁለት ውስጥ እንደተመለከተውና በዚሁ መጽሐፍ ምዕራፍ አሥር በቆርኔሌዎስ ገጠመኝ እንደተረጋገጠው፤ በክርስቶስ የሚያምኑ ሰዎች በመንፈስ ቅዱስ ተጠምቀው (1ኛ ቆሮ. 12:13) አንዳቸው የሌላው አባል ሆነዋል። ይህም በመንፈስ ቅዱስ መምጣት የተከናወነ ተግባር ነው። ከዕለተ በዓለ ጎምሳ በመለስ፤ እያንዳንዱ አማኝ ድነትን ሲያገኝ ቀደም ሲል በመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት ውስጥ እንደተገለጠው የክርስቶስ አካል ክፍል ይሆናል። ቤተ ክርስቲያን ዘመኗ ተፈጽሞ ወደ ሰማይ በምትነጠቅበት ጊዜ፤ መለኮታዊው ዓላማ በአይሁዶችና በአሕዛብ መካከል ወዳለው የተለመደ ልዩነት ይመለሳል። ይህ ከመነጠቅ በኋላ በሚኖረው የመከራ ወቅትና በሺህ ዓመቱ መንግሥት ውስጥ የሚያምኑትን አይሁዶችና አሕዛብ የሚመለከት ነው።

ሐ. አይሁድ፣ አሕዛብና ቤተ ክርስቲያን

በአሁኑ ዘመን፤ ሦስት ዓበይት ሰብአዊ ክፍፍሎች እንዳሉ መጽሐፍ ቅዱስ ይዘረዝራል። እነዚህም አይሁዶች፣ አሕዛብና ቤተ ክርስቲያን ናቸው (1ኛ ቆሮ. 10:32)። እግዚአብሔር ለዚህ ዘመን ያለውን ዓላማ ለመረዳት እነዚህን ልዩነቶች ማጤኑ እጅግ አስፈላጊ ነው።

1. አይሁዶች ወይም እስራኤላውያን ከአብርሃም አብራክ ወጥተው በይስሐቅና በያዕቆብ የዘር ሐረግ የተዋለዱ ሲሆኑ፤ ከመለኮታዊ ዓላማና የተስፋ ቃል የተነሣ የተመረጡ የእግዚአብሔር ሕዝቦች ናቸው። የአይሁድ ሕዝብ እስካሁን በተአምራዊ መንገድ ተጠብቆ የቆየ ሲሆን፤ በሚመጣው የእግዚአብሔር መንግሥት ዘመን በምድር ላይ ኃያልና የተከበረ ሕዝብ እንደሚሆን ትንቢቶች ያስረዳሉ (ኢሳ. 62:1-12)።

ያህዌ ለእነዚህ ሕዝቦች የገባላቸው ዘላለማዊ የተስፋ ቃላት ሊለወጡ አይችሉም። የተስፋ ቃላቱ ከሚያካትቷቸው ነገሮች መካከል ብሔራዊ ነጻነት (ኤር. 31:36)፣ መሬት (ዘፍጥ. 13:15)፣ ዙፋን (2ኛ ሳሙ. 7:13)፣ ንጉሥ (ኤር. 33:20-21) እና መንግሥት (2ኛ ሳሙ. 7:16) ይገኛቸዋል። እነዚህ ምድራዊ ባሕርይ ያላቸው የተስፋ ቃላት በእግዚአብሔር ታማኝነት እስካሁን በመፈጸም ላይ ናቸው። ተስፋዎቹ ዘላለማዊ በመሆናቸው ለዘላለም እንዲሁ ይፈጸማሉ። በእነዚህ ሕዝቦች የሚፈጸመውን የመለኮታዊ ዓላማ አሠራር የሚከተሉት አራት ቃላት ይገልጧቸዋል፡- “የተመረጠ”፣ “የተበተኑ”፣ “የተሰበሰቡ” እና “የተባረኩ”። አይሁዶች በእግዚአብሔር መመረጣቸውና አሁን በምድር ሕዝቦች ሁሉ መካከል መበታተናቸው ግልጽ ነው። መሰባሰባቸውና መበረካቸው ግን አይቀሬ ነው። የዚህ ሕዝብ ልዩ እገልግሎት ሮሜ 9:4-5 ውስጥ ተገልጧል (ከዘፍጥረት 12:3 ጋር ያነጻጽሩት)።

2. አሕዛብ እስራኤላውያንን ሳይጨምሩ ከአዳም ዘመን እስከ ዛሬ የኖሩ ሕዝቦች ሁሉ ሲሆኑ፤ ተቆጥረው እስከማይዘለቁ ድረስ እጅግ ብዙ ናቸው። ከተወሰኑ ግለሰቦች በስተቀር፤ ከአዳም እስከ ክርስቶስ ዘመን በነበረው የጊዜ ገደብ እግዚአብሔር ከአሕዛብ ጋር ምን ዓይነት ልዩ ግንኙነት እንዳደረገ ወይም ምን ዓይነት የቅርብ የተስፋ ቃላት እንዳደረገ የሚያመለክት ዘገባ አናገኘም። ወደፊት በምድር ላይ በሚመሠረተው መንግሥት ውስጥ ግን፤ አሕዛብ ታላቅ ምድራዊ በረከቶችን እንደሚያገኙ የብሉይ ኪዳን ትንቢቶች ያመለክታሉ። በአሁኑ ዘመንም አሕዛብ ከአይሁዳውያን ጋር የወንጌሉ ዕድል ተካፋዮች ናቸው።

3. ቤተ ክርስቲያን የሚያመለክተው፤ የተደራጀችን አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባልነት ሳይሆን፤ በአሁኑ ዘመን የሚደኑትን ሰዎች አጠቃላይ ጉብረት ነው። እነዚህ ሰዎች በሚከተሉት ነጥቦች ምክንያት የተለዩ ናቸው።

(ሀ) በዚያ ጉብረት ውስጥ የሚገኙ ግለሰቦች ሁሉ ዳግም የተወለዱ በመሆናቸው፤ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ይገባሉ (ዮሐ. 3:5)። ክርስቶስን ይመስሉ ዘንድም ከቀድሞው የተወሰኑ ናቸው (ሮሜ 8:29)።

(ለ) ከእንግዲህ አዳምን ተከትለው የእርጌውን ተፈጥሮ ውድቀት የሚካፈሉ አይሆኑም (2ኛ ቆሮ. 5:17)። ይልቁንም ክርስቶስን ተከትለው እርሱ በትንሣኤው ሕይወትና ክብር የሆነውን ሁሉ የሚሆኑ እና የአዲሱ ተፈጥሮ ተከፋዮች ናቸው (ኤፌ. 1:3፤ ቆላ. 2:10)።

(ሐ) በእግዚአብሔር እይታ ዜግነታቸው ተለውጧል፤ ምክንያቱም ሰዎች አይሁዳዊ ወይም አሕዛብ ተብለው ወደማይለዩበትና ክርስቶስ ሁሉ በሁሉም ወደሆነበት አዲስ ሕይወት መጥተዋልና (ቆላ. 3:11)።

(መ) አሁን የሰማይ ዜጎች ስለሆኑ (ፊልጵ. 3:20፤ ቆላ. 3:3)፤ የተስፋ ቃላቶቻቸው፤ ሀብቶቻቸውና ስፍራቸው ሰማያዊ ነው (2ኛ ቆሮ. 5:17-18)። እነዚህ ሰማያዊ ዜጎች ከምድራውያኑ በብዙ አኳኋን ይለያሉ።

መ. ከአይሁድና ከአሕዛብ የተመሠረተች ቤተ ክርስቲያን

የአይሁዶችና የአሕዛብ ምድራዊ ስፍራ ቀደም ብሎ ተገልጧል። በተጨማሪም፤ እግዚአብሔር በአሁኑ ዘመን ለጸጋው ዓላማዎች አሕዛብንም ሆነ አይሁዶችን በአንድ ዓይነት መሠረት ላይ ያስቀመጣቸው መሆኑን መገንዘብ ተገቢ ነው (ሮሜ 3:9)። ሁሉም “ከኃጢአት በታች” መሆናቸውና መዳን የሚችሉት በጸጋ ብቻ መሆኑ ተገልጧል።

መለኮታዊው ፕሮግራም በክርስቶስ ሞት ተለውጧል። ይሄውም ከአንድ የተመረጠ ሕዝብ ይልቅ፤ አይሁድ ወይም አሕዛብ ሳይል ግለሰቦችን ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መቀበሉ ነው። ይህ መለኮታዊ አሠራር አይሁዶች ሊገነዘቡ ያልቻሉት ሃገር ነበር። ቃል ኪዳኖቹ ለጊዜው ወደ ጎን የተደረጉ እንጂ ያልተሻሩ መሆናቸውን አልተረዱም። በሐዋርያት ሥራ ውስጥ አይሁዶች ይህን አለመረዳታቸውን የሚያሳይ አሳብ እናነባለን።

አይሁዶች ካላቸው የተሳሳተ መረዳት የተነሣ በዚህ ዘመን ያለውን የእግዚአብሔር ፕሮግራም አይቀበሉትም። ቤተ ክርስቲያን እስከትነጠቅ ድረስ አይሁዶች በዚህ አስተሳሰባቸው እንደሚቆዩም ትንቢት ተነግሯል (ሮሜ 11:25)። ከዚያ በኋላ ነጻ አውጪው ከፅዮን በመምጣት፤ አለማመንን ከያዕቆብ ቤት ያስወግዳል። እግዚአብሔር ኃጢአታቸውን እንደሚያስወግድ ከእነርሱ ጋር ቃል ኪዳን የገባበት ጉዳይ መሆኑን ይህ ያመለክታል (ሮሜ 11:26-27)። ያም ሆነ ይህ፤ አይሁዶችም ሆኑ አሕዛብ በወንጌል ስብከት በመዳን ላይ ናቸው። ቤተ ክርስቲያንም በዚህ በመሟላት ላይ ነች። ሐዋርያው ወንጌሉ መጀመሪያ ለአይሁዶች እንዲሰበክ ያስታወቀ ሲሆን (ሮሜ 1:16)፤ የርሱም አገልግሎት ከዚህ ፕሮግራም አኳያ የተዋቀረ ነው (ሐዋ. 17:1-3)።

ቀደም ሲል እንደተገለጠው፤ ለሐዋርያው ጳውሎስ ሁለት መገለጦች ተሰጥተውት ነበር። የመጀመሪያው የእግዚአብሔር የጸጋ ወንጌል ነው። ይህን መገለጥ የተቀበለው ምናልባት በአገልግሎቱ መጀመሪያ አካባቢ ዓረቢያ ውስጥ እያለ ሳይሆን አይቀርም (ገላ. 1:11-12)። ሌላው የክርስቶስ አካል ስለሆነችው ቤተ ክርስቲያን የተሰጠው መገለጥ ሲሆን፤ የተቀበለው በወገኒ ቤት እያለ ሳይሆን አይቀርም (ኤፌ. 3:3-6)። የሁለተኛው ምሥጢር

ዋንኛ ጉዳይ እግዚአብሔር ከሁለት ምንጮች፤ ማለትም ከአይሁድና ከአሕዛብ አንድ አዲስ አካል በመሥራት ላይ መሆኑን የሚያመለክት ነው (ኤፌ. 2:15)። ይህ ተሰውሮ የኖረ መለኮታዊ ምሥጢር ነው። እግዚአብሔር ለእስራኤል ወይም ለአሕዛብ ዓላማዎች እንዳሉት የብሉይ ኪዳን ትንቢት በግልጽ ያመለክታል። ይህም ከአይሁዶችና አሕዛብ አዲስ ሰማያዊ ፍጥረትን የመሥራት ምሥጢር ነው።

ሠ. የቤተ ክርስቲያን አባልነት

“አንድ ሰው ከዳነ በኋላ የቤተ ክርስቲያን አባል ላይሆን ይችላል?” የሚለው ጥያቄ መልስ፡ “ቤተ ክርስቲያን” ለተባለው ቃል በሚሰጠው ፍች ላይ ይደገፋል። አንድ ሰው ድነት ካገኘ በኋላ በአጥቢያ ደረጃ የተዋቀረች ቤተ ክርስቲያን አባል ላይሆን እንደሚችል እውነት ነው። ሰዎች ሁሉ የቤተ ክርስቲያን አባል ከመሆናቸው በፊት በክርስቶስ አምነው መዳን አለባቸው። ከዳኑ ደግሞ ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር ኅብረት ማድረግን በአንድም ሆነ በሌላ መልኩ መሻታቸው ተፈጥሮአዊ ነው።

በሌላ በኩል፡ ድነትን እግኝቶ የክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተ ክርስቲያን አባል አለመሆን የማይቻል ነገር ነው። ምክንያቱም በድነት ውስጥ መለኮታዊው የሥራ ድርሻ የዳነውን ሰው በመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት የክርስቶስ አካል ማድረግ በመሆኑ ነው (1ኛ ቆሮ. 12:13)። ከመንፈስ ቅዱስ አሠራር ጋር በተገናኘ መልኩ እንዳገለገለው፤ “ማጥመቅ” የሚለው ቃል ከውጫዊው የውኃ ጥምቀት ሥርዓት አልፎ፤ መንፈስ ቅዱስ ለአማኝ የሚሰጠውን አገልግሎት የሚወክል ሰፋ ያለ ትርጉም አለው። ይህም የመንፈስ ቅዱስ አገልግሎት በድነት ውስጥ ከሚከናወኑ ሌሎች መለኮታዊ ተግባራት ሁሉ የላቀ ውጤት ያስገኛል። ሰይጣን የመንፈስ ቅዱስን ጥምቀትና፤ ጥምቀቱ የሚወክለውን መለኮታዊ አገልግሎት ግልጽ ትርጉም ማዛባቱ አስገራሚ አይሆንም። ምክንያቱም የመለኮታዊውን ጸጋ ባለጠግነት ለመረዳት ወይም ወደ ሰማያዊ ደስታ ለመግባት የምንችለው፤ በዚህ አገልግሎት ላይ በመመሥረት ብቻ በመሆኑና ከነዚህ ጸጋዎች ወደሚገኘው የተቀደሰ ሕይወት የሚገፋፋን በመሆኑ ነው።

በምድር ላይ ቤተ ክርስቲያን ወደ ቅድስት አገር የምትጓዝ የምስክርነት ቡድን ሆና ነው የምትታየው። ክርስቶስ ከዚህ ዓለም እንዳልሆነ ሁሉ፤ ክርስቲያኖችም ከዚህ ዓለም አይደሉም (ዮሐ. 17:16)። አብ ወልድን ወደ ዓለም እንደ ላከው፤ ወልድም እነዚህን ምስክሮች ወደ ዓለም ልኳቸዋል። በጸጋው ባለጠግነት የሚኖራቸው እውነተኛ ማንነት ገና አልታወቀም (ቆላ. 3:4፤ 1ኛ ዮሐ. 3:2)። ቤተ ክርስቲያን፤ ማለት ቅዱሳን በሰማያዊ ስፍራ እንደ በጉ ሙሽራ፤ ከንጉሡ ጋር አብራ የምትገዛና ከዘላለማዊው የእግዚአብሔር ልጅ ክብር ዘላለማዊ ተካፋይ ሆና ትገለጣልች።

ቤተ ክርስቲያን፡- ዓላማና ተልእኮዋ

በአሁኑ ዘመን እግዚአብሔር በቤተ ክርስቲያን እማካይነት ጥበቡንና ጸጋውን ለሰማያዊ ሠራዊት በመግለጥ ላይ ነው (ኤፌ. 3:10)። ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔር ጸጋ ምን ሊሠራ እንደሚችል ለመግለጥ ምስክር ሆና ትቀርባለች (ኤፌ. 2:7)። በዚህ ጠለቅ ባለ አገላለጥ መሠረት የቤተ ክርስቲያን መለኮታዊ ተልእኮ ከአጠቃላይ አካል ይልቅ ለእያንዳንዱ አማኝ የተሰጠ ነው። እንደ ቤተ ክርስቲያን ራስነቱ ክርስቶስ እያንዳንዱን አማኝ በጌታ ፈቃድ መንገዶች የመምራት ብቃት አለው። ይህ የሚሆነው ከግል ስጦታዎቹና እግዚአብሔር ለግለሰቡ ሕይወት ካለው ዓላማ ጋር በተስማማ መልኩ ነው። ይህ ሁሉ ታዲያ እግዚአብሔር በአሁኑ ዘመን ለቤተ ክርስቲያን ካለው አጠቃላይ ዓላማ ጋር በመስማማት ይካሄዳል። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በአጠቃላይ እግዚአብሔር የአሁን መለኮታዊ ዓላማውን በመፈጸም ላይ ሲሆን፤ ይህም ልክ በቅዱሳት መጻሕፍት እንደተጻፈው በመከናወን ላይ ነው።

ሀ. ዓለም ውስጥ የአሁኑ መለኮታዊ ዓላማ

የዚህ ዘመን መለኮታዊ ዓላማ ዓለምን መለወጥ አይደለም። ይልቁንም በኢየሱስ ክርስቶስ አምነው የክርስቶስን አካል፤ ማለትም ቤተ ክርስቲያንን የሚመሠርቱ ሰዎች መጥራት ነው። ዓለም የምትለወጥና በምድር ላይ የጽድቅ መንግሥት የሚመሠረት መሆኑ እውነት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚነግረን ይህ እውነት በክርስቲያን አገልግሎት የሚመጣ አይደለም። ይህ የሚፈጸመው ክርስቶስ ሲመለስና የእርሱ በአካል መገኘትና የዓለምን ሥርዓት በመለወጥ ኃይሉ በግልጽ በሚሠራበት ወቅት ነው።

የሰማይ አምላክ በምድር ላይ ዘላለማዊ መንግሥት የሚመሠርተው (በዳን. 2:44-45)፤ የክርስቶስ ተምሳሌት ያለው ድንጋይ መፈንቀል የሚያመለክተው አሳብ ፍጻሜ ካገኘ በኋላ ነው። ጌታ ተመልሶ ከክብር ዙፋኑ ላይ ከተቀመጠ በኋላ በቀኙ የሚቆሙ በጎቹን ወደተዘጋጀላቸው ምድራዊ መንግሥት ይመራቸዋል (ማቴ. 25:31-34)። በተመሳሳይ ሁኔታ፤ ክርስቶስ በምድር ላይ ለሺህ ዓመታት የሚነግሠው ከሰማይ ሲመጣ በግልጽ ከታየ በኋላ ነው (ራእይ 19:11-20:9ን ከሐዋ. 15:13-19፤ 1ኛ ቆሮ. 15:20-25 ጋር ያነጻጽሩት)።

የዚህን ዘመን ልዩ ገጽታዎች አስመልክቶ (ማቴ. 13:1-50) ጌታችን ሦስት ዓበይት ሁኔታዎችን ገልጧል፡- (1) እስራኤል በዓለም ያላት ስፍራ በእርሻ ውስጥ እንደተሸሸገ መዝገብ ይሆናል (ማቴ. 13:44)፤ (2) ክፋት እስከ ዘመኑ ፍጻሜ ይቀጥላል (ማቴ. 13:4፤ 25፤ 33፤ 48)፤ (3) በስንዴ፤ የከበረ ዋጋ ባላት ዕንቁና በመልካም ዓሣ የተመሰሉት የመንግሥት ልጆች ይሰበሰባሉ (ማቴ. 13:30፤ 45፤ 46፤ 48)።

ከዚህ ሦስት የዘመኑ ባሕርያት የመጨረሻው ወይም የመንግሥት ልጆች መሰባሰብ በአሁኑ ዘመን የእግዚአብሔር ዋነኛ ዓላማ መሆኑ ተገልጧል። በዚሁ መሠረት ሮሜ 11:25 ውስጥ እንደተገለጠው፤ የአሁኑ ዘመን የእስራኤል ዕውርነት የሚቆየው፤ እስከ ቤተ ክርስቲያን ዘመን ፍጻሜ (ኤፌሶን 1:22-23ን ተመልከት)፤ ማለትም እግዚአብሔር አሕዛብን እየጠራበት ያለው ልዩ የበረከት ዘመን እስከሚያበቃ ብቻ ነው።

እንደዚሁም “የዓመፅ ምሥጢር” ወይም በአሁኑ ዘመን የሚታየው ክፋት የእግዚአብሔር መንፈስ ስፍራ እስኪለቅለት ድረስ ማዕቀብ ያለበት ቢሆንም፤ የሚቀጥል መሆኑ ተገልጧል (2ኛ ተሰ. 2:7)። መንፈስ ቅዱስ የሚሄደው የቤተ ክርስቲያንን ጥሪ

ከፈጸመ በኋላ ብቻ እንደመሆኑ፤ የእግዚአብሔር ቀጣይ ዓላማ በዓለም ክፋትን ማሻሻል ሳይሆን፤ የሚያምኑትን ሁሉ መለየት ነው። የእስራኤል ቃል ኪዳኖች ገና ይፈጸማሉ (ሮሜ 11:27)፤ ክፋት ከምድር ይወገዳል (ራእይ 21:1)። የአሁኑ የእግዚአብሔር ዓላማ ቤተ ክርስቲያንን ወደ ሙሉ ተግባር ማድረስ ነው።

ሐዋርያት ሥራ 15:13-19 ውስጥ እንደተገለጠው፤ የያዕቆብ ንግግር ፍሬ አሳብ ኢየሩሳሌም ውስጥ በተካሄደው የመጀመሪያ ጉባኤ ፍጻሜ ላይ ተብራርቷል። ጉባኤው የተጠራው ከአሁኑ የእግዚአብሔር ዓላማ ጋር በሚመሳሰለው ጥያቄ ላይ ውሳኔ ለመስጠት ነበር። በመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በብዛት የሚገኙት አይሁዶች በመሆናቸው፤ ይህ አዲስ ወንጌል ወደ አሕዛብ መድረሱን እየተመለከቱ አይሁድነታቸው ምን የተለየ ነገር እንዳለው ግራ አጋብቷቸው ነበር። ያዕቆብ የጴጥሮስን ልምምድ በመመርኮዝ ጴጥሮስ አሕዛብ በነበረው ቆርኔሎስ ቤት በመገኘት ያከናወነው ነገር የሚያመለክተው፤ እግዚአብሔር ሕዝብን ለራሱ ይሰበሰብ ዘንድ መጀመሪያ አሕዛብን በመጎብኘት ላይ እንዳለ የሚያሳይ ነው ብሏል። ያዕቆብ ከዚያ በኋላ፤ ጌታ እንደሚመለስና ለእስራኤልም ሆነ ለአሕዛብ ዓላማዎቹን ሁሉ እንደሚያሟላ በመግለጥ ንግግሩን ቀጥሏል።

ይህ ሁሉ ጥናት ለዚህ ጉዳይ የሚያበረክተው አስተዋጽኦ ቢኖር፤ በአሁኑ ዘመን ግለሰብ አማኝ ዓለምን ለማሻሻል በእግዚአብሔር ያልተሾመ መሆኑን ነው። የአማኝ መጠራት ለክርስቶስና ለሚያድን ጸጋው በዓለም ሁሉ ምስክር ይሆን ዘንድ ነው። በዚህ የወንጌል ስብከት አገልግሎት አማካይነት ነው የእግዚአብሔር መንፈስ የዘመኑን ድንቅ ዓላማ ከግቡ የሚያደርሰው።

ለ. የቤተ ክርስቲያን አመሠራረት

ኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያኑን እንደሚመሠርት ተንብዮ ነበር (ማቴ. 16:18)። ሐዋርያው ጳውሎስም ቤተ ክርስቲያንን “ሕንጻ ሁሉ እየተጋጠመ በጌታ ቅዱስ ቤተ መቅደስ” ወደ መሆን ከሚያድግበት ሕያው ድንጋይ ጋር አነጻጽሯታል። “በእርሱም እናንተ ደግሞ ለእግዚአብሔር መኖሪያ ለመሆን በመንፈስ ቅዱስ አብራችሁ ትሠራላችሁ” (ኤፌ. 2:21-22)። የአማኝ የነፍሳት ምርኮና የክርስቶስን አካል የማነጹ አገልግሎትም የሚቀጥል ይሆናል። ይህ ለዘላለም ሳይሆን “ሁላችን የእግዚአብሔርን ልጅ በማመንና በማወቅ ወደሚገኝ አንድነት፤ ሙሉ ሰውም ወደ መሆን፤ የክርስቶስም ሙሉ ቤተ መቅደስ ወደ ሙሉ ልክ እስክንደርስ” ድረስ ነው (ኤፌ. 4:13)። “የክርስቶስ የሙሉ ቤተ መቅደስ ቃል የሚያመለክተው፤ ሰዎች ክርስቶስን ወደ መምሰል ማደጋቸውን ሳይሆን፤ የክርስቶስ አካል ወደ ፍጻሜው ማደጉን ነው (ኤፌ. 1:22-23)። ኤፌሶን 4:16 ውስጥም የአካሉ ክፍሎች ልክ እንደ ሰብአዊ አካል ሕያው ሕዋሳት፤ የማያቋርጥ የነፍሳት ምርኮ ተግባር እንደሚፈጽሙና በዚህም አካሉን የሚያሳድጉ የመሆኑ እውነት ተገልጧል።

ሐ. የአማኝ ተልእኮ

ክርስቶስ የዚህ ዘመን መግለጫ በሆነው ዘር የመዝራት ምሳሌ፤ ከአራቱ እጅ አንዱ “ሰንዴ”ን እንደሚያስገኝ ተንብዮአል (ማቴ. 13:1-23)። ምንም እንኳ የወንጌሉ ስብከት ከሕይወትም ሆነ ከሞት ጋር የሚዛመድ ቢሆን (2ኛ ቆሮ. 2:16)፤ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ አማኝ የጠፋትን ለመመለስ በጊዜውም አለጊዜውም እንዲተጋ ተልኳል። እምነት ከመስማት፤ መስማትም ከእግዚአብሔር ቃል እንደሆነ በመገንዘብ (ሮሜ 10:17)፤ ወደ ዓለም ሁሉ እንዲሄድና ለፍጥረት ሁሉ ወንጌልን እንዲሰበክ ተሹሟል (ማር. 16:15)። በተጨማሪም፤ በክርስቶስ ሆኖ ዓለሙን ከራሱ ጋር ያስታርቅ የነበረው እግዚአብሔር የማስታረቅን ቃል የሰጠን መሆኑ 2ኛ ቆሮንቶስ 5:19 ውስጥ ተገልጧል። “እንግዲህ

እግዚአብሔር በእኛ እንደሚማልድ ስለ ክርስቶስ መልእክተኞች ነን፤ ከእግዚአብሔር ጋር ታረቁ ብለን ስለ ክርስቶስ እንለምናለን” (2ኛ ቆሮ. 5:20)።

ይህ አገልግሎት አማኞች ሁሉ ሊፈጽሙት የሚገባና፣ በብዙ መንገዶች ተግባር ላይ የሚውል ነው።

1. ወንጌልን ለዚህ ዓላማ በምንሰጠው ገንዘብ አማካይነት ላልዳነ ሰው ማሰራጨት ይቻላል። ነፍሳትን ለክርስቶስ ለመማረክ የሚሹ ትጉህ አማኞች መኖራቸው የተረጋገጠ ቢሆንም፣ ለዚህ ዓላማ ከፍጻሜ መድረስ የሚፈለግባቸውን የገንዘብ ስጦታ ለማቅረብ ደግሞ ችል የሚሉ መኖራቸውም እውን ነው። መልእክተኛው እስካልተላከ ድረስ አይሄድም። የሚልከውም በመሄድ ከሚያገለግል ጋር ዘላለማዊ ብድራትን ይካፈላል።

2. ወንጌል ላልዳነ ሰው የጸሎት መልስ ሆኖ ሊቀርብ ይችላል። “ማናቸውንም ነገር በሰሜ ብትለምኑ እኔ አደርገዋለሁ” (ዮሐ. 14:14) ያለው ጌታ ለጸሎት መልስ በመስጠት ሠራተኞችን ወደ መከሩ እንደሚልክ የሚያረጋግጥ ነው። የእግዚአብሔር ልጅ ለሆነ አንድ አማኝ ከጸሎት የላቀ ፍሬያማ አገልግሎት እንደሌለ በቀላሉ ተረጋግጧል። በዚህ አገልግሎት ነፍሳት እንደሚድኑ የሚገነዘቡ ግን በጣም ጥቂት ብቻ ናቸው።

3. ወንጌል ላልዳነ ሰው በቃል ሊቀርብለት ይችላል። ሁሉም ለዚህ ተግባር የተላኩ እንደመሆናቸው፣ የሚከተሉትን ነገሮች በሚገባ ማስተዋል ወሳኝ ነው። (ሀ) መልእክተኛው መንፈስ ቅዱስ በሚያኖረው ስፍራ ሁሉ ለመሆን መፍቀድ አለበት፤ (ለ) እንዲያውጅ የተሾመባቸውን የጸጋ ወንጌል እውነቶች መማር አለበት፤ (ሐ) በመንፈስ ቅዱስ መሞላት አለበት። ይህ ካልሆነ ለሚጠፉ ነፍሳት ምርኮ አገልግሎት ያለ ፍርሃትና ያለ ድካም እንዲነሣ የሚገፋፋ ፍቅር ሊኖረው አይችልም። ክርስቶስ፣ “መንፈስ ቅዱስ በእናንተ ላይ በወረደ ጊዜ . . . ምስክሮቼ ትሆናላችሁ” (ሐዋ. 1:8) ብሏል። ይህ የመንፈስ ቅዱስ ሙላት ከሌለ፣ ወንጌሉን የመመስከር አደራ አይኖርም። በመንፈስ ቅዱስ የተሞላ አማኝ ግን መለኮታዊ ርኅራኄ ከውሰጡ እየፈሰሰ ዝም ሊል አይችልም (ሐዋ. 4:20)።

4. በተጨማሪም ወንጌል እንደ ሥት-ጽሑፍ፣ ሬድዮ፣ ቴሌቪዥንና መንፈሳዊ መዝሙሮች በመሳሰሉት መንገዶች ሊቀርብ ይችላል። ዘዴው ምንም ይሁን ምን፣ እውነቱ መንፈስ ቅዱስ በሚገለገልበት መንገድ ሁሉ ሊቀርብ ይገባል።

5. እግዚአብሔር ወንጌልን ለማሰራጨት በሌሎች ብዙ መንገዶች እንደሚጠቀም ጥርጥር የለውም። ምንም እንኳ እያንዳንዱ ክርስቲያን ወንጌልን በቀጥታ በመስበክ እኩል ስኬታማ ባይሆንም፣ ወንጌል ለሰው ሁሉ መስበኩን በማረጋገጡ ረገድ የሚጋራው ኃላፊነት አለ።

ቤተ ክርስቲያን፡- አገልግሎቷና አደራዋ

ሀ. አገልግሎቷ ለእግዚአብሔር

ለሌላው ይጠቅም ዘንድ የሚከናወን ግንኙነትም ተግባር አገልግሎት ይባላል። ይህን ጉዳይ ከመጽሐፍ ቅዱስ በምናጠናበት ጊዜ፤ በብሉይና በአዲስ ኪዳን መካከል አያሌ ተመሳሳይና ተነጻጻሪ ሁኔታዎች እንመለከታለን። የአዲስ ኪዳን አብዛኛው አስተምህሮ ብሉይ ኪዳን ውስጥ የተተነበየ ስለሆነ፤ በአዲሱ እስኪፈጸም ድረስ የብሉይ ኪዳን አስተምህሮ ጎደሎ ነው። የአገልግሎትንም ጉዳይ ስንወስድ ከዚህ የተለየ አይደለም። ስለ አገልግሎት ሰናጠና በአብዛኛው የብሉይ ኪዳን አባባሎች እንደ ጥላ የነበራቸው ትርጉሞች በአዲስ ኪዳን ፍጻሜ ሲያገኙ እናያለን።

በብሉይም ሆነ በአዲስ ኪዳን ሥርዓት ከእግዚአብሔር የሆነ አገልግሎት በክህነት ግንኙነት የሚጠቀለል ነው። በብሉይ ኪዳን ሥርዓት ክህነት በተዋረድ የሚካሄድ ሲሆን፤ ካህናቱ በሊቀ ካህኑ ሥልጣን ሥር ያገለግሉ ነበር። በአዲስ ኪዳን ሥርዓት ግን እያንዳንዱ አማኝ ለእግዚአብሔር ካህን ነው (1ኛ ጴጥ. 2፡5-9፤ ራእይ 1፡6)። የአዲስ ኪዳን ክህነት ጠቅላላ የአገልግሎት እውነተኛ ሊቀ ካህን በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ ሥልጣን ሥር የሚካሄድ ነው። ሌሎች ሊቀ ካህናት እውነተኛ ሊቀ ካህን ወደሆነው ክርስቶስ የሚያመለክቱ ጥላዎች ብቻ ነበሩ። ስለሆነም በአዲስ ኪዳን ሥርዓት መሠረት፤ አማኞች ከእግዚአብሔር ጋር ባላቸው የክህነት ግንኙነት ላይ በመመሥረት በተመሳሳይ ደረጃ ያገለግላሉ። በክህነት አገልግሎታቸው፤ እንደ ብሉይ ኪዳን ክህነት ሁሉ የአዲስ ኪዳን ካህናትም እግዚአብሔርንና ሰውን እንዲያገለግሉ ተሹመዋል።

በብሉይ ኪዳን ዘመን ለአሕዛብ የሚሰበክ ወንጌል ስላልነበረ፤ አገልግሎቱ የሚያካትተው ከእግዚአብሔር የተሰጡትን ሥርዓቶች በመገናኛው ድንኳን ወይም ቤተ መቅደስ ውስጥ ማከናወንን ብቻ ነበር። ከዚህ ጋር ሲነጻጸር፤ የአዲስ ኪዳን የክህነት አገልግሎት በደረጃው የላቀና ሰፊ ነው። ይኸውም እግዚአብሔርንና ሌሎች አማኞችን ብቻ ሳይሆን፤ በሁሉም ስፍራ የሚገኙ ሰዎችን ሁሉ የሚያጠቃልል መሆኑ ነው።

1. የመሥዋዕት አገልግሎት በብሉይም ሆነ በአዲስ ኪዳን ተመሳሳይ ነበር። አንድ የብሉይ ኪዳን ካህን የሚቀደሰው ወይም የሚለየው፤ በሌዊ የካህንነት ቤተሰብ ውስጥ በመወለድና በተገቢው ሥርዓት ለክህነት አገልግሎት በመሾም ነበር። ሹመቱም ተጀሚው በሕይወት እስካለ ድረስ የጸና ነው። ካህኑ በአገልግሎቱ መጀመሪያ ላይ አንድ ጊዜ ለዘላለም በመታጠብ እንዲነጻ ይደረጋል (ዘጸ. 29፡4)።

የብሉይ ኪዳን ካህናት አገልግሎታቸውን በመንጻት እንደሚጀምሩ፤ በአማናዊነት የሚፈጽም የአዲስ ኪዳን “አማኝ-ካህን” ድነትን ሲያገኝ ለአንዴና ለዘላለም በመንጻት ነው አገልግሎቱን የሚጀምረው (ቆላ. 2፡13፤ ቲቶ 3፡5)። ከድነቱም የተነሣ ለእግዚአብሔር ተለይቷል። እንደዚሁም በአዲስ ልደት አማካይነት እግዚአብሔር ቤተሰብ ሆኗል። ከዚህ ሁሉ በተጨማሪ፤ የአዲስ ኪዳን ካህን በፈቃደኝነት ራሱን ለእግዚአብሔር መስጠቱ የተለየ መመዘኛ ሆኖ የሚታይ ነው።

ራስን ስለ መስጠት፤ “እንግዲህ፤ ወንድሞች ሆይ፤ ሰውነታችሁን እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝና ሕያው ቅዱስም መሥዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ በእግዚአብሔር ርኅራኄ እለምናችኋለሁ” (ሮሜ 12፡1) የሚል ቃል እናነባለን። “በእግዚአብሔር ርኅራኄ” የሚለው ሐረግ ሮሜ መጽሐፍ ውስጥ ቀደም ብሎ የተጠቀሱትን ታላላቅ የድነት እውነታዎች ያመለክታል። እያንዳንዱ አማኝ ድነት በሚያገኝበት ቅፅበት ይህንኑ ምሕረት

ያገኛል። ሰውነትን እንደ ሕያው መሥዋዕት ማቅረብ የሚለው ቃል፥ አማኝ ራሱንና ያለውን ሁሉ በውዴታው ለእግዚአብሔር ፈቃድ መስጠቱን ያመለክታል። እግዚአብሔርም አማኙ የሚሰጠውን ሁሉ ተቀብሎ በፈቀደበት ስፍራ ለአገልግሎት ያስቀምጠዋል (ኤፌ. 2:10)።

እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አገላለጥ፥ ይህ የመቀበልና ስፍራ የመስጠት ተግባር መቀደስ ነው። ስለሆነም፥ አማኝ-ካህን ራሱን ለእግዚአብሔር የመስጠት እንጂ፥ ራሱን ለእግዚአብሔር የመቀደስ ብቃት የለውም። የሚቀድስ እግዚአብሔር ብቻ ነው። ከመለኮታዊ የመቀደስ ተግባር ጋር በተያያዘ፥ በአሁኑ ዘመን ኢየሱስ ክርስቶስ የአማኞችን አገልግሎት እንደ ሊቀ ካህን በመቀበል የተቀደሰ ያደርገዋል። ይህ በመምራትና በማስተዳደር የሚያከናውነው ተግባር፥ የብሉይ ኪዳን ካህን የሌዊን ልጆች በሚቀድስበት አገልግሎት ውስጥ በጥላነት የተመለከተ መሆኑ ሊጤን ይገባል።

አማኝ-ካህን ራሱን ለእግዚአብሔር በመስጠትና ወደፊት ይህን ዓለም ባለመምሰል፥ በውስጡ በሚያድረው መንፈስ ቅዱስ አማካይነት የተለወጠ ሕይወት ይኖረዋል። በዚያውም ኃይል አማካይነት “የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም በጎና ደስ የሚያሰኝ ፍጹምም የሆነው ነገር ምን እንደሆነ” ፈጥኖ ሊያውቅ ይችላል (ሮሜ 12:2)።

በአዲስ ኪዳን ሥርዓት፥ በመሥዋዕትነት ለእግዚአብሔር የሚቀርበው የክህነት አገልግሎት አራት ገጽታዎች አሉት፡- (ሀ) “ለአእምሮ የሚመች አገልግሎት” (ሮሜ 12:1) ወይም ደግሞ ይበልጥ በቀጥተኛ ትርጉም “መንፈሳዊ አምልኮ” የተባለው ራስን የመስጠት ተግባር። ራሱ ክርስቶስ መሥዋዕት አቅራቢና መሥዋዕት እንደነበረ ሁሉ፥ አማኙም ሰውነቱን በሙሉ ለእግዚአብሔር እንደ ሕያው መሥዋዕት በማቅረብ ሊያስከብረው ይችላል፤ (ለ) የከንፈር መሥዋዕት ማለትም የምሥጋና ድምፅ ባለማቋረጥ ሊቀርብ ይገባል (ዕብ. 13:15)፤ (ሐ) የቁሳዊ ነገር መሥዋዕት (ፈልጽ. 4:18)፤ (መ) የሰናይ ምግባራት መሥዋዕት (ዕብ. 13:16)።

የካህናትን መንጻት አስመልክቶ፥ የብሉይ ኪዳን ካህን ወደ ቅዱስ አገልግሎቱ በሚገባበት ጊዜ ጠቅላላ ሰውነቱን በመታጠብ አንድ ጊዜ ለዘላለም ይነጻ እንደነበር በድጋሚ መገንዘቡ አስፈላጊ ነው። ይህም የመታጠብ ተግባር በራሱ በካህኑ ሳይሆን በሌላ ሰው ይከናወን ነበር (ዘዳ. 29:4)። ከዚያ በኋላ፥ ምንም እንኳን ሰውነቱን ሁሉ የታጠበ ቢሆን፥ በተደጋጋሚ ከፊል የመታጠብ ተግባሩን ነሐስ ሳህን ላይ እንዲያከናውን ይጠየቃል። ይህም የትኛውንም የክህነት አገልግሎት ከማበርከት አስቀድሞ ይከናወናል። የዚህን ምሳሌያዊ ጠቀሜታ ለመፈጸም፥ የአዲስ ኪዳን ካህን ምንም እንኳን ድነትን ባገኘ ጊዜ የነጻና ይቅርታ የተደረገለት ቢሆን፥ ሁልጊዜ ልቡ የሚያውቃቸውን ኃጢአቶች መናዘዝ ይኖርበታል። ይህ የሚሆንበት ምክንያቱ ለመንጻትና ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት የማድረግ ብቃት ይኖረው ዘንድ ነው (1ኛ ዮሐ. 1:9)። የብሉይ ኪዳን ካህን ሹመት ለዘላለም እንደሆነ ሁሉ፥ የአዲስ ኪዳን ካህንም ለዘላለም የእግዚአብሔር አገልጋይ ነው።

2. የአምልኮ አገልግሎት (በቀጣዩ ምዕራፍ ውስጥ በሰፋነት ይቀርባል)፥ በአሁኑ ዘመን የእያንዳንዱ አማኝ-ካህን የአገልግሎት ሕይወት ክፍል እንደሆነ መመልከት ይቻላል። በብሉይ ኪዳን የሁሉም ካህን አገልግሎት እንደነበረው ማለት ነው። የተቀደሰው ስፍራ አሠራሮች በብሉይ ኪዳን ሥርዓት የካህኑን አምልኮ በተምሳሌትነት እንደሚያመለክቱና፥ የስፍራው ገጽታና አሠራር ሁሉ ስለ ክርስቶስ እንደሚናገር፥ የአማኝም አምልኮ በክርስቶስ አማካይነት ብቻ የሚሆን ነው። አሁንም በአገልግሎት መልክ ለእግዚአብሔር የሚቀርበው የአማኝ አምልኮ፥ ራስን ለእግዚአብሔር ማቅረብ (ሮሜ 12:1)፥ ከልብ የመነጨ ምስጋናና

ውዳሴ ለእግዚአብሔር መሠዋት (ዕብ. 13:15)፤ ወይም የመሥዋዕትነት ስጦታዎችን ለርሱ ማቅረብ ሊሆን ይችላል።

ከብሉይ ኪዳን ካህናት አገልግሎት ጋር በተያያዘ ሁኔታ ሁለት የተከለከሉ ነገሮች ተመዝግበዋል። እነዚህም ተምሳሌታዊ ፍች አላቸው። “እንግዳ” ወይም ሌላ ዕጣን ማቅረብ አይቻልም (ዘዳ. 30:9)። ይህም ለእግዚአብሔር በሚቀርብ አገልግሎት ውስጥ ልባዊ ያልሆነ ሥርዓትን ያመለክታል። “እንግዳ” ወይም ሌላ እሳት ማቅረብም አይቻልም (ዘፌዋ. 10:1)። ይህ ደግሞ ለክርስቶስ በመንፈስ አማካይነት እውነተኛ መሰጠት ሊኖረን ሲገባ፤ ሥጋዊ ስሜቶችን መተካትን ወይም ለክርስቶስ ልንሰጠው የሚገባንን ፍቅር በተራ ነገሮች መሸፈንን በተምሳሌትነት የሚያሳይ ነው (1ኛ ቆሮ. 1:11-13፤ ቆላ. 2:8፤ 16-19)።

3. በቀጣዩ ምዕራፍ ውስጥ የምንመለከተው የምልጃ አገልግሎትም ካህን የተባለው አማኝ አስፈላጊ ተግባር ነው። ነቢይ ለሕዝቡ የእግዚአብሔር ወኪል እንደሆነ ሁሉ፤ ካህን ወደ እግዚአብሔር የሚቀርብ የሕዝብ ወኪል ነው። ከህነት መለኮታዊ ሹመት እንደመሆኑ፤ ሁልጊዜም ወደ እግዚአብሔር የመቅረቢያው መንገድ ነበር። ቢሆንም በብሉይ ኪዳን ዘመን ከሊቀ ካህናቱ በቀር የትኛውም ካህን ወደ ቅድስተ ቅዱሳን እንዲገባ አይፈቀድለትም ነበር። እርሱም ቢሆን በዓመት አንድ ጊዜ የመሠዊያ ደም ይዞ ነበር የሚገባው (ዕብ. 9:7)።

በዚህ ሥፍራ-ዘመን ክርስቶስ እንደ ሊቀ ካህን በራሱ ደም ወደ ሰማያዊቷ መቅደስ ገብቷል (ዕብ. 4:14-16፤ 9:24፤ 10:19-22)። ስለሆነም የርሱ ለሆኑትና በዓለም ለሚገኙት በመማለድ ላይ ነው (ሮሜ 8:34፤ ዕብ. 7:25)። ክርስቶስ በሞተበት ቅፅበት የቤተ ክርስቲያን መጋረጃ ለሁለት ተቀዷል። ይህም ለዓለም ሳይሆን በፈሰሰው የክርስቶስ ደም በኩል ወደ እግዚአብሔር ለሚመጡ ሁሉ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን የሚወስደው መንገድ እንደተከፈተ ያመለክታል (ዕብ. 10:19-22)።

የአዲስ ኪዳን ካህን ከክርስቶስ ደም የተነሣ ወደ እግዚአብሔር ለመቅረብ ስለሚችል፤ በምልጃ የማገልገል ዕድል አለው (ሮሜ 8:26-27፤ ዕብ. 10:19-22፤ 1ኛ ጢሞ. 2:1፤ ቆላ. 4:12)።

ለ. የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ለሰው

ሮሜ 12:1-8 ውስጥ የተጠቀሰው እውነት በመለኮት የተደረገ የቅደም ተከተል አቀማመጥ አለው። በሌሎችም የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እንደተመለከተውና፤ በዚህ ክፍልም እንደተጠቀሰው፤ የመሰጠትና የቅድስና ሕይወት እስካልታዩ ድረስ ክርስቲያናዊ አገልግሎት የተባለ ነገር አይኖርም። እነዚህን መሠረታዊ ነገሮች ተከትሎ መለኮታዊ የጸጋ ስጦታዎች ለአገልግሎት ተሰጡ። ከዚህ ጋር በተገናዘበ ሁኔታ መጽሐፍ ቅዱስ “ስጦታ” የሚለውን ቃል በሚጠቀምበት መንገድና በተለመደው አገላለጥ መካከል ያለውን ሰፊ ልዩነት መገንዘብ መልካም ነው። ስጦታ በትውልድ ወይም በዘር የሚተላለፍ እና የተለየ ነገር ለማድረግ የሚያስችል ነገር አድርጎ የመቁጠር ግንዛቤ አለ። እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አጠቃቀም “ስጦታ” አማኝ ውስጥ የሚያድረው የመንፈስ ቅዱስ አገልግሎት ነው። መንፈስ ቅዱስ አማኝን በመሣሪያነት በመጠቀም አገልግሎት ይሰጣል። የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ በማንኛውም መልኩ በአማኝ ጥረት፤ ወይም የርሱ ጥረት ታክሎበት የሚመጣ ነገር አይደለም። ክርስቲያናዊ ባሕርይ “የመንፈስ ፍሬ” እንደሆነ ሁሉ (ገላ. 5:22-23)፤ ክርስቲያናዊ አገልግሎትም “መንፈስ ቅዱስን መግለጥ” ወይም የመንፈስ ቅዱስ መግለጥ እንደሆነ ተመልክቷል (1ኛ ቆሮ. 12:7)።

እያንዳንዱ አማኝ አንዳንድ መለኮታዊ ስጦታዎች ቢኖሩትም (1ኛ ቆሮ. 12:7፤ ኤፌ. 4:7)፤ የስጦታዎቹ ዓይነት የተለያየ ነው (ሮሜ 12:6፤ 1ኛ ቆሮ. 12:4-11፤ ኤፌ. 4:11)። ክርስቲያኖች ሁሉ ተመሳሳይ ሥራ እንዲያከናውኑ አይመረጡም። በዚህ ረገድ

አማኞች ሁሉ ከሚሠጡበት፣ ከሚያመልኩበትና ከሚያማልዱበት የክህነት አገልግሎት ጋር “ስጦታ” ልዩ መሆኑን መገንዘቡ ተገቢ ነው። እነዚህን የሚያደርጉት ስጦታ ስላላቸው ሳይሆን ካህናት ስለሆኑ ነው። ምንም እንኳን አጠቃላይ የሆኑ የጸጋ ስጦታዎች በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ቢዘረዘሩ (ሮሜ 12:6-8፤ 1ኛ ቆሮ. 12:8-11፤ ኤፌ. 4:11)፤ እና ከእነዚህም መካከል አንዳንዶቹ መሥራት ቢያቆሙ (1ኛ ቆሮ. 13:8)፤ በአማኞች አማካይነት የሚከናወነው የመንፈስ ቅዱስ አገልግሎትና አማኞቹ እንዲያገለግሉ የተጠሩባቸው ሁኔታዎች እንዳሉባቸው ስፍራዎች ይለያያሉ።

ስጦታዎች የሚሰጡት የእግዚአብሔር አገልጋይ “ጠቃሚ” ይሆን ዘንድ ነው (1ኛ ቆሮ. 12:7)። በሥጋ ጉልበት የሚሠራ አገልግሎት ጠቃሚ ያለመሆኑን ይህ ያመለክታል። በስጦታው ልምምድ ውስጥ የመንፈስ ቅዱስ መገለጥ እንደ “የሕይወት ውኃ ወንዝ” (ዮሐ. 7:37-39) መፍሰስ እና “እግዚአብሔር እናደርገው ዘንድ አስቀድሞ ያዘጋጀውን መልካሙን ሥራ” (ኤፌ. 2:10) ማከናወን ነው።

በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ አማኞች ማንም ሳይገፋፋቸው ስጦታዎቻቸውን ባለማቋረጥ ከሥራ ላይ ያውላሉ። ሥጋዊ አማኞች ስጦታው ቢኖራቸውም፤ በትጋት የማገልገልም ሆነ ሰዎች ስጦታቸውን እንዲጠቀሙ ሲያበረታቷቸው የመንቃት ዝንባሌ አይታይባቸውም። ይሁንና ኃጢአታቸውን በመናዘዝ፤ ሕይወታቸውን በመስጠትና በውስጣቸው በሚኖረው መንፈስ ቅዱስ ላይ በመደገፍ ከእግዚአብሔር ጋር በሚስማሙ ጊዜ፤ ወዲያውኑ በመንፈስ ቅዱስ ይሞሉና የእግዚአብሔርን ፈቃድ የመፈጸም መሻት ያድርገባቸዋል። በመሆኑም፤ በውስጣቸው በሚሠራው የእግዚአብሔር ኃይል አማካይነት ቀደም ሲል እግዚአብሔር ለሰጣቸው አገልግሎት ጠቃሚ መሣሪያዎች ይሆናሉ። ክርስቲያኖች በመንፈስ ቅዱስ የሚሞሉት ትጉህ አገልጋዮች በመሆናቸው አይደሉም። ይልቁንም፤ በመንፈስ ቅዱስ በመሞላታቸው ትጉህ አገልጋዮች ይሆናሉ። አንዳንድ ጊዜ የዛለ አገልጋይ እንቅስቃሴውን ሁሉ በማቆም እንዲያርፍ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው። ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቱ “ብቻችሁን... ሁኑ እረፉ” ያላቸው ወቅት ነበር።

ሐ. የቤተ ክርስቲያን ገንዘብ አጠቃቀሚ

የክርስቲያን የገንዘብ አስተዳደር ወይም አያያዝ በሦስት ተከፍሎ ሊታይ ይችላል፡-

- (1) ገንዘብን ማግኘት፤ (2) ገንዘብን በንብረትነት መያዝ፤ (3) ገንዘብን መስጠት። ገንዘብን ማግኘት በማንም ሰው ዕለታዊ ሕይወት ያለ ቢሆንም፤ የእግዚአብሔር ልጆች ስለሚያገኙት ገንዘብ አጠቃቀም በክርስቶስ የፍርድ ወንበር ፊት በሚቀርቡበት ጊዜ መልስ ይሰጥበታል (ሮሜ 14:10-12)። ክርስቲያኖች ብዙውን ጊዜ ገንዘብ ያገኛሉ፤ ይይዛሉ፤ ያጠፋሉ፤ ከእግዚአብሔር ጋር ሊኖራቸው የሚገባ ግንኙነት ግን አያጤኑትም።

1. ክርስቲያን ገንዘብ የማግኘቱ ተግባር ከእግዚአብሔር ጋር ካለው ግንኙነት ጋር በሚስማማ መልኩ ሊሆን ይገባል። ይህም “የምታደርጉትን ሁሉ ለእግዚአብሔር ክብር አድርጉት” (1ኛ ቆሮ. 10:31) ከሚለው ትእዛዝ አንጻር ተግባራዊ መሆን አለበት። ሁሉም በወዙ እንዲያድር መለኮታዊ ዕቅድ ነው (ዘፍጥ. 3:19፤ 2ኛ ተሰ. 3:10)፤ ክርስቲያንም ከዚህ የተለየ አይደለም። መንፈሳዊ ለሆነና ለሚያስተውል አማኝ ግን፤ ሥራ የኑሮ ማሸነፊያ መንገድ ብቻ ሳይሆን፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማድረግም ነው። የቱንም ያህል አድካሚ ቢሆን፤ ማንኛውም ሥራ ከእግዚአብሔር እንደተሰጠ ተደርጎ ለርሱ ክብር ሊከናወን ይገባል። ይህ ካልሆነ ባይሠራ ይሻላል።

እግዚአብሔር በዕለታዊ ሥራ አማካይነት ለልጆቹ ምግብና ልብስ በመስጠት ደስ መሰኘቱ፤ በፍጹም ፍቅሩ ለልጆቹ የሚያስብላቸው የመሆኑን የላቀ እውነት ሊያደባዝዘው አይገባም (ፊልጵ. 4:19፤ ዕብ. 13:5)። “እግዚአብሔር የሚሰጠው ለራሳቸው ምንም

ለማድረግ ለማይችሉ ብቻ ነው። የሚለው አባባል እውነት አይደለም። የእርሱ ለሆኑት ሁልጊዜ ይጠነቀቅላቸዋል፤ ያላቸው ነገር ሁሉ ከርሱ ነውና (1ኛ ሳሙ. 2:7)።

“ለሠራተኛ ደመወዙ ስለሚገባው” (ሉቃስ 10:7)፤ በሰዎች መካከል በሚኖሩ ግንኙነቶች ውስጥ ስምምነቶችና ደመወዞች ተለይተው ይታወቃሉ። ክርስቲያን ግን አባቱ ከሆነው እግዚአብሔር ያለው ግንኙነት ምንም ቢያደርግ ለአባቱ ፈቃድና ለርሱ ሲል የሚያከናውነው ነው። የሚያከናውነው ሥራም ራሱን ለእግዚአብሔር መስጠቱን የሚገልጥበት ይሆናል። በተመሳሳይ ሁኔታ ክርስቲያን የሚያገኘው ነገር ሁሉ ከሥራው የሚገኝ ሳይሆን፤ የአባቱ የፍቅር መግለጫ ነው። የዚህ ዓይነቱ አመለካከት ስሜታዊ ወይም ከተግባራዊነት የራቀ አይደለም። ይልቁንም፤ አማኝ ድካሙን ሁሉ ለእግዚአብሔር ክብር በማዋል የሚቀድስበት ወይም በሕይወት ጫና ውስጥ እንኳ ቢኖር ለዘላለሙ የሚደሰትበት (1ኛ ተሰ. 5:16) ብቸኛ መሠረት ነው።

2. ለማንኛውም ታማኝ ክርስቲያን የገንዘብ አያያዝ ከፍተኛ ኃላፊነት ነው። ከየአቅጣጫው ከሚመጣው የእርዳታ ጥያቄና ገንዘብ ከሚያከናውነው ብዙ በጎ ተግባር አንጻር፤ እያንዳንዱ መንፈሳዊ ክርስቲያን ያለውን ገንዘብ “ልስጥ ወይ አልስጥ” የሚል ጥያቄ ይገጥመዋል። ንብረትን ባለማባከን መያዝ የእግዚአብሔር ፈቃድ መሆኑ አያጠራጥርም። ራሱን ለኒታ የሰጠ አማኝ ንብረቱን ልስጥ አልስጥ በማለት ሊጠይቅ ይገባል። እውነተኛ ክርስቲያን ንብረቱን እግዚአብሔር እንደመራው የማድረግ ኃላፊነት አለበት። ተቆጣጣሪውም እግዚአብሔር ነው። ሀብታሞችንም ሆነ ድሆችን የሚያነሣው ውስጣዊ ዓላማዎች፤ ማለትም የባለጠግነት መሻት (1ኛ ጢሞ. 6:8-9፤ 17-18፤ ያዕ. 1:11፤ ዕብ. 13:5፤ ፊልጵ. 4:11)፤ ለነገ በመጨነቅ የማስቀመጥ ፍላጎት (ማቴ. 6:25-34) እና ለሌሎች የመስጠት ፍላጎቶች ተገቢ የሚሆኑት፤ በእያንዳንዱ ግለሰብ ሕይወት የተገለጠውን የእግዚአብሔር ፈቃድ የሚፈጽሙ ሲሆኑ ብቻ ነው።

3. ክርስቲያን ሠራተ ካገኘው ገንዘብ የመስጠቱ ጉዳይ ለእግዚአብሔር የሚያበረክተው ዋናና አስፈላጊ አገልግሎት ነው። እኔነትና ገንዘብ የከፋት ሥሮች ናቸው። በመሆኑም ገንዘብን በማግኘቱና በመጠቀሙ ረገድ ክርስቲያን ከእግዚአብሔር ጋር ባለው የጸጋ ግንኙነት ላይ መቆም ይጠበቅበታል። ይህም ግንኙነት አማኝ በቅድሚያ ራሱን ለእግዚአብሔር ሙሉ ለሙሉ የሰጠ መሆኑን ያመለክታል (2ኛ ቆሮ. 8:5)። አንድ ሰው በእውነት ራሱን ለእግዚአብሔር ከሰጠ ራሱም ሆነ ያለው ንብረት ሁሉ (1ኛ ቆሮ. 6:20፤ 7:23፤ 1ኛ ጴጥ. 1:18-19)፤ ማለትም ሕይወቱ፤ ጊዜው፤ ብርታቱ፤ ችሎታው፤ ዓላማና ንብረቱ የእግዚአብሔር ይሆናሉ።

ከገንዘብ አሰጣጥ ጋር በተያያዘ፤ የጸጋ መርሆ የሚያካትተው፤ ክርስቲያን ባለው ነገርና በራሱም ማንነት ላይ የእግዚአብሔርን ሉዓላዊ ሥልጣን የሚገነዘብ መሆኑን ነው። ይህ ሕጉ እስከተወገደበት ጊዜ ድረስ የሕጉ አካል ሆኖ ይሠራበት ከነበረው የብሉይ ኪዳን የአሥራት አወጣጥ መንገድ ይለያል (ዮሐ. 1:16-17፤ ሮሜ 6:14፤ 7:1-6፤ 2ኛ ቆሮ. 3:1-18፤ ገላ. 3:19-25፤ 5:18፤ ኤፌ. 2:15፤ ቆላ. 2:14)። ምንም እንኳን አንዳንድ የሕግ መመሪያዎች በጸጋ ሥር እንደገና ቢገለጡ፤ ሰንበትን እንደማክበር ሁሉ አሥራትም በዚህ ሥፍራ-ዘመን በአማኝ ላይ የተጣሉ አይደሉም። የኒታ ቀን ሕጋዊውን የሰንበት አከባቢ ስለተካና ከጸጋ መመሪያዎች ጋር እንደተሰማማ፤ አሥራትም በሌላ የመስጠት ዘዴ ተተክቷል። ይህም ከጸጋ ትምህርት ጋር የሚስማማ የአሰጣጥ መንገድ ነው።

በቆሮንቶስ ቅዱሳን ልምምድ እንደተብራራው፤ ክርስቲያናዊ ስጦታ በጸጋ ዘመን 2ኛ ቆሮንቶስ 8:1-9:15 ውስጥ ተጠቃሎ ቀርቧል። በዚህ ክፍል የሚከተሉትን ነጥቦች እንመለከታለን፡-

(ሀ) ክርስቶስ ለቆሮንቶስ ቅዱሳን ምሳሌያቸው ነበር። በጸጋ ዘመን ለሁሉም ዓይነት መስጠት ምሳሌ የሚሆነው፤ ክርስቶስ ራሱን መስጠቱ ነው (2ኛ ቆሮ. 8:9)። እርሱ የሰጠው አሥር ከመቶውን ብቻ ሳይሆን፤ ሁሉንም ነው።

(ለ) የሰጡት ከከፍተኛ ድህነታቸው ነበር። የቆሮንቶስ አማኞች በመስጠት አገልግሎታቸው የገጠማቸው ነገር በአስገራሚ ቃላት ነው የተገለጠው (2ኛ ቆሮ. 8:2)፡- “በብዙ መከራ ተፈትነው ሳሉ፤” “የደስታቸው ብዛት፤” “የድህነታቸው ጥልቅነት፤” “የልግስናቸው ባለጠግነት”። በተመሳሳይ ሁኔታ በትልቅ ድህነት ውስጥ በልግስና መስጠትን በተመለከተ የጌታችንን ምስጋና ያተረፈው የመበለቲቱ ሣንቲም (ሉቃስ 21:1-4)፤ “የነበራት ሁሉ” እንጂ ከነበራት ተከፍሎ የተሰጠ አለመሆኑን መገንዘቡ አስፈላጊ ነው።

(ሐ) ገንዘባቸውን የሰጡት በትእዛዝ ወይም በግዴታ አልነበረም። በሕግ ዘመን አይሁዶች ከገቢያቸው አሥር እጅ እንዲከፍሉ የታዘዙ ሲሆን፤ ያም የግድ መክፈል ነበረበት። በጸጋ ዘመን ግን እግዚአብሔር የሚፈልገው ስጦታውን ሳይሆን፤ የሰጪውን ፍቅርና ታማኝነት ነው። በጸጋ ዘመን የሕግ ጫና የለም። ሊሰጥ የሚገባው መጠንም አልተጠቀሰም። እግዚአብሔር በጎ ፈቃዱን ለመቀበልና ደስ የሚያሰኘው ለማድረግ በተሰጠ ልብ የሚሠራ መሆኑ እውነት ቢሆንም (ፊልጵ. 2:13)፤ ይበልጥ ደስ የሚሰኘው ግን፤ በልግስና በሚቀርብለት ስጦታ ነው (2ኛ ቆሮ. 9:7)።

ሰው ሊለግስ የሚገባውን የስጦታ መጠን የሚደነግግ ሕግ ቢኖር ኑሮ፤ ከበጎ ፈቃዳቸው ውጭ ቢሆንም እንኳ ትእዛዛትን የሚፈጽሙ ሰዎች መኖራቸው አያጠራጥርም። ይህም ቢሆን ስጦታቸው “በቅሬታ” ወይም “በግዴታ” የተሰጠ ይሆን ነበር። የወንጌሉን ሥራ ለመደገፍ በልግስናም ይሁን ያለ ልግስና የተሰጠ ገንዘብ እንደሚያስፈልግ የምንናገር ከሆነ፤ የሚፈለገውን ውጤት የሚያስገኘው በስጦታ የተገኘው የገንዘብ ቁጥር ሳይሆን፤ በስጦታው ላይ የሚያርፈው መለኮታዊ በረከት መሆኑን ልንረዳ ይገባል።

ክርስቶስ በአምስት እንጀራና በሁለት ዓሣ አምስት ሺህ ሰዎችን መግቧል። የእግዚአብሔር ልጆች በጸጋ የመስጠት ዕድላቸውን ተግባራዊ በሚያደርጉበት ስፍራ ሁሉ በረከት ይከተላቸዋል። “እግዚአብሔር፤ ሁልጊዜ በነገር ሁሉ ብቃትን ሁሉ አግኝታችሁ ለበጎ ሥራ ሁሉ ትበዙ ዘንድ፤ ጸጋን ሁሉ ሊያበዛላችሁ ይችላል” (2ኛ ቆሮ. 9:8) የሚለው ቃል እውነት ለመሆኑ ማረጋገጫ አለ።

(መ) የመጀመሪያው ምእተ ዓመት ክርስቲያኖች ከሁሉም በፊት ራሳቸውን ነበር የሰጡት። ትክክለኛ የሆነ ስጦታ የሚቀድመው ራስን በመስጠት ነው (2ኛ ቆሮ. 8:5)። ይህ የሚያመለክተው፤ የጸጋ ዘመን መስጠት፤ እንደ ሕግ ዘመን፤ ሰው ሁሉ የሚያደርገው ሳይሆን፤ በተወሰኑ ሰዎች የሚከናወን መሆኑን ነው። አሥራትን እንዲከፍሉ እግዚአብሔር የጠየቃቸው እስራኤላውያንን እንጂ ሌሎች ሕዝቦችን አልነበረም። ስለሆነም፤ ክርስቲያናዊ መስጠት ለክርስቲያኖች ብቻ የተወሰነ ሲሆን፤ ይበልጥ ተቀባይነት የሚኖረው ሕይወታቸውን ለእግዚአብሔር ከሰጡት አማኞች የሚመጣው ነው።

(ሠ) የቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን አማኞች የአሰጣጥ ሥርዓት ነበር። እንደ አሥራት ሁሉ፤ በጸጋ ዘመንም የሚከናወን መደበኛ የአሰጣጥ ሥርዓት እንዳለ እንመለከታለን። “እያንዳንዱ በየሳምንቱ በፊተኛው ቀን እንደ ቀናው መጠን እያስቀረበ ቤቱ ያስቀምጥ” (1ኛ ቆሮ. 16:2)። ይህ ትእዛዝ “ለእያንዳንዱ” ክርስቲያን በመሆኑና የሚሰጠውም “ከተቀማጭ” በመሆኑ ማመኘኛ ማቅረብ አይቻልም።

(ረ) የሚሰጥን አማኝ እግዚአብሔር ይደግፈዋል። በጸጋ መስጠትንም ወሰን በሌላቸው ጊዜያዊ ሀብቶች ይደግፋል (2ኛ ቆሮ. 9:8-10፤ ሉቃስ 6:38)። በዚህ መሠረት

አሥር በመቶ ያህል የሚሰጡ ሰዎች ብዙውን ጊዜ በጊዜያዊ ነገሮች የሚበለጥቱ መሆናቸውን ለመመልከት ይቻላል። ይሁንና፡ አማኝ ከሕግ ጋር ግንኙነት ስለሌለው (ገላ. 5:1)፤ ይህ የብልጣትና ተስፋ የጸጋ እንጂ የሕግ የተሰፋ ቃል ፍጻሜ አይደለም። ስለሆነም፤ በአሥራት መጠን ላይ የሚደገፍ በረከት አይኖርም።

በረከቶቹ የሚገኙት፤ በስጦታ አማካይነት ልክ ራሱን ስለገለጠ ነው። እግዚአብሔር በቸርነቱ የማይቀበለው ከልብ ሆኖ የቀረበ ስጦታ አይኖርም። እዚህ ላይ በመስጠት የመበልጠግ ዕቅድ ሊነደፍ አይችልም። ስጦታው ከልብ የመነጨ ሊሆን ይገባል። እግዚአብሔርም ልጁ ለሆነ አማኝ የሚሰጠው መልስ፤ ካለው ፍጹም ፈቃድ አኳያ የሚፈጸም ነው። እርሱ እንደመረጠ መንፈሳዊ ወይም ምድራዊ በረከት ሊሰጥ ይችላል።

(ሰ) እውነተኛ ብልጣትና የሚመጣው ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው። የቆሮንቶስ ክርስቲያኖች መንፈሳዊ ብልጣትና ተሰጥቷቸው ነበር። በዚህ ዓለም ነገሮች በልጥጎ በእግዚአብሔር ፊት መደህየትም አለ (ሉቃስ 12:21)። እንዲህ ባለ ሁኔታ ውስጥ ያሉ ሰዎች ሁሉ በእሳት የነጠረውን ወርቅ ከእግዚአብሔር ዘንድ እንዲገዙ ተጋብዘዋል (ራእይ 3:18)። በክርስቶስ ሞት አማካይነት ሰዎች ሁሉ ሊበለጥቡ የሚችሉበት በር ተከፍቷል (2ኛ ቆሮ. 8:9)። በእምነት (ያዕ. 2:5) እና በሰናይ ምግባራት (1ኛ ጢሞ. 6:18) መበልጠግም ይቻላል። አማኝ በኢየሱስ ክርስቶስ የጌታን “የጸጋውን ባለጠግነት” (ኤፌ. 1:7) እና “የክብሩን ባለጠግነት” (ኤፌ. 3:16) ይቀበላል።

ቤተ ክርስቲያን፡- አምልኮዋ በጸሎትና በምስጋና

ሮሜ 12፡1-2 እና ዕብራውያን 13፡15-16 ውስጥ እንደተገለጠው፤ ክርስቲያን እንደ አማኝ ካህን አራት መስዋዕቶችን ያቀርባል። እነዚህም፡- (1) የሰውነቱን መስዋዕት (ሮሜ 12፡1-2)፤ (2) የምስጋና መስዋዕት (ዕብ. 13፡15)፤ (3) የሰናይ ምግባራት መስዋዕት (ዕብ. 13፡16) እና (4) የገንዘብ አስተዳደር ወይም ዕብራውያን 13፡16 ውስጥ እንደተመለከተው “ማካፈልን አትርሱ” ተብሎ በተጻፈው መሠረት የማካፈል መስዋዕት ናቸው። ሰናይ ምግባራትንና ቁላዊ ሀብት የማካፈል መስዋዕቶችን ቀደም ብለን የተመለከትን በመሆኑ፤ እንደ ካህን የተቆጠረው አማኝ በጸሎትና ለእግዚአብሔር በሚያቀርበው ምስጋና የሚያከናውነውን ተግባር ቀጥለን እንመለከታለን።

በዚህ ዘመን፤ አምልኮ የሥርዓት ጉዳይ አይደለም። ክርስቶስ ለሰማርያይቱ ቤት እንደተገለጠላት፤ እግዚአብሔር መንፈስ ስለሆነ የሚያመልኩት ሁሉ በእውነትና በመንፈስ ሊያመልኩት ይገባል (ዮሐ. 4፡24)። በመሆኑም፤ አምልኮ በታላላቅ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ በሚፈጸሙ ቅዱስ አገልግሎቶች የተወሰነ አይደለም። ክርስቲያን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ለሰማያዊ አባቱ ምስጋናና ምልጃ ከልቡ የሚያቀርብበት ውዳሴ ነው። ጸሎትና ምስጋና የአምልኮ ዋነኛ ገጽታዎች ሲሆኑ፤ ሰዎች በቀጥታ ከእግዚአብሔር ጋር የሚገናኙባቸው ተግባራት ናቸው። ብሉይና አዲስ ኪዳናት ውስጥ የጸሎትና የምስጋናን አስተምህሮ በምናጠናበት ጊዜ፤ እያደገ የሚሄደውን መገለጥና እየጨመረ የሚሄደውን ልምምድና ከእግዚአብሔር ጋር ያለ የቀረበ ግኑኝነትን እንመለከታለን።

ሀ. ጸሎት ከክርስቶስ መምጣት በፊት

በዘመናት ሁሉ ጸሎት እግዚአብሔርን በሚፈልጉ ግለሰቦች ሲቀርብ ቢቆይም፤ የቤተሰቡ ኃላፊ በሚያስተዳድራቸው ሰዎች ምትክ (ኢዮብ 1፡5)፤ ካህናትና ገዢዎች ደግሞ በሕዝባቸው ምትክ ይጸልዩ እንደነበር ይታወቃል። ይህ ሁኔታ በተለይ በሙሴና በክርስቶስ መምጣት መካከል በነበረው ጊዜ ይሠራበት ነበር። በነዚህ ምዕተ ዓመታት የጸሎት መሠረቶች የያህዌ ቃል ኪዳን (1ኛ ነገሥት 8፡22-26፤ ነህ. 9፡32፤ ዳን. 9፡4) እና ቅዱስ ባሕርይ ነበሩ (ዘፍ. 18፡25፤ ዘዳ. 32፡11-14)። ይህም የመስዋዕትን ደም ተከትሎ የሚመጣ ነበር (ዕብ. 9፡7)።

ለ. የመንግሥትህ ትምጣ ጸሎት

የእስራኤል ሕዝብ የክርስቶስን መሢሕነትና በርሱም በኩል የሚመጣውን መንግሥት ለመቀበል አልፈለገም። ክርስቶስ ግን በመጀመሪያዎቹ ዓመታት ባቀረባቸው ስብከቶችና መንግሥትን ለእስራኤል ስለሚሰጥበት ወቅት፤ ደቀ መዛሙርቱ የእግዚአብሔር መንግሥት በምድር ላይ እንድትመሠረት ይጸልዩ ዘንድ አስተማራቸው።

ማቴዎስ 6፡9-13 ውስጥ የተመለከተውና የታወቀው የጌታ ጸሎት “መንግሥትህ ትምጣ” የሚል ልመና ታክሎበታል (ማቴ. 6፡10)። ይህ ጸሎት በዋናነት በሺህ ዓመቱ ዘመን ክርስቶስ በሉዓላዊነት ምድርን የሚገዛ መሆኑን ያሳያል።

ጸሎቱ ማቴዎስ 6፡13 ውስጥ “መንግሥት ያንተ ናትና፤ ኃይልም፤ ክብርም፤ ለዘላለሙ አሜን” በማለት ይደመድማል። ይህ የጸሎት ክፍል በብዙዎቹ የማቴዎስ ወንጌል ጥንታዊ ሰነዶች ውስጥ የማይገኝ ከመሆኑም በላይ፤ ሉቃስ 11፡2-4 ውስጥ በተጠቀሰው ተመሳሳይ ምንግብም አልተጻፈም። ከዚህም የተነሣ፤ ብዙ ሰዎች ይህ ክፍል መጽሐፍ ቅዱስን የገለበጡ ሰዎች ድምዳሜውን ለማሳመር የጨመሩት እንደሆነ አድርገው ያስባሉ። ዳሩ ግን ክፍሉ በመጀመሪያው የማቴዎስ ወንጌል ውስጥ ኖረም አልኖረ፤ ስለ ወደፊቱ የእግዚአብሔር መንግሥት ትክክለኛ አስተምህሮ አለው።

የጌታ ጸሎት ለሁሉም ዘመናትና ሁኔታዎች የሚስማሙ ነጥቦችን ስለሚያካትት፤ ብዙ ጊዜ እንደ ሞዴል ጸሎት ሲጠቀስ ኖሯል። በጸሎቱ ውስጥ ለአብ የቀረበ ውዳሴ፤ የዕለት እንጀራ ልመና፤ ከፈተና የመዳን ተማጽኖና ሌሎችም ነጥቦች በሞዴልነት አገልግለዋል። ዮሐንስ 17 ውስጥ ሰፋ ያለ የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ጸሎት ይገኛል። ጌታችን በዚያ ጸሎቱ እግዚአብሔር በዚህ ዘመን ለቤተ ክርስቲያን ያለውን ዓላማ ሙሉ ለሙሉ በመገንዘብ ለቤተ ክርስቲያኑ ማልደጋገ።

አንዳንዶች ማቴዎስ ወንጌል ውስጥ የሚገኘው የጌታ ጸሎት በአሁኑ ዘመን አላግባብ ግልጋሎት ላይ የሚውል መሆኑን ይናገራሉ። ይሁን እንጂ፤ ብዙ በጊዜ የማይወሰኑ ሁኔታዎቹና ቀለል ብሎ የመቅረቡ ነገር በብዙ አማኞች ዘንድ ተወዳጅ አድርጎታል። በተጨማሪም፤ ለዛሬዎቹ አማኞች የሺህ ዓመቱን መንግሥት መምጣት በጸሎት መጠበቁ አግባብ ያልሆነ ነገር አይደለም። ይህ የእግዚአብሔር መንግሥት ከክርስቶስ ዳግም ምጽአት በፊት በሰዎች ጥረት እንደሚመጣ አድርገው የሚረዱ አሉ። ትክክለኛው አላብ ግን ክርስቶስ በኃይሉና በሥልጣኑ በምድር ላይ መንግሥቱን የሚመሠርትበት ጊዜ እንደሚመጣ ነው።

ሐ. የክርስቶስ ጸሎት

ዮሐንስ ምዕራፍ 17 ውስጥ የቀረበው እውነተኛ “የጌታ ጸሎት”፤ በአብና በወልድ መካከል ያለውን የላቀ መግባባትና ነጻነት ይገልጣል። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ክርስቶስ የሊቀ ካህናቱን ተግባር ሲያከናውን እንመለከታለን። የጸሎቱ ጭብጥ ከዕለተ በዓለ ጎምሳ በኋላ በሚኖረው ዘመን አማኞች በምድር ላይ በሚያስፈልጓቸው ነገሮች ላይ ያተኮረ ነበር።

ክርስቶስ በምድር ላይ በነበረ ጊዜ፤ ከመሞቱ ቀደም ብሎ ለረዥም ጊዜ ይጸልይ ነበር (ማቴ. 14፡23)። ሌሊቱን ሁሉ ሳይቀር (ሉቃስ 6፡12)፤ ጸሎቱ ዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 17 ውስጥ እንደተጠቀሰው፤ ከአብ ጋር በጥሩ ኅብረት የተከናወነ መሆኑ እውን ነው። የክርስቶስ ጸሎት በተስፋ ቃሎች ወይም በቃል ኪዳኖች ላይ ሳይሆን፤ በማንነቱና በካህናዊ የመሥዋዕትነት ሥራው ላይ ነው። የክርስቶስ ጸሎት በተለይም ዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 17 ውስጥ የሚገኘው በአብ ቀኝ ሆኖ የሚያከናውነው የምልጃ ተግባር መገለጥ ነው። ይህ የምልጃ ተግባር በአሁኑም ሥፍራ-ዘመን ይቀጥላል።

መ. ጸሎት በጸጋ ግንኙነት ሥር

ጸሎት በዘመናት ሁሉ አንድ ዓይነት ገጽታ የለውም። እንደ ሌሎች ሰብአዊ ኃላፊነቶች ሁሉ፤ ከተለያዩ ሥፍራ-ዘመናት ጋር የሚዛመድ ነው። ጸሎት በአዲስ ኪዳን በተሰጠው ሰፊ መገለጥ አዲስ ደረጃ አግኝቷል። ይኸውም በመስቀል ላይ በተፈጸመው መሥዋዕት በተገኘው ሙሉ መገለጥና በክርስቶስ ስም የሚካሄድ መሆኑ ነው።

በጸጋ ዘመን ባለ አማኝ ሕይወት ውስጥ ከሚገኙ ሰባት ታላላቅ ነገሮች መካከል ጸሎት አንደኛው ነው። እነዚህም ሰባት ነገሮች ክርስቶስ በሰገነት ላይና በጌቱሴማኒ

የጠቀሳቸው ናቸው (ዮሐ. 13:1-17:26)። ክርስቶስ በዚህ እጅግ አስፈላጊ ጉዳይ ላይ ያቀረበው ትምህርት በሦስት ምንባቦች ውስጥ ተመልክቷል (ዮሐ. 14:12-14፤ 15:7፤ 16:23-24)። ከዚህ የክርስቶስ ቃል እንደምንረዳው፤ በአሁኑ የጸጋ ዘመን ጸሎት ከምድራዊ ውሱንነቶች በክርስቶስ አዲስ ፍጥረት ከመሆን የተነሣ ወደማይወሰኑ ልዩ ግንኙነቶች ተሸጋግሯል። የዚህ ዓይነቱ ጸሎት በአራት መልኩ ሊታይ ይችላል።

1. በጸሎት አገልግሎት ውስጥ የሚካተተው ምስጋና ብቻ ሳይሆን፤ አማኝ የራሱን ችግሮች ለጌታ የሚያቀርብበትና ለሌሎችም የሚማልድበት ነው። የራሽናሊዝም አስተሳሰብ ያላቸው ሰዎች፤ ሁሉን አዋቂ የሆነው አምላክ ስለ አንድ ነገር ከሚጻልይ ሰው ይበልጥ የሚያስፈልገውን ነገር ስለሚረዳ መጸለይ አስፈላጊ አይደለም ይላሉ። ይሁንና፤ እግዚአብሔር ፈቃዱን ለመፈጸም ጸሎትን እንደ መሣሪያ አድርጎ በሉዓላዊነቱ የደነገገ ከመሆኑም በላይ፤ በርሱ የሚያምኑ ሰዎች ልመናዎቻቸውን እንዲያቀርቡ አስተምሯል። የጸሎት አስፈላጊነት ዮሐንስ 14:13-14 ውስጥ የተጠቀሰ ሲሆን፤ ክርስቶስም በስሙ የሚጠየቀውን ሁሉ እንደሚሰጥ የተስፋ ቃል ገብቷል። ስለሆነም፤ እግዚአብሔር የራሱን ድርጊት በአማኝ ጸሎት እንዲፈጸም እስከማድረግ ድረስ ለጸሎት ከፍተኛ ስፍራ ሰጥቷል።

እግዚአብሔርን የመጠየቅ ኃላፊነት በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ያለ ኅብረት ጉዳይ ነው። በመሆኑም፤ ትርጉም ይሰጣል ወይም አይሰጥም የሚል ሁኔታ ሳይሆን፤ ራስን ከተሰጠው ትእዛዝ ጋር የማስማማት ጉዳይ ነው። ጸሎት ውስጥ የተካተተውን ሁሉ ልቅም አድርገን ልናውቅ ባንችልም፤ የእግዚአብሔር ልጆች የሆኑ ሁሉ በጸሎት አገልግሎት አማካይነት ወደ ላቀ የተግባር ተካፋይነት እንደሚመጡ እናውቃለን። ይህ ከእግዚአብሔር ጋር አብሮ የመሥራት ዕድል፤ ያለ ጸሎት ሊከናወን አይችልም። ክርስቲያን የመጭው ክብር ተካፋይ እንደመሆኑ፤ በሥራ የመካፈል ዕድልም ተሰጥቶታል። ይህ የተሳተፎ ጉዳይ ለአማኞች እንደተሰጠ ልዩ ፈቃድ የሚቆጠር ሳይሆን፤ የመሥዋዕትነት ደም ለፈሰሰላቸው (ዕብ. 10:19-20) እና በአዲስ ፍጥረት ከክርስቶስ ጋር ለተባበሩ ሁሉ የተሰጠ አገልግሎት ነው። ስለሆነም፤ የክርስቶስ ሕያው አካል የሆነ አማኝ የአገልግሎቱም ሆነ የክብሩ ተካፋይ የመሆኑ አግባብነት ግልጥ ነው (ኤፌ. 5:30)።

ክርስቶስ፡ “በእኔ የሚያምን እኔ የማደርገውን ሥራ እርሱ ደግሞ ያደርጋል፤ ከዚህም የሚበልጥ ያደርጋል” (ዮሐ. 14:12) ያለው ከዚሁ አዲስ የጸሎት ሥልጣን ተካፋይነት አዋጅ ጋር በተዛመደ መልኩ መሆኑ ሊጤን ይገባል። ክርስቶስም ለዚህ የጸሎት አገልግሎት መልስ የሚሰጠው እርሱ ብቻ መሆኑን ወዲያው በተናገረው የዋስትና ቃል ገልጧል። በጸሎትና የጸሎት ውጤትን በሚያመጣው መለኮታዊ ኃይል መካከል ያለው አንድነት ከፍተኛ ግምት የሚሰጠው በመሆኑ ነው አማኝ “ከዚህም የሚበልጥ” ተግባር ሊያከናውን የሚችል መሆኑን ክርስቶስ የተናገረው።

2. በጸጋ ዘመን ለእያንዳንዱ የእግዚአብሔር ልጅ የተሰጠው በኢየሱስ ክርስቶስ ስም የመጸለይ ሥልጣን፤ ከዚህ በፊት ከነበሩ ጸሎቶች ሁሉ የላቀ ጸሎትን እንዲጸልይ ያደርገዋል። ስለሆነም የአማኙን ጸሎት ከክርስቶስ መክበር በፊት ከነበሩ የጸሎት ዓይነቶች ሁሉ የላቀ የሚያደርገው፤ ከስሙ ጋር ያለ በአንድነት የመሥራት ኅብረት ነው። ክርስቶስ፡ “እስከ አሁን በስሜ ምንም አልለመናችሁም” ሲል (ዮሐ. 16:24)፤ ከዚያ በፊት የነበረውን ማንኛውንም የጸሎት መሠረት መለወጡ ነበር።

የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ስም የአብን ልብ እንደሚሰጠና ያ ስም በሚጠራበት ጊዜ አብ መስማት ብቻ ሳይሆን፤ ለውድ ልጁ ሲል የተጠየቀውን ነገር እንደሚፈጽም እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን። የክርስቶስ ስም ከማንነቱ ጋር ይያያዛል፤ ስሙ ለአማኞች የተሰጠው እንደ አንድ አስማታዊ ነገር ለመጠቀም አይደለም። በክርስቶስ ስም መጸለይ

ማለት ራስን በክርስቶስ ውስጥ እንዳለ አዲስ ፍጡር መቁጠር ነው። በመሆኑም፤ የጸሎት ጉዳዮችን ከክርስቶስ ዓላማዎችና ክብር ጋር ያዛምዳቸዋል። በሌላ አባባል፤ በክርስቶስ ስም መጸለይ ማለት ክርስቶስ የሚጸልየውን መጸለይ ማለት ነው። በክርስቶስ ስም መጸለይ ለልመናችን በስሙ እንደመፈረም ስለሚቆጠር፤ በስሙ የሚቀርብ ጸሎት እርሱ እንደሚስማማበት ሆኖ ሊቀርብ ይገባል።

ይህን ከተመለከትን ዘንድ ያዕቆብ ስለ መንፈሳዊ ድህነት የሚናገረውን ማስተዋሉ ተገቢ ነው፡- “አትለምኑምና ለእናንተ አይሆንም፤ ትለምናላችሁ፤ በምቶቻችሁም ትከፍሉ ዘንድ በክፉ ትለምናላችሁና አትቀበሉም” (ያዕ. 4፡2-3)። ጸሎት ለራስ ወይም ለክርስቶስ ነገሮች ልመና ማቅረብ ነው። አማኝ ከእኔነት ስለዳነና በዋናነት ከክርስቶስ ጋር ስለተባበረ (2ኛ ቆላ. 5፡17-18፤ ቆላ. 3፡3)፤ ስለ ራሱ ብዙም አይጨነቅም። ይህ ማለት ግን የአማኙ ዋና ፍላጎቶች ይወገዳሉ ማለት አይደለም። አማኝ እነዚህን ፍላጎቶች የሚመለከታቸው “ክርስቶስ ሁሉ በሁሉም” በሆነበት ሁኔታ ነው። ክርስቶስ ውስጥ ሆነን በስሙ መጸለያችን ተገቢ ቢሆንም፤ ክርሱ ክብር ለራቁ የራስ መሻቶች ብቻ መጸለፍ ግን ትክክል አይደለም።

ጸሎት ሊቀርብ የሚችለው፤ በፈሰሰው የክርስቶስ ደምና አማኝ ከክርስቶስ ጋር ባለው ግንኙነት ላይ በመመሥረት ብቻ በመሆኑ ድነት ያላገኘ ሰው ጸሎት ተቀባይነት የለውም።

3. በጸጋ ሥር ለሚመላለስ ሰው የሐንስ 14፡13-14 ውስጥ እንደምናነበው “ማናቸውንም ነገር” በስሜ ብትለምኑ የሚለው የጸሎት አሳብ የራሱ ውሉንቶች አሉት። ይህ በክርስቶስ ስም የሚቀርብ ጸሎት፤ ከጌታ ከክብሩና ዓላማዎቹ ጋር መገናዘብ አለበት። እውነተኛ ጸሎት ከመቅረቡ በፊት፤ ልብ ከክርስቶስ አሳብ ጋር መስማማት አለበት። “በእኔ ብትኖሩ ቃሎቼም በእናንተ ቢኖሩ የምትወዱትን ሁሉ ለምኑ ይሆንላችሁማል” (ዮሐ. 15፡7) የተባለው እውነት ነው። የእግዚአብሔር ልጆች የሆኑ አማኞች በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ ልባቸውን ሲያስተካክሉ፤ ጸሎታቸው የሚያተኩረው በእግዚአብሔር ፈቃድ ውስጥ በሚገኙ ነገሮች ላይ ይሆናል።

በጸጋ ሥር ለሚኖር፤ የእግዚአብሔርን በጎ ፈቃድ ለማድረግም ሆነ ለመሻት ለሚመርጥ ሰው ፍጹም የተግባር ነጻነት ተሰጥቶታል (ፊልጵ. 2፡13)። በእግዚአብሔር ፈቃድ ውስጥ ሆኖ ለሚጸልይ ሰውም ያልተገደበ የጸሎት ነጻነት አለው። በመንፈስ ቅዱስ ለተሞላ አማኝ የሚከተለው ተብሎለታል፡- “እንዲሁም መንፈስ ድካማችንን ያግዛል፤ እንዴት እንድንጸልይ እንደሚገባን አናውቅምና፤ ነገር ግን መንፈስ ራሱ በማይነገር መቃተት ይማልድልናል” (ሮሜ 8፡26-27)። በጸጋ ዘመን፤ የጸሎት ክልል ጠባብ አይደለም። በስሙ የመጸለይ ስፋቱ የጌታችንን ዘላለማዊ መሻቶች ያህል ሰፊና ጥልቅ ነው።

4. እውነተኛ አማኝ ጸሎቱን ሲያቀርብ ጥንቃቄ የተሞላበት ትኩረት ሲያደርግ ይገባል። አማኞች መደበኛ የጸሎት ሰዓት ቢኖራቸው መልካም ነው። ለጸሎት አክብሮት የሌለው ተግባር ከመፈጸም ወይም እንደ አረማዊው ዓለም ቃላትን በከንቱ ከመደጋገም መታቀብ ይገባል። በጸጋ ዘመን ለጸሎት የተሰጠውን መለኮታዊ ቅደም ተከተል መከተል ያሻል። ይህም በሚከተሉት ቃላት ተገልጧል፡- “በዚያን ቀንም ከእኔ አንዳች አትለምኑም። እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ አብ በስሜ የምትለምኑትን ሁሉ ይሰጣችኋል” (ዮሐ. 16፡23)። ጸሎት “በመንፈስ ቅዱስ” መደረግ አለበት (ይሁዳ 20)።

ጸሎታችንን በክርስቶስ በኩል ከመጸለይ ይልቅ በቀጥታ ወደ ክርስቶስ ማድረግ የጌታን ድንቅ የአማላጅነት ሥራ መተው ይመስላል። በጸጋ ካገኘነው ታላቅ እውነት፤ ማለትም በልጁ ስም (ዮሐ. 16፡23) ወደ አብ የመቅረብን አሳብ ስፍራ ያሳጣዋል።

እንደሁም ወደ መንፈስ ቅዱስ ስንጸልይ፥ ወደ አብ እንድንቀርብ የሚያበረታታንን የመንፈስ ቅዱስ ኃይል የሚያስቀርብን ይመስላል (ይሁዳ 20)። ስለዚህ በጸጋ ዘመን ጸሎት በወልድ ስምና በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ለአብ፥ ሊቀርብ ይገባል ለማለት ይቻላል።

ሠ. የምስጋና ጸሎት

እውነተኛ ምስጋና አንድ አማኝ ላገኘው በረከት ከልብ የመነጨ አክብሮት በፈቃዱ የሚገልጥበት ነው። የምስጋናችን ጥልቀት እንዳገኘነው በረከት መጠን ነው (2ኛ ቆሮ. 9፥11)። ቢሆንም የምስጋናችን ቅንነትና ከልብ መሆን ነው በጌታ ዘንድ ተቀባይነት ያለው። የምስጋናችን ፍሬም ያን ያህል ይሆናል። ምስጋና ግለሰብ በተለየ መንገድ የሚያከናውነው ነው። ሌላ ሰው ሊያከናውንልን የሚችላቸው ግዴታዎች ቢኖሩም፥ የኛን የምስጋና ቃል ሊያቀርብልን የሚችል ግን የለም (ዘሌ. 22፥29)።

ምስጋና፥ በረከት ተቀባዩ የለጋሹን ባለ ውለታነት የሚገልጥበት እንጂ ለተገኘ ጥቅም ክፍያ አይደለም። ለማይለካና ለማይቆጠር በረከቱ ለእግዚአብሔር የሚከፈል ነገር ስለሌለ፥ ምስጋና የማቅረቡ ግዴታ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተገልጧል። ምስጋና ሁሉ ከአምልኮና ከውዳሴ ጋር የተያያዘ ነው።

በብሉይ ኪዳን ሥርዓት፥ ከእግዚአብሔር ጋር የሚደረጉ መንፈሳዊ ግንኙነቶች የሚገለጡት በቁሳዊ መንገዶች ነበር። ከነዚህም መካከል የምስጋና መሥዋዕት ማቅረብ አንዱ ነበር (ዘሌ. 7፥12፥ 13፥ 15፤ መዝ. 107፥22፤ 116፥17)። በዚህም ዘመን ቢሆን ለእግዚአብሔር የምስጋና መሥዋዕት ማቅረብ አማኝ ሊጠቀምበት የሚገባ ዕድል ነው ። ይሁንና አማኝ የምስጋና መሥዋዕት ስጦታ በሚያቀርብበት ጊዜ ከእግዚአብሔር ለተቀበለው በረከት አጸፋ እንደሰጠ የሚያስብ ከሆነ፥ የምስጋና ወሳኝ እሴት መና መቅረቱ ነው።

የጸሎት ጉዳይ ብሉይ ኪዳን ውስጥ በመዝሙረ ዳዊት በተደጋጋሚ ተጠቅሷል። በብሉይ ኪዳን ስለ ምስጋና መሥዋዕቶች ግልጽ መመሪያ የተሰጠ ሲሆን (ዘሌ. 7፥12-15)፥ ነህምያ በመሬው መነቃቃት (revival/ሪቪቫላሽን) ወቅት ምስጋናና ውዳሴ ልዩ አጽንኦት ተሰጥቶታል (ነህ. 12፥24-40)። ምስጋና በሚመጣው መንግሥት የአምልኮ አስፈላጊ ጉዳይ መሆኑን የብሉይ ኪዳን ትንቢታዊ መልእክቶችም አመልክተዋል (ኢሳ. 51፥3፤ ኤር. 30፥19)። በሰማይም የማያቋርጥ ምስጋና ይቀርባል (ራእይ 4፥9፤ 7፥12፤ 11፥7)።

ከበረከቱ ባሻገር እግዚአብሔርን ስለ ማንነቱ ማመስገን በብሉይ ኪዳን ተቀዳሚ ተግባር እንደነበር እንመለከታለን (መዝ. 30፥4፤ 95፥2፤ 97፥12፤ 100፥1-5፤ 119፥62)። ምንም ችላ የተባለ ቢሆን፥ የምስጋና ጉዳይ እጅግ አስፈላጊና ተገቢ ነው። “እግዚአብሔርን ማመስገን መልካም ነው” (መዝ. 92፥1)። በአዲስ ኪዳን የምስጋና ጉዳይ አርባ አምስት ጊዜ ያህል ተጠቅሷል። ይህን መሰሉ ምስጋና ለመንፈሳዊም ሆነ ለሥጋዊ በረከቶች ይቀርባል። ክርስቶስ አዘውትሮ ስለ ምግብ ምስጋና ማቅረቡ ለአማኞች ሁሉ ምሳሌ ሊሆን ይገባል (ማቴ. 15፥36፤ 26፥27፤ ማር. 8፥6፤ 14፥23፤ ሉቃስ 22፥17፥ 19፤ ዮሐ. 6፥23፤ 1ኛ ቆሮ. 11፥24)። በዚህ ረገድ፥ ሐዋርያው ጳውሎስም ታማኝ ነበር (ሐዋ. 27፥35፤ ሮሜ 14፥6፤ 1ኛ ጢሞ. 4፥3-4)።

የሐዋርያው ጳውሎስን ምስጋና አሰጣጥ በሚገባ ልናጤነው ይገባል። ክርስቶስ “የማይነገር ስጦታ” ስለመሆኑ (2ኛ ቆሮ. 9፥15)፥ በትንሣኤው አማካይነት በሞት ላይ ስለተገኘው ድል (1ኛ ቆሮ. 15፥57)፥ ብሉም በአሁኑ ዘመን ክርስቶስ ስላስገኘልን ድል (2ኛ ቆሮ. 2፥14)፥ “ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን” ሲል ይናገራል። ስለ አማኞች ለእግዚአብሔር የሚያቀርበው ምስጋና (1ኛ ተሰ. 1፥2፤ 3፥9)፥ በተለይ ደግሞ ስለ ቲቶ

(2ኛ ቆሮ. 8፡16) እና ስለ ሰዎች ሁሉ ምስጋና እንዲቀርብ መምከሩ (1ኛ ጢሞ. 2፡1)፤ የእግዚአብሔር ልጆች ሁሉ ልብ ሊሉት ይገባል።

በአዲስ ኪዳን አገላለጥ፤ ሁለት አስፈላጊ የምስጋና ሁኔታዎች መጤን አለባቸው።

1. ምስጋና የማያቋርጥ ጸሎት ሊሆን ይገባል። የተወደሹ የእግዚአብሔር ማንነት ስለማይለወጥና በረከቱም ስለማያበቃ፤ እንዲሁም በብዙዎች ምስጋና አማካይነት የተትረፈረፈው የእግዚአብሔር ጸጋ ለክብሩ ስለሚበዛ (2ኛ ቆሮ. 4፡15)፤ ባለማቋረጥ እርሱን ማመስገን ተገቢ ነው። ይህን ስለመሰለው ምስጋና የሚከተለውን አሳብ እናገኛለን። “እንግዲህ ለእግዚአብሔር የምስጋና መሥዋዕት፤ ማለት ለስሙ የሚመሰክሩ የከንፈሮችን ፍሬ፤ በእርሱ እናቅርብለት” (ዕብ. 13፡15ን ከኤፌ. 1፡16፤ 5፡20፤ ቆላ. 1፡3፤ 4፡2 ጋር ያነጻጽሩ)። ይሄው የምስጋና ጉዳይ በብሉይ ኪዳንም አጽንኦት ተሰጥቶታል (መዝ. 30፡12፤ 79፡13፤ 107፡22፤ 116፡17)።

2. ኤፌሶን 5፡20 ውስጥ እንደተመለከተው፤ ስለ ማንኛውም ነገር ምስጋና ማቅረብ ተገቢ ነው። “ሁልጊዜ ስለ ሁሉ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አምላካችንንና አባታችንን ስለ ሁሉ አመስግኑ።” 1ኛ ተሰሎንቄ 5፡18 ውስጥም ተመሳሳይ አሳብ ይገኛል፡- “በሁሉ አመስግኑ፤ ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ በክርስቶስ ኢየሱስ ወደ እናንተ ነውና” (ከፊልጵ. 4፡6፤ ቆላ. 2፡7፤ 3፡17 ጋር ያገናዝቡ)።

ሁልጊዜ ለሁሉ ነገር እግዚአብሔርን ማመስገን፤ አንዳንድ ጊዜ ለአንዳንድ ነገሮች ከማመስገን የላቀ ነው። ይሁንና፤ እግዚአብሔርን ለሚወዱት ነገር ሁሉ ለበጎ እንደሚደረግ የሚናገረውን እውነት በመቀበል፤ ስለ ሁሉም ነገር እግዚአብሔርን ማመስገኑ ትክክለኛ ድምዳሜ ነው። እንዲህ ዓይነቱ እግዚአብሔርን የሚያከብር ምስጋና ሊቀርብ የሚችለው በዳኑና በመንፈስ ቅዱስ በተሞሉ ሰዎች ብቻ ነው (ኤፌ. 5፡18-20)። ዳንኤል ሞት ተፈርዶበት እያለ እግዚአብሔርን አመስግኗል (ዳን. 6፡10)፤ ዮናስም ዓሣ ነባሪ ሆኖና ጥልቅ ባሕር ውስጥ ሆኖ እግዚአብሔርን አመስግኗል (ዮናስ 2፡9)።

እግዚአብሔርን ያለማመስገን ኃጢአት በክርስቶስ አገልግሎት ውስጥ ከተመዘገቡት ክስተቶች በአንደኛው ተብራርቷል። አሥር ለምጻሞች ከለምጻቸው ተፈውሰው ሳለ ምስጋና ለማቅረብ የተመለሰው አንድ ሳምራዊ ብቻ ነበር (ሉቃስ 17፡11-19)። እዚህ ላይ ያለ ማመስገን “በመጨረሻ ዘመን” ከሚፈጸመው ኃጢአቶች አንዱ ሆኖ እንደተጠቀሰ ልብ ማለቱ ተገቢ ነው (2ኛ ጢሞ. 3፡2)። ስለሆነም፤ ያለማመስገን ኃጢአት ነው።

ድነትን ያላገኙ ብዙ ሰዎች ለተቀበሏቸው ሥጋዊ ጥቅሞች እውነተኛና ታማኝነት የሚታይበት ምስጋና ለማቅረብ ይጥራሉ። ይሁንና፤ ለኃጢአታቸው ይቅርታ እግዚአብሔር የሰጣቸውን አንድያ ልጁን ባለመቀበላቸው ምስጋናቸው እግዚአብሔርን ደስ በሚያሰኝ መልኩ አይቀርብም። ምክንያቱም ዋነኛ የሆነውን ስጦታ ስላልያዙ ነው።

ቤተ ክርስቲያን፡- አደረጃጀትና ሥርዓቷ

ሀ. የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር

ቤተ ክርስቲያን እንደ ክርስቶስ አካልነቷ፤ በመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት አማካይነት የአካሉ ራስ ከሆነው ክርስቶስ ጋር የተባበረውን ማንኛውንም ክርስቲያን ታካትታለች። አካል እንደ መሆኗ፤ የሰውን የአካል ክፍል በሚመስል አኳኋን ተዋቅራለች። እያንዳንዱ የሰውነት ክፍል ከሌላው ጋር ይገናኛና፤ ጠቅላላውን አካል ከሚመራው ራስ ጋር ይዛመዳል። የክርስቶስ አካል የሆነችው እውነተኛ ቤተ ክርስቲያን ግንኙነት መንፈሳዊና መለኮታዊ እንደ መሆኑ፤ ድርጅታዊነትን እንደ ዋና ነገር አድርገን መውሰድ አንችልም።

ይህም ሆኖ፤ በቀደመው ዘመንም ሆነ ዛሬ፤ ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የተወሰነ አደረጃጀት አስፈላጊ ይመስላል። በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ ሦስት የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ዓይነቶች ይገኛሉ። እነዚህ የአስተዳደር ዓይነቶች ከሐዋርያት ዘመን ጋር የተያያዙ ናቸው።

1. *በ“ኤጳስቆጶሳዊ” የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ለጳጳስና ወይም ሌላ ዓይነት የማዕረግ ሰያሚ ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መሪ ይሰጣል (1ኛ ጢሞ. 3፡1)።* ይህ ዓይነቱ የቤተ ክርስቲያን ተሰያሚ በሚሰጠው ሥልጣን መሠረት ቤተ ክርስቲያኒቱን ይመራል። እንዲህ ያለው አደረጃጀት ወደ ከፍተኛ ድርጅታዊነት በማደጉ፤ ጳጳሳት በተወሰኑ አካባቢዎች የአብያተ ክርስቲያንን እንቅስቃሴዎች በበላይነት ለመቆጣጠር ይሾማሉ። እንዲህ ዓይነቱ አሠራር በርም ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን፤ በእንግሊዝ ቤተ ክርስቲያንና በሜተዲስት ቤተ ክርስቲያን የተለመደ ነው።

2. *“የተወካዮች” የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ከአጥቢያ አብያተ ክርስቲያን በአግባቡ የሚወክሉ ግለሰቦችን ሥልጣን ይቀበላል።* እነዚህ ተወካዮች በአብዛኛው በመልክዓ-ምድራዊ ክልል የሚወሰኑ ሲሆን፤ በፕሬስቢቴሪያንና ሪፎርምድ አብያተ ክርስቲያን ውስጥ የተለመዱ ናቸው። ብዙውን ጊዜ አንድ አካባቢ ያለ የአብያተ ክርስቲያን የተወካዮች ቡድን ከርሱ በበለጠ አካል ወይም ሲኖዶስ ሥር የሚንቀሳቀስ ይሆናል። ሲኖዶሱም በበኩሉ ከርሱ ለላቀ አጠቃላይ ጉባኤ ይገዛል። ምንም እንኳ ደንቦችና የሥልጣን ደረጃዎች ቢለያዩ፤ ዋናው አሳብ በተገቢው መንገድ የተመረጡ ተወካዮች የቤተ ክርስቲያንን ሥልጣን የሚይዙ መሆናቸው ነው።

3. *በጉባኤያዊ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ዓይነት ሥልጣኑን የሚይዘው የአጥቢያ ጉባኤ ነው።* በዚህ የአስተዳደር ዓይነት ለዋነኞቹ ጉዳዮች ውሳኔ የሚሰጠው፤ የሌሎቹን አብያተ ክርስቲያን ወይም ባለሥልጣናት ሥልጣን ከግንዛቤ ሳያስገባ ጉባኤው ብቻ ነው። ይህን ዓይነቱ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር እንደ ባፕቲስት አብያተ ክርስቲያን በመሳሰሉት ይዘወተራል። ምንም እንኳ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያን ለበላይ አካላት፤ ኮሚቴዎች ወይም ኃላፊዎች በተወሰነ ደረጃ ሊገዙ የተገባ ቢሆንም፤ የዚህ ዓይነቱ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ዋነኛ አሳብ፤ ጉባኤዎች የራሳቸውን ጉዳዮች የሚወስኑ አገልጋዮች የሚሾሙና የራሳቸውን መዋዕለ ንዋይ አጠቃቀም የሚመሩ መሆኑን ነው።

በመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን ሦስቱም የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ቅርፆች በተወሰነ ደረጃ አገልግለዋል። ሐዋርያት ቀዳሚ ሥልጣን የነበራቸው መሆኑን ብዙዎቹ የቀድሞ አብያተ ክርስቲያን ተገንዝበዋል። ይሁንና፤ ይህ ከመጀመሪያው ክርስቲያን ትውልድ ጋር ያለፈ ይመስላል። ሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 15 ውስጥ እንደተገለጠው፤

ሐዋርያትና በኢየሩሳሌም የሚገኙ ሽማግሌዎች፤ አብያተ ክርስቲያን ላነሱዋቸው የአስተምህሮ ጥያቄዎች መልስ የሚሰጡ ተወካዮች ነበሩ። ይህን ካለንበት ዘመን የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር አሠራር አንጻር ስናየው ግን፤ እነዚህ ሰዎች ተመራጮች ወይም የቤተ ክርስቲያን ተወካዮች አልነበሩም። አብያተ ክርስቲያን እየበሰሉ መጥተው የሐዋርያትን ተቆጣጣሪነት ከማይፈልጉበት ደረጃ ላይ በደረሱ ጊዜ፤ የአብያተ ክርስቲያን አስተዳደር ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የተላለፈ ይመስላል። ራእይ 2-3 ውስጥ የተጠቀሱትን ሰባት የእስያ አብያተ ክርስቲያን በተመለከተ እውን የነበረ ይመስላል። እነዚህ አብያተ ክርስቲያን ከራሱ ከክርስቶስ በቀር ለማንኛውም ሰብአዊ ሥልጣን አይገዙም ነበር። ከዚህ አንጻር ሲታይ፤ በአሁኑ ዘመን ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚታየው የረቀቀና የተወሳሰበ አስተዳደር በመጽሐፍ ቅዱስ የሚደገፍ መሆኑ አጠራጣሪ ስለሆነ፤ ወደ መጽሐፍ ቅዱሳዊው ግንዛቤ መመለሱ ተገቢ ነው።

ለ. የቤተ ክርስቲያን መሪዎች

በመጀመሪያው ዓመተ ምህረት የነበሩ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች እንደ “ኤጲስ ቆጶስ” ወይም “ሽማግሌዎች” ተሰይመው አጥቢያይቱን የሚመሩት ሰዎችን ያካትታል። ምንም እንኳ ሰዎቻቸው በመጠኑ ቢለያይ፤ “ኤጲስ ቆጶስ” እና “ሽማግሌዎች” አንድ ዓይነት ሰዎች ሳይሆኑ አይቀሩም።

ምናልባትም የአዲስ ኪዳን የሽማግሌዎች ፅንሰ-አሳብ የተወሰደው፤ በእስራኤል ላይ ሥልጣን ከነበራቸው ሽማግሌዎች አሠራር ሆኖ (ማቴ. 16:21፤ 26:47፤ 57፤ ሐዋ. 4:5፤ 23)፤ በአስተሳሰቡ የበሰለና ሥልጣን ሊይዝ የሚገባውን ሰው ያመለክት ነበር። ስለሆነም፤ ሽማግሌ ለመሪነት የሚያበቁትን መመዘኛዎች የሚያሟላ ሰው እንደነበረ እንረዳለን። “ኤጲስ ቆጶስ” የሚለው ቃል የሰውን ሥልጣን ወይም አገልግሎት የሚገልጥ ነው። ኤጲስ ቆጶስ ሁልጊዜ ሽማግሌ ሲሆን፤ ሽማግሌ ግን በተወሰኑ ሁኔታዎች ምክንያት ኤጲስ ቆጶስ ሊሆን አይችል ይሆናል። ማለት ሥልጣኑ ሳይኖረው ብቃቱ ሊኖረው ይችላል። በቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን ሁለቱም ቃላት በተመሳሳይነት ያገለገሉ ይመስላል (ቲቶ 1:5፤ 7)።

ኤጲስ ቆጶስና ሽማግሌዎች ቤተ ክርስቲያንን የማስተዳደር (1ኛ ጢሞ. 3:4-5፤ 5:17)፤ ቤተ ክርስቲያንን ከግብረ ገባዊ ወይም ሥነ-መለኮታዊ ስሕተት የመጠበቅ (ቲቶ 1:9) እና እረኛ መንጋውን እንደሚንከባከብ ቤተ ክርስቲያንን የመንከባከብ ወይም የመቆጣጠር የመሳሰሉ ኃላፊነቶችን መወጣት ነበረባቸው (ዮሐ. 21:16፤ ሐዋ. 20:28፤ ዕብ. 13:17፤ 1ኛ ጴጥ. 5:2)። የመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች በሐዋርያት የተሾሙ ቢመስልም፤ አብያተ ክርስቲያኑ እየበሰሉ ሲመጡ የመሾሙን ተግባር ራሳቸው ሳያካሂዱት አልቀሩም። ሹመቱ የሰዎቹን የመሪነትና መንፈሳዊ ብቃት ያገናዘበ ነበር (ሐዋ. 14:23፤ 20:28፤ ቲቶ 1:5፤ 1ኛ ጴጥ. 5:2)።

ከሽማግሌዎችና ኤጲስ ቆጶስ ባሻገር ሌሎች አገልጋዮች ዲያቆናት ተብለው ይሾሙ ነበር። ዲያቆናት በቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን ምንም እንኳ መንፈሳዊ ስጦታዎች ሊኖራቸው ቢችሉ፤ ቀዳሚ ትኩረት የሚሰጡት ግን ችግረተኞችን በመርዳቱና ቁሳዊ አገልግሎት በማበርከቱ ተግባር ላይ ነበር (ሐዋ. 6:1-6፤ 1ኛ ጢሞ. 3:8-13)። እንደ ሽማግሌዎቹ ሁሉ ዲያቆናት በቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን በሐዋርያት (ሐዋ. 6:6፤ 13:3፤ 1ኛ ጢሞ. 1:6) ወይም በሽማግሌዎች ሳይሾሙ አይቀሩም (1ኛ ጢሞ. 4:14)። በኤጲስ ቆጶስና ሽማግሌዎች አገልግሎት እንደሚደረገው፤ በድቁና ሹመትና ዲያቆኑ በሚያበረከተው አገልግሎት መካከል ልዩነት ሊደረግ ይገባል። ፊልጶስ በመንፈሳዊ ስጦታው ወንጌላዊ ቢሆንም፤ የድቁና ሥልጣን ነበረው (ሐዋ. 6:5፤ 21:8)።

ዛሬ አንዳንድ አብያተ ክርስቲያን መጋቢውን እንደ አንድ ብቸኛ ሽማግሌ፥ አድርገው ይመለከቱታል። በመንፈሳዊ ጉዳዮች የሚረዱትን ሌሎች ሰዎች ደግሞ እንደ ዲያቆናት ይመለከቷቸዋል። ይህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ልምምድ አይመስልም።

ሐ. የቤተ ክርስቲያን ሥርዓቶች

አብዛኛዎቹ የፕሮቴስታንት አብያተ ክርስቲያን ሁለት ሥርዓቶችን፥ ማለት ጥምቀትና የጌታ እራትን ብቻ ነው እንደ ሥርዓት የሚቀበሉት። ከነዚህ አብያተ ክርስቲያን አንዳንዶቹ ክርስቶስ የደቀ መዛሙርቱን እግር ያጠበቡትን ምሳሌ (ዮሐ. 13)፥ እንደ ሥርዓት አድርገው በመውሰድ በተግባር ይፈጽሙታል። የሮም ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያንና የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን በነዚህ ላይ ሌሎች ጥቂት ሥርዓቶችን ይጨምራሉ። ከሞላ ጎደል በሁሉም የተለመዱ ሥርዓቶች ጥምቀትና ቅዱስ ቁርባን ብቻ ናቸው።

1. በቤተ ክርስቲያን ታሪክ፥ የውኃ ጥምቀት ሥርዓት ከፍተኛ ውዝግብ ያስከተለ ሲሆን፥ በቤተ ክርስቲያን ክፍፍልም አስተዋጽኦ አድርጓል። በዚህ ጉዳይ ዙሪያ የሚነሡ ክርክሮች በአጠቃላይ ሁለት ዓባይነት ችግሮችን ያካትታሉ፤ (1) የውኃ ጥምቀት ሥርዓት ብቻ ነው? ወይስ ለተጠማቂው የሚያበረክተው መለኮታዊ ጥቅም አለ? (2) አፈጻጸምን በተመለከተ፥ የውኃ ጥምቀት የሚከናወነው በመጥለቅ ብቻ፥ ወይስ በተጠማቂው ላይ ውኃ በማፍሰስና በመረጨትም ሊሆን ይችላል?

የውኃ ጥምቀት፥ ሥርዓት ብቻ መሆኑን የሚያምኑ ሰዎች ድርጊቱ መንፈሳዊ እውነትን እንደሚያካትት፥ ነገር ግን ለተጠማቂው የሚያስተላልፈው ምንም ዓይነት ጸጋ ወይም ሕይወት እንደሌለ ያስረዳሉ። የውኃ ጥምቀት ሥርዓት ብቻ መሆኑን የሚያመለክተው ገለጣ የተሻለ አተረጓጎም ነው። የውኃ ጥምቀት አንዳች ልዩ ጸጋ እንደሚያስገኝ የሚያምኑ ሰዎች ድርጊቱ ለተጠማቂው የሚያስገኘውን የበረከት መጠን በተመለከተ በእጅጉ ይለያያሉ። አንዳንዶች ጥምቀትን ከዳግም ልደት ጋር በማገጸጸር፥ በአንድ ሰው ዳግም ልደት ውስጥ ድርሻ እንዳለው ይናገራሉ። ሌሎች ደግሞ እንዲሁ ጸጋን እንደሚያስገኝ ወይም ወደ እምነትና ለወንጌሉ ወደ መታዘዝ እንደሚመራ ያምናሉ። ጥምቀት ሥርዓት ብቻ የመሆኑን አሳብ የሚቃወሙ ወገኖች የውኃ ጥምቀት፥ ከመንፈስ ቅዱስ ጥምቀትና ከአማኙ ዳግም ልደት ጋር በማይነጣጠል መልኩ የተጣመረ መሆኑን ይገልጣሉ።

“ባጥቶ” የሚለው የግሪኩ ቃል “አንድን ነገር ፈሳሽ ውስጥ መንከር” የሚል ትርጉም አለው። ይህ ቃል በአዲስ ኪዳን ውስጥ ሦስት ጊዜ የተጠቀሰ ሲሆን በአማርኛ “ነከረ” (ሉቃስ 16:24)፥ “አጠቀሰ” (ዮሐ. 13:26)፥ “ተረጨ” (ራዕይ 19:13) በሚል ተተርጉሟል።

“ባጥቲዞ” የሚለው የግሪኩ ቃል “ባጥቶ” ከሚለው የመጣ ሲሆን በአዲስ ኪዳን የተለያየ ትርጉም አለው። “ማጥመቅ” የሚለው የግሪክ ቃል “ባጥቲዞ” ሲሆን፤ ይህ ቃል በአዲስ ኪዳን የተለያየ ትርጉም ይዞ እናገኘዋለን።* (1) የመንፃትን ሥርዓት አስመልክቶ አጥባቂ አይሁዳውያን የሚያደርጉትን የመታጠብ ሥርዓትን ለማመልከት ጥቅም ላይ ውሏል (ማር. 7:4፤ ሉቃስ 11:38)። (2) ቃሉ የአንድ ሰውን ወደ አንድ የሃይማኖት ቡድን

* በግሪኩ ጥምቀት መጠመቅ የሚል ቀጥተኛ አባባል (ማቴ. 20:22-23፤ ሉቃስ 12:50፤ 1ኛ ቆሮ. 10:2) ተጠቅሟል። ውኃ የሚል ቃል በነዚህ ክፍሎች ስለሌለ አንዳንዶች ለጥምቀት ውኃ አያስፈልግም የሚል ትምህርት ያስተምራሉ። ይህ የአባባል ጉዳይ መሆኑን ልንገነዘብ ይገባል። አባባሉ የሚሰጠው ትርጉም “በአስቸጋሪ ልምምድ ወይም መከራ ውስጥ” መግባትን ነው። ስለዚህ ውኃንም ሆነ ምንም ዓይነት የሃይማኖት ሥርዓት ትምህርትን የሚያመለክት አይደለም።

መግባቱን በጉባዔ ማስታወቅን በማመልከት ረገድ ጥቅም ላይ ውሏል።* ለምሳሌ መጥምቁ ዮሐንስ “የንስህን ጥምቀት” ሰብኳል። በዚህ ስብከቱም ብዙዎች ንስህ በመግባት የንስህቸውን ፍሬ ያሳዩ ዘንድ በውኃ ተጠመቁ (ማር. 1፡4)።

ጴጥሮስም በጳጳስቀስጤ ቀን በሰበከው ስብከት ያመኑትን ይጠመቁ ዘንድ አሳስቧቸዋል (ሐዋ. 2፡38)። በጥምቀታቸው የኢየሱስ ክርስቶስን መሢሕነት በመመስከር ከክርስቲያኖች ጋር አንድነታቸውን የሚመሰክሩበት ሥርዓት ነበር።

ክርስቶስ የሞት ሥቃዩን እንደ ጥምቀት የጠቀሰ ሲሆን፤ በቀይ ባሕር ውስጥ ውኃ ሳይነካቸው (ማቴ. 20፡22-23) ያለፉ እስራኤላውያንም በደመናና በባሕር እንደተጠመቁ ተገልጧል (1ኛ ቆሮ. 10፡2)። ስለሆነም፤ ውኃ ውስጥ በአካል መግባቱ ለመጽሐፍ ቅዱሳዊ ጥምቀት አስፈላጊ አይደለም የሚል ክርክር አለ።

በቤተ ክርስቲያን ታሪክ እንደታየው፤ በሚጠመቀው ሰው ላይ ውኃ የማፍሰስ ተግባር ይከናወን ነበር። ድርጊቱ ያገለግል የነበረው፤ በድነት ጊዜ የመንፈስ ቅዱስን መውረድ በተምሳሌትነት ለማመልከት ሲሆን፤ መጠነኛ ውኃ “በመርጨት” ብቻም ጥምቀቱ ይከናወን ነበር። በጥምቀት አስተምህሮ ዙሪያ የተነሡ ውዝግቦች መቋጫ አልነበራቸውም። በአንዳንድ አጋጣሚዎች፤ ለምሳሌ የክርስቶስን ጥምቀት ስንመለከት፤ ሥርዓቱ ተግባራዊ የሆነው በመንከር የነበረ ይመስላል። የፊልጵስዮስን የወሳኒ ቤት ጠባቂ ዓይነቶቹን ሌሎች አጋጣሚዎች ስንመለከት ግን (ሐዋ. 16፡33)፤ ጠባቂውና ቤተሰቦቹ በዚያ ጽልመታም ጠዋት ውኃ ውስጥ ተነክረዋል ማለቱ አዳጋች ስለሚሆን፤ ጥምቀቱ ሊካሄድ የሚችለው ቤት ውስጥ በተጠማቂዎቹ ላይ ውኃ በማፍሰስ እንደሆነ ይገመታል።

በመንከር ማጥመቁ ሥርዓታዊ ተደርጎ ስለሚወሰድ፤ የብዙዎቹ ወንጌል አማኝ አብያተ ክርስቲያን ዝንባሌ፤ መርጨት ተገቢ የጥምቀት አፈጻጸም በመሆኑ ጉዳይ ላይ ከመከራከር ይልቅ የመንከሩን ሥርዓት መከተልን፤ ይመርጣሉ። ይበልጥ ትኩረት ሊሰጠው የሚገባ ነገር ግለሰቡ ዳግም ተወልዶ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ወደ ክርስቶስ አካል የመጣበቁ ጉዳይ ነው። በመሆኑም ለውኃ ጥምቀት አፈጻጸም ክርክር መፍጠር ተገቢ አይደለም።

በዚህ ትምህርት ዙሪያ የሚነሳው ሌላ ውዝግብ ሕፃናትን የማጥመቁ ጉዳይ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለ ሕፃናት ጥምቀት የሚገኘው መረጃ አነስተኛ ነው። ሕፃናትን የሚያጠምቁ ወገኖች እንደ እስራኤላውያኑ የግርዘት ሥርዓት ልጆችን ለእግዚአብሔር የሚለዩበት የዚህ ዘመን አሠራር እንደሆነ ያስባሉ። ሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 16 ውስጥ እንደተጠቀሰው፤ ምንም እንኳን የቤተሰቡ አባላት ሲጠመቁ ሕፃናትም ቢኖሩበት፤ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሌላ ስፍራ ስለ ሕፃናት ጥምቀት በግልጽ የተጠቀሰ ነገር የለም። ከዚህም የተነሣ፤ አብዛኛዎቹ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያን፤ የውኃ ጥምቀትን በክርስቶስ ላይ ለተጣለ እውነተኛ እምነት ውሳኔ ለመስጠት ከሚያስችል ዕድሜ ላይ ለደረሱት ብቻ በማቆየት፤ ልጆችን ለእግዚአብሔር አሳልፎ የመስጠትን ሥርዓት መከተሉን ይመርጣሉ።

ልጆችን ማጥመቅ ወላጆች የኋላ ኋላ ልጃቸው እንደሚድን ያላቸውን እምነትና ተስፋ የሚገልጡበት ሥርዓት ከመሆን አያልፍም። የአዋቂዎች ጥምቀት በማንኛውም መልኩ በክርስቶስ ላይ የሚጣለውን እውነተኛ እምነት ተከትሎ ሊፈጸም ይገባዋል። ምንም እንኳን የጥምቀት አፈጻጸም ከሕፃናት ጥምቀት ጋር የግድ ባይተሳሰር፤ በአጠቃላይ አነጋገር ልጆች የሚጠመቁት ከመንከር ይልቅ በመርጨት ነው። ጥምቀት በመንከር ብቻ መፈጸም

* የጥምቀት ሥርዓት በተለያየ መልኩ በብዙ የሃይማኖት ክፍሎች ይከናወናል። ለምሳሌ ወደ አይሁዳዊነት የተለወጡ አሕዛብ በመጀመሪያ መገረዛቸው፤ ከዚያም ሁለት ካህናት ከሕግ መጻሕፍት እያነበቡላቸው መጠመቂያ ገንዳ መታጠባቸው የተለመደ ነበር።

እንዳለበት የሚያምኑ ወገኖች በአጠቃላይ፡ ከልጆች ይልቅ አዋቂዎች ወይም አማኞች ብቻ መጠመቅ እንዳለባቸው ይገነዘባሉ።

የጥምቀት አፈጻጸም ሥርዓት እንዴትም ይሁን እንዴት፡ ዋነኛ ትርጉሙ፡ አማኝ ያለ ክርስቶስ ከነበረበት ሕይወት ተለይቶ አሁን የክርስቶስ ሞትና ሕይወት በረከቶች ተጠቃሚ መሆኑ ነው። የቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን የጥምቀትን ሥርዓት ባለማቋረጥ ታከናውን ነበር፤ ዛሬም ሁሉም የቤተ ክርስቲያን ክፍሎች በአንድ ወይም በሌላ መልኩ የውኃ ጥምቀትን ይፈጽማሉ።

2. የቅዱስ ቁርባን ሥርዓት የተጀመረው በክርስቶስ ሞት ዋዜማ ምሽት ሲሆን፡ አማኝ በርሱ ሞት አማካይነት የሚካፈላቸው በረከቶች ተምሳሌት ሆኖ ነው የቀረበው። ሥርዓቱ አይሁዶች ከግብፅ ከወጡበት ጊዜ አንሥቶ የሚያከብሩትን የፋሲካ በዓል ተክቷል።

1ኛ ቆሮንቶስ 11፡23-29 ውስጥ እንደተተነተነው፡ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ እንጀራውን እንዲቆርሱ ሲያስተምራቸው፡ እንጀራው ለነርሱ የሚሠዋ ሥጋውን እንደሚወክል ነግሯቸዋል። ይህንንም ሥርዓት እርሱ ከተለያቸው በኋላ ለመታሰቢያ ሊያደርጉት ይገባ ነበር። የወይን ጠጁን ደግሞ የአዲስ ኪዳን ደሙ እንደሆነ ክርስቶስ ገልጧል። ከጽዋው ሲጠጡ የክርስቶስን ሞት ያስታውሱ ነበር። ስለሆነም ተመልሶ እስኪመጣ ድረስ ይህንኑ ሥርዓት ማክበር ነበረባቸው።

በቤተ ክርስቲያን ታሪክ በቅዱስ ቁርባን የተለያዩ አመለካከቶች ላይ ማከተሚያ የሌላቸው ውዝግቦች ሲከሰቱ ኖረዋል። በዚህ አሳብ ዙሪያ በአጠቃላይ ሦስት ዋና ዋና ነጥቦች ነበሩ የተነሡት። የሮም ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን፡ እንጀራውና ወይኑ ወደ ክርስቶስ ሥጋነትና ደምነት እንደሚለወጡ ታስተምራለች። ይህ ትምህርቷ “ትራንስብስታንሺዬሽን/transubstantiation” በመባል ይታወቃል። በአስተምህሮው መሠረት እንግዲህ ምንም እንኳ የሰሜት ሕዋሳቶቹ ተራ እንጀራና ወይን እንደሚወስድ ቢነግሩትም፤ ቅዱስ ቁርባኑን የሚወስደው ሰው በቀጥታ የክርስቶስን ሥጋና ደም እንደሚቋደስ ይታመናል። ሁለተኛው የሉተራን ቤተ ክርስቲያን አመለካከት ነው። ይህ ትምህርቷ “ካንሰብስታንሺዬሽን/consubstantiation” በመባል ይታወቃል። በዚህ አመለካከት መሠረት እንጀራው በእንጀራነቱ፤ ወይኑም በወይንነቱ፤ የሚቆይ ቢሆንም፤ የክርስቶስ ሕላዊ እንጀራውም ሆነ ወይኑ ውስጥ ስለሚገኝ፤ ቅዱስ ቁርባንን የሚወስድ ሰው የክርስቶስ አካል ተካፋይ ይሆናል።

ሦስተኛው አመለካከት ዝዊንግሊ የተባለው የሥነ-መለኮት ምሁር ያቀረበው ሲሆን፡ እንጀራውና ወይኑ መለኮታዊ ለውጥ ሳይካሄድባቸው ድርጊቱ ለመታሰቢያነት ነው የሚያገለግለው ይላል። ጆን ካልቪን የተባለ ሌላ ሰው ደግሞ፡ ይህን አመለካከት በመጠኑ ለውጥ በማድረግ፡ በቅዱስ ቁርባኑ ሥርዓት ጊዜ ክርስቶስ በመንፈስ በእንጀራውና በወይኑ ውስጥ ይገኛል በማለት አስተምሯል።

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ቅዱስ ቁርባን የሚያስተምረው ዝዊንግሊ ያለውን የመታሰቢያነት አሳብ በሚደግፍ መልክ ይመስላል። እንጀራውና ወይኑ የክርስቶስን መገኘት የሚያመለክቱ ወይም የሚወክሉ ሳይሆኑ፤ የርሱን አለመኖር የሚያሳዩ ይመስላል። ለዚህም ነው የጌታ እራት እርሱ “እስኪመጣ ድረስ” መካሄድ የሚኖርበት።

ተገቢው የቅዱስ ቁርባን አከባበር 1ኛ ቆሮንቶስ 11፡27-29 ውስጥ በጥንቃቄ የቀረበውን የሐዋርያው ጳውሎስን ትምህርት ያገናዘበ ሊሆን ይገባል። ቅዱስ ቁርባን በሚወስድበት ጊዜ እግዚአብሔርን የሚያከብር ፍርሃትና መንቀጥቀጥ ደግሞም ራስን

መመርመር አስፈላጊ ነው። የጌታን እራት ይወስድ ዘንድ የማይገባው ወይም በግድየለሽነት የጌታን እራት የሚወስድ ሰው በራሱ ላይ ፍርድ ያመጣል። ሐዋርያው ጳውሎስ፡ “ሰው ግን ራሱን ይፈትን፤ እንዲሁም ከእንጀራው ይብላ ከጽዋውም ይጠጣ” (1ኛ ቆሮ. 11:28) ብሏል።

ቅዱስ ቁርባን፡ በብዙ ክርስቲያኖች ዘንድ የክርስቶስን ሞት የሚያስቡበት የተቀደሰ ጊዜ እና ለእያንዳንዱ አማኝ ልዩ የሆነ ትርጉም የሚሰጥ ተደርጎ ይወሰዳል። ሐዋርያው ጳውሎስ እንዳስተማረው፡ ቅዱስ ቁርባን ልባችንን የምንፈትንበት፤ ኃጢአታችንን የምንናዘዝበትና የምንታደስበት ጊዜ ሊሆን ይገባል። እያንዳንዱ ክርስቲያን በክርስቶስ ሞት አማካይነት ያገኛቸውን ድንቅ በረከቶች የሚያስብበትም ጊዜ ነው።

ቅዱስ ቁርባን ወደ ጓላ መለስ ብሎ ታሪካዊውን የክርስቶስ የመጀመሪያ ምጽአትና የመስቀል ላይ ሞትን እንደሚያመለክት ሁሉ፤ የቅዱስ ቁርባን ሥርዓት የሚያበቃበትን የክርስቶስ ዳግም ምጽአትም ይጠቁማል። ቅዱስ ቁርባን የሚወሰድበትን ጊዜ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በግልጽ ባይቀመጥም፤ የቀድሞዎቹ ክርስቲያኖች በተደጋጋሚ ሲያከናውኑት የቆዩ ይመስላል። ይህም በሳምንቱ የመጀመሪያ ዕለት የክርስቶስን ትንሣኤ ለማክበር ሲሰባሰቡ የቅዱስ ቁርባኑን ሥርዓትም ያካሂዱ የነበረ ይመስላል። ያም ሆነ ይህ፡ የቅዱስ ቁርባን ሥርዓት መደበኛ ሆኖ ሊቀጥልና፤ ዳግም እስኪመጣ ድረስ ለመታሰቢያው እንድናደርገው ክርስቶስ እንዳዘዘን፤ በአግባቡና አክብሮት ባልተለየው ታዛዥነት ሊካሄድ ይገባል።

ምዕራፍ አርባ

ቤተ ክርስቲያን፡- የክርስቶስ አካልና ሙሽራ፥ የሚጠብቃት ሽልማቷ

ሀ. ሰባቱ የክርስቶስና የቤተ ክርስቲያን ተምሳሌቶች

በክርስቶስና በቤተ ክርስቲያን መካከል ያለውን ግንኙነት ለመግለጥ፤ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሰባት ተምሳሌቶች ተጠቅሰዋል።

1. መዝሙር 23 ውስጥ የተመለከተው የእረኛና የበግ ተምሳሌት ዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 10 ውስጥ ክርስቶስ እረኛ፤ በርሱ የሚያምኑ ደግሞ በጎች ሆነው በተገለጡበት ክፍል ተጠቅሷል። ከዚህ ምንባብ እንደምንመለከተው፡- (ሀ) ክርስቶስ የመጣው በቦሩ፤ ማለትም በተወሰነው በዳዊት የዘር ሐረግ አማካይነት ነበር፤ (ለ) እርሱ በጎች የሚከተሉት እውነተኛ እረኛ ነው፤ (ሐ) ክርስቶስ የበጎች በር፤ ማለትም ወደ ድኑትም ሆነ ወደ ዋስትና የሚገባበት በር ነው (ዮሐ. 10፡28-29)፤ (መ) ምግብና ሕይወት ለበጎቹ በእረኛው አማካይነት ይቀርባል፤ (ሠ) ከእውነተኛው እረኛ ጋር ሲነጻጸሩ፤ ሌሎቹ እረኞች ለበጎች ሕይወታቸውን የማይሰጡ ቅጥረኞች ናቸው፤ (ረ) በእረኛውና በበጎቹ መካከል ኅብረት አለ። አባት ልጁን እንደሚያውቀውና ልጅም አባቱን እንደሚያውቀው፤ በጎቹ እረኞቻቸውን ያውቁታል፤ (ሰ) ምንም እንኳን በብሉይ ኪዳን ዘመን እስራኤል ሌላ መንጋ የነበረች ብትሆን፤ በአሁኑ ዘመን ያለው መንጋና እረኛ ግን አንድ ብቻ ነው። ይህ ነው አይሁዳውያንም ሆኑ አሕዛብ ድኑትን የሚያገኙበት አንድ መንገድ (ዮሐ. 10፡16)፤ (ሸ) ክርስቶስ በእረኛነቱ ነፍሱን ለበጎች አሳልፎ መስጠት ብቻ ሳይሆን፤ ይማልድላቸውና መንፈሳዊ ሕይወት ብሎም የሚያስፈልጋቸውን ምግብ ይሰጣቸው ዘንድ ዘላለም በሕይወት ይኖራል (ዕብ. 7፡25)። መዝሙር 23፡1 ውስጥ፡ “እግዚአብሔር እረኛዬ ነው፤ የሚያሳጣኝም የለም” ይለዋል።

2. ክርስቶስ እውነተኛው የወይን ግንድ ሲሆን፤ አማኞች ደግሞ ቅርንጫፎች ናቸው። ምንም እንኳን ብሉይ ኪዳን ውስጥ እስራኤል በወይን ምሳሌነት ከእግዚአብሔር ጋር የተዛመደች ብትሆን፤ ዮሐንስ ምዕራፍ 15 ውስጥ እንደተገለጠው፤ ክርስቶስ እውነተኛው የወይን ግንድ፤ አማኞች ደግሞ የወይን ቅርንጫፎች ናቸው። ምሳሌው ከክርስቶስ ጋር የሚደረገውን ኅብረትና አንድነት ያመለክታል። ከክርስቶስ ጋር በዚህ የማይቋረጥ ግንኙነት እንዲኖሩ ተመክረዋል (15፡10)። በርሱ የመኖር ውጤቶች ደግሞ መንጻት ወይም መገረዝ (ቁ.2)፤ ፍሬያማ ጸሎት (ቁ.7)፤ ዘላቂ ደስታ (ቁ.11) እና ዘላለማዊ እውነት ናቸው (ቁ.16)። የወይን ግንድና የቅርንጫፎቹ ማዕከላዊ እውነት፤ አንድ አማኝ እውነተኛ የወይን ግንድ ከሆነው ክርስቶስ ጋር ሕያው ግንኙነት ካልኖረው በክርስትና ሕይወት ደስ የማይሰኝ ወይም በአገልግሎቱ ፍሬያማ የማይሆን መሆኑ ነው።

3. ክርስቶስ የማዕዘን ድንጋይ ሲሆን፤ ቤተ ክርስቲያን በሕንጻው ያሉ ድንጋዮችን ይዛለች። እስራኤል ቤተ መቅደስ ውስጥ ታመልክ ከነበረበት የብሉይ ኪዳን ዘመን ጋር ሲነጻጸር (ዘፀ. 25፡8)፤ ቤተ ክርስቲያን ራሷ ቤት መቅደስ ነች (ኤፌ. 2፡21)። በዚህ ምሳሌ ክርስቶስ የማዕዘኑ ራስ ድንጋይ ሲሆን፤ አማኞች ደግሞ የሕንጻው ድንጋዮች ሆነው ተገልጠዋል (ኤፌ. 2፡19-22)። የአሁኑ ዘመን የእግዚአብሔር ዓላማ፤ ቤተ ክርስቲያንን ማጎጽ ነው (ማቴ. 16፡18)። ቤተ ክርስቲያንን እንደ ሕንጻ በመገንባቱ ሂደት ውስጥ፤ እያንዳንዱ ድንጋይ የመለኮታዊ ባሕርይ ተካፋይ በመሆኑ ሕያው ድንጋይ ነው (1ኛ ጴጥ.

2:5)። ክርስቶስ የማዕዘኑ ራስና መሠረት ሲሆን (1ኛ ቆሮ. 3:11፤ ኤፌ. 2:20-22፤ 1ኛ ጴጥ. 2:6)፤ ሕንጻው በጠቅላላው “ለእግዚአብሔር መኖሪያ ለመሆን በመንፈስ” ይሠራል (ኤፌ. 2:22)። በሕንጻው ምሳሌ መሠረት፤ እያንዳንዱ አማኝ የማዕዘኑ ራስና መሠረት በሆነው ክርስቶስ ላይ መደገፉ ግልጽ ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ፤ የሕንጻው ድንጋዮች አማኞች ሲሆኑ፤ በነርሱ መደጋገፍና በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት የእግዚአብሔር መቅደስ የሆነው ሕንጻ የሚሠራ መሆኑ ተገልጧል።

4. በአዲስ ኪዳን ክርስቶስ ሊቀ ካህን፤ አማኞች ደግሞ “አማኝ-ካህናት” ሆነው ተገልጠዋል። ቀደም ሲል በዚህ መጽሐፍ ጥናታችን ውስጥ እንደተገለጠው፤ “አማኝ-ካህን” አራት መስዋዕቶችን ያቀርባል፤ (ሀ) ራሱን ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ለእግዚአብሔር በማቅረብ፤ የመስዋዕትነትን አገልግሎት ይሰጣል (ሮሜ 12:1-2)። (ለ) ለእግዚአብሔር ምስጋናና ውዳሴ በማቅረብ፤ የአምልኮን አገልግሎት ይሰጣል (ዕብ. 13:15)። ይህም የምልጃንና ለራሱ ችግሮች መጸለይን ያካትታል (ሮሜ 8:26-27፤ ቆላ. 4:12፤ 1ኛ ጢሞ. 2:1፤ ዕብ. 10:19-22)። ክርስቶስ ጎልጎታ ላይ የፈሰሰ ደሙን ይዞ እንደ ሊቀ ካህናችን ወደ ሰማይ ገብቷል (ዕብ. 4:14-16፤ 9:24፤ 10:19-22)። አሁን ስለ እኛ በመማለድ ላይ ነው (ሮሜ 8:34፤ ዕብ. 7:25)።

አማኞች እንደ ንጉሣዊ የክህነት አባላት፤ (ሐ) የሰናይ ምግባራትና (መ) የቁሳዊ ነገሮች መስዋዕት ከማቅረብ ባሻገር፤ ሰውነታቸውን እንደ ሕያውና ቅዱስ መስዋዕት አድርገው ማቅረብ ያለባቸው መሆኑን መገንዘቡ መልካም ነው (ዕብ. 13:16)።

5. ክርስቶስ የቤተ ክርስቲያን ራስ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ እንደ አካል ተደርገው የተገለጡበት ምሳሌ በአሁኑ ዘመን የሚሠራውን የእግዚአብሔርን ዓላማ ያሳያል። ይህ ምሳሌ ሰፊ ብሎ ለብቻው በዚሁ ምዕራፍ ወደኋላ ይቀርባል።

6. ክርስቶስ እንደ መጨረሻው አዳም፤ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ አዲስ ፍጥረት ሆና በተገለጠችበት ምሳሌ፤ ክርስቶስ ከሞት በመነሳቱ የአሮጌው ሥርዓት ራስ የነበረውን አዳምን ይተካዋል፤ አዲስ ፍጥረት ለሆኑትም ራስ ይሆናል። ምሳሌው በክርስቶስ ትንሣኤ እርግጠኛነትና በትንሣኤው ባዋቀረው አዲስ ሥርዓት ላይ የተመሠረተ ነው። በአዳም ውስጥ ከመሆን ጋር ሲነጻጸር፤ አማኝ በመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት አማካይነት ክርስቶስ ውስጥ መሆኑ ተገልጧል። ባገኘው አዲስ ስፍራ አማካይነትም ክርስቶስ በርሱ ምትክ ጽድቅና አዲስ ሕይወት ለመስጠት ባከናወነው ነገር ሁሉ ተካፋይ ይሆናል። ክርስቶስ የአዲሱ ፍጥረት ራስ ስለሆነ፤ አዲስ የመታሰቢያ ዕለት ማለት በአሮጌው ሥርዓት ይከበር የነበረው የሰንበት ዕለት ተነጻጻሪ የሆነ መታሰቢያ የሳምንቱ የመጀመሪያ ቀን አስፈላጊ ሆኗል።

7. ክርስቶስ እንደ መሽራት፤ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ እንደ መሽራት መገለጣቸው ለአሁኑም ሆነ ወደፊት በክርስቶስና በቤተ ክርስቲያኑ መካከል ለሚኖረው ግንኙነት ትንቢታዊ ምሳሌ ነው። ብሎ ኪዳን ውስጥ ታማኝነትን እንዳንደለች ሚስት ከተገለጠችው እስራኤል በተነጻጸሪነት፤ ቤተ ክርስቲያን በአዲስ ኪዳን የመሽራቱን መምጣት እንደምትጠባበቅ መሽራት ተገልጧል። ይህ በዚህ ምዕራፍ ውስጥ በስፋት የምንመለከተው አሳብ ይሆናል። ቤተ ክርስቲያን እንደ ክርስቶስ አካል የተገለጠችበት ምሳሌ የአሁኑን ዘመን የእግዚአብሔር ዓላማ የሚገልጥ ሲሆን፤ የክርስቶስ መሽራት የመሆኗ አሳብ ደግሞ ወደፊት ቤተ ክርስቲያን ከክርስቶስ ጋር የሚኖራትን ግንኙነት የሚያመለክት ነው።

ለ. ቤተ ክርስቲያን እንደ ክርስቶስ አካል

ቀደም ሲል የተመለከትነው የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት፤ የአዲስ ኪዳንን የቤተ ክርስቲያን መገለጥ በማጣመር የክርስቶስን አካል መሥርቷል። ይህም 1ኛ ቆሮንቶስ 12:13

ውስጥ እንደተገለጠው፡ በመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት አማካይነት የተከናወነ ነው፤ “አይሁድ ብንሆን፤ የግሪክ ሰዎችም ብንሆን፤ ባሪያዎችም ብንሆን ጨዋዎችም ብንሆን፤ እኛ ሁላችን በአንድ መንፈስ አንድ አካል እንድንሆን ተጠምቀናል። ሁላችንም አንዱን መንፈስ ጠጥተናል።” በዚህ ገለጣ ሦስት ዓበይት እውነቶች ቀርበዋል፤ (1) ቤተ ክርስቲያን ራሷን የምታንጽ አካል ናት፤ (2) የአካሉ ክፍሎች ልዩ ልዩ ስጦታዎች የተሰጧቸውና፤ ለልዩ አገልግሎት የተሾሙ ናቸው፤ (3) አካሉ ሕያው አንድነት ነው።

1. *ቤተ ክርስቲያን ራሷን የምታንጽ አካል እንደመሆኗ መጠን፤ ኤፌሶን 4፡11-16*
 ውስጥ እንደተገለጠው መንፈሳዊ ስጦታዎች ያሏቸውን ግለሰቦች ታካትታለች። በዚሁ መሠረት አንዳንዶቹ ሐዋርያት፤ ሌሎች ነቢያት፤ ወንጌላውያን፤ ወይም መጋቢያንና አስተማሪዎች ናቸው። ማዕከላዊው እውነት አማኞች በተለያዩ ችሎታዎች እግዚአብሔርን እንዲያገለግሉ መበረታታቸው ብቻ ሳይሆን፤ እግዚአብሔር የሰጣቸውን አንድ ሁነኛ ተግባር ያከናውኑ ዘንድ ብቃት የተሰጣቸው መሆኑ ነው። አንድ አማኝ ተገቢውን አገልግሎት የሚፈጽመው፤ በክርስቶስ አካል ውስጥ የተወሰነለትን ተግባር ሲወጣና የክርስቶስን አካል ፍጹም በማድረጉ ክንውን ተካፋይ ሆኖ ሲገኝ ነው (ኤፌ. 4፡13)።

2. *የክርስቶስ አካላት እንደየስጦታቸው የተወሰነ አገልግሎት አላቸው።* በሰው ሰውነት ውስጥ የሚገኙ የተለያዩ የአካል ክፍሎች ልዩ ልዩ ተግባራትን እንደሚያከናውኑ ሁሉ፤ የክርስቶስ አካል ክፍሎችም እንዲሁ ናቸው። እያንዳንዱ አማኝ እግዚአብሔር የትኛውን ስጦታ እንደሰጠው ለማወቅ ራሱን በጥንቃቄ ሊመረምርና ስጦታውን ለእግዚአብሔር ክብር ሊያውለው ይገባል። ዋና ዋናዎቹ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች ሮሜ 12፡3-8 እና 1ኛ ቆሮንቶስ 12፡28 ውስጥ ተገልጠዋል። አማኞች ሁሉ መንፈሳዊ ስጦታዎች ያሏቸው ሲሆን፤ ከአንድ በላይ ስጦታዎች ያሏቸውም አሉ። አንዳንዴ የሚዛመዱበት ሁኔታ ቢኖርም፤ መንፈሳዊ ስጦታዎች ከተፈጥሮ ችሎታ ጋር መደናገር አይኖርባቸውም። ለምሳሌ አንድ ሰው በተፈጥሮው የማስተማር ብቃት ሊኖረው ይችላል። መንፈሳዊ ነገሮችን የማስተማር ስጦታ የሚሰጠው ግን ከእግዚአብሔር ብቻ ነው።

መንፈሳዊ ስጦታዎችን ፈልጎ ማግኘት አይቻልም። ዳሩ ግን “መንፈስ እንደሚፈቅድ ለእያንዳንዱ ለብቻ እያካፈለ ያደርጋል” (1ኛ ቆሮ. 12፡11)። በሐዋርያት በተመሠረተች ቤተ ክርስቲያን ጀምረው እስካሁን ድረስ የቀጠሉ አንዳንድ ስጦታዎች አሉ። ሌሎች የምልክት ስጦታዎች ግን ከመጀመሪያው የክርስቲያኖች ትውልድ በኋላ ያበቁ ይመስላል። ያም ሆነ ይህ፤ እያንዳንዱ ስጦታ ለእግዚአብሔር ቃል ደንብ ሊገዛ ይገባል። ስጦታ እያንዳንዱ አማኝ የሚጠቀምበትና ኃላፊነት ያለበት ነገር እንጂ፤ የትዕቢት መሠረት የሚሆን አገልግሎት አይደለም።

አጥቢያ አብያተ ክርስቲያን ሰፋፊ አደረጃጀቶችን ቢያዋቅሩም፤ አካል እንደመሆኗ ሥራዋ የሚከናወነው በእያንዳንዱ አባል ችሎታ ላይ በመመሥረት እራሷ በሆነው ክርስቶስ አመራር ነው። አንድ አማኝ በተለይ ስጦታው ባልሆነ ተግባር ላይ እንዲሠማራ መጠየቁ ያለ ቢሆንም፤ ከፍተኛ ተግባሩ ግን በክርስቶስ አካል ውስጥ የተሰጠውን ሥራ ማከናወን ነው። ሕያው መሥዋዕት አድርጎ ራሱን ለጌታ ከሰጠ፤ የእግዚአብሔርን ፍጹም ፈቃድ ሊያውቅ ይችላል (ሮሜ 12፡1-2)።

3. *ቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ አንድ የሆነችና የተመረጠች ሕያው አካል ናት።*
 አይሁዶችን፤ እንዲሁም አሕዛብንና ከተለያዩ ዘርና ባሕል የተሰበሰቡ ሰዎችን ያካተተ የቤተ ክርስቲያን አንድነት ኤፌሶን 1፡23፤ 2፡15-16፤ 3፡6፤ 4፡12-16፤ 5፡30 ውስጥ ተመልክቷል። ቤተ ክርስቲያን እንደ ክርስቶስ አካልነቷ ግሩም አንድነት ስላላት፤ በአይሁዶችና በአሕዛብ መካከል የሚኖረው ልዩነት ከግንዛቤ አይገባም፤ አይሁዶችም ሆኑ

አሕዛብ እኩል ዕድልና ጸጋ ያገኛሉ። የክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተ ክርስቲያን በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር ከእስራኤልና ከአሕዛብ ጋር ከነበረው ግንኙነት ጋር ስትነጻጸር የተለየች ናት። ይህ ለአሁኑ ዘመን ብቻ የተወሰነ ልዩ ሁኔታ ነው። ኤፌሶን ምዕራፍ 3 እንደሚያስተምረን፡ የአካሉ ክፍሎች ከብሉይ ኪዳን ነቢያት ተሰውሮ የኖረውንና ለአዲስ ኪዳን አማኞች የተገለጠውን ድንቅ እውነት ይካፈላሉ። በዚህ መሠረት አሕዛብ በወንጌሉ አማካይነት በክርስቶስ በማመን እንደ አይሁዶች ሁሉ የአንድ አካል ክፍሎች ይሆናሉ (ኤፌ. 3፡6)። ኤፌሶን 4፡4-7 ውስጥ አጽንኦት የተሰጠው የአካል አንድነት ዘላለማዊነት አለው። በአሁኑ ዘመን ለክርስቲያናዊ ኅብረትና አገልግሎት፤ በሚመጣውም ዘመን ለዘላለማዊ ኅብረት መሠረቱ ይሄው አንድነት ነው።

ሐ. ክርስቶስ እንደ መሽራ ቤተ ክርስቲያን እንደ መሽሪት

ከሰባቱ የክርስቶስና የቤተ ክርስቲያን ተምሳሌቶች ትንቢታዊ ጠቀሜታ ያለው፤ የመሽራውና የመሽራይቱ ብቻ ነው። ታማኝነቷን ካጎደለችው የያህዌ ሚስት እስራኤል በተነጻጸሪነት ቤተ ክርስቲያን የመሽራዋን መምጣት እንደምትጠበቅ ድንግል መሽራ ሆና አዲስ ኪዳን ውስጥ ተጠቅሳለች (2ኛ ቆሮ. 11፡2)። የክርስቶስ መሽራነት ዮሐንስ 3፡29 ውስጥ በመጥምቁ ዮሐንስ ተገልጦአል።

የዚህ ጉዳይ ዋና መገለጥ የተሰጠው ግን በክርስቶስ ያመኑ ባሎችና ሚስቶችን ተገቢ ግንኙነት በሚብራራበት ኤፌሶን 5፡25-33 ውስጥ ነው። በዚህ ስፍራ የክርስቶስ ሦስት ተግባራት ተገልጦዋል። (ሀ) ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን በመውደድ ነፍሱን ለርስዋ አሳልፎ ስጥቷል (ቁ.25)። (ለ) በአሁኑ ጊዜ ክርስቶስ “በውኃ መታጠብና ከቃሉ ጋር አንጽቶ” በመቀደስ ተግባሩ ላይ ነው (ቁ.26)። (ሐ) “እድፈት ወይም የፊት መጨማደድ ወይም እንዲህ ያለ ነገር ሳይሆንባት ቅድስትና ያለ ነውር ትሆን ዘንድ ክብርት የሆነችን ቤተ ክርስቲያን ለራሱ እንዲያቀርብ ፈለገ” (ቁ.27)። ክርስቶስ በመስቀል ላይ በመሞት መሽራ ለመሽሪት የሚያቀርበውን የጥሎሽ ተምሳሌት ፈጽሟል። በአሁኑ ዘመን፤ የእግዚአብሔርን ቃል ከምእመናን ሕይወት ጋር በማዋሀድና በመቀደስ፤ መሽሪትን ለወደፊት ግንኙነቱ እያዘጋጃት ነው። ቤተ ክርስቲያን በምትነጠቅበት የመጨረሻ ዘመን፤ መሽራው ወደ ምድር መጥቶ መሽራይቱን ወደ ሰማይ ይወስዳታል፤ የራሱን ክብር እንድታንጸባርቅ ቤተ ክርስቲያንን ፍጹም፤ እድፍ ወይም ጉድፍ የሌለባት፤ ለቅዱስ መሽራ የምትስማማ ቅድስት መሽሪት አድርጎ ያቀርባታል። ከዚያ የሚከተለው ቅዱሳን ሁሉ የሚያከብሩት የክርስቶስና የቤተ ክርስቲያን የጋብቻ በዓል ነው። በዓሉ የሚፈጸመው ምናልባት በሺህ ዓመቱ መንግሥት መንፈሳዊ ኅብረት ይሆናል። ይህ የጋብቻ በዓል ክርስቶስ መንግሥቱን ለመመሥረት ወደ ምድር በሚመለስበት ዋዜማ እንደሚሆን ራእይ 19፡7-8 ውስጥ ተገልጧል።

በዚህ ተምሳሌት አማካይነት የተገለጠውና ክርስቶስ ለቤተ ክርስቲያኑ ያለው ፍቅር የእግዚአብሔርን ከፍተኛ ፍቅር ያመለክታል። ከዚህ ተምሳሌት የመለኮታዊ ፍቅርን አምስት ሁኔታዎች ለመጥቀስ ይቻላል።

1. የእግዚአብሔር ፍቅር ዘላለማዊነት የሚመነጩው “እግዚአብሔር ፍቅር” ነው ከሚለው እውነተኛ ትምህርት ነው (1ኛ ዮሐ. 4፡8)። እግዚአብሔር ለማፍቀር የቻለው በራሱ ጥረት ወይም ልምምድ አይደለም። ፍቅር የሚጎድለውም አይደለም። ይልቁንም ፍቅር የሕላዌው፤ የኮሳሬው ወይም የርሱነቱ ዋነኛ ነገር ነው። ፍቅሩ መኖር የጀመረው እግዚአብሔር መኖር ሲጀምር ነው። ፍቅሩ የሚያበቃ ቢሆን፤ የእግዚአብሔር ማንነት ዋነኛ አካል ያበቃ ነበር። የእርሱ ማንነት የሚታወቀው ከታላቅ ፍቅሩ የተነሣ ነው።

የእግዚአብሔር ፍቅር አይለወጥም። እስራኤላውያንን፤ “በዘላለማዊ ፍቅር ወድጃችኋለሁ” ያላቸው ሲሆን (ኤር. 31:3)፤ ስለ ክርስቶስም፤ “በዚህ ዓለም ያሉትን ወገኖቹን የወደዳቸውን እስከ መጨረሻ ወደዳቸው” ተብሎ ተጽፏል (ዮሐ. 13:1፤ 15:9)። እግዚአብሔር ለአንድ ሰው ያለው ፍቅር ከፍ ዝቅ የሚል ወይም የሚቋረጥ አይደለም።

2. የእግዚአብሔር ፍቅር ለማያፈርጥ ተግባሩ ማነሳሻ ነው። የእግዚአብሔር ፍቅር ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ በውድ ልጁ መሥዋዕትነት አማካይነት የተገለጠ ቢሆንም (ሮሜ 5:8፤ 1ኛ ዮሐ. 3:16)፤ ይህ መሥዋዕት የሚገለጠው እግዚአብሔር ለሰዎች ያለውን ዘላለማዊ አሳብ ነው። ቁሳዊው ዓለም ከመፈጠሩ በፊት የእግዚአብሔርን ልብ ለማየት ችለን ቢሆን ኖሮ፤ ለዓለም ኃጢአት ለታረደው በጥ ያኔ የተደረጉ ልግስናዎችን ሁሉ ልንመለከት እንችል ነበር (ራእይ 5:6)። አሁንም የእግዚአብሔርን ልብ ለማየት ብንችል፤ ከድነት ርቀው ለጠፉት በልጁ ሞት አማካይነት የገለጠውን ርኅራኄ እንመለከታለን። የክርስቶስ ጊዜያዊ ሞት የመለኮታዊ ፍቅር መግለጫ ትርታ ሳይሆን፤ እግዚአብሔር ከድነት ርቆ ለጠፋው የሰው ልጅ ዘላለማዊና የማይለወጥ ፍቅሩን ያወጀበት ድርጊት ነበር።

3. የእግዚአብሔር ፍቅር ግልጽና ንጹሕ ነው። ይህን የእግዚአብሔር ፍቅር ለመግለጥ የሚያስችሉ ሰብአዊ ቃላት አልተገኙም። በመለኮታዊ ፍቅር ውስጥ ከቶውንም ራስ-ወዳድነት ስለሌለ፤ እግዚአብሔር በፍጹም ጥቅምን ለራሱ አይሻም። ምንም አይቀበልም፤ ሁሉን ይሰጣል። ሐዋርያው ጴጥሮስ አማኞች እርስ በርሳቸው ከልባቸው አጥብቀው እንዲዋደዱ መክሯቸዋል (1ኛ ጴጥ. 1:22)። ይሁንና፤ ከበረከቶቹ ባሻገር እግዚአብሔርን ስለማንነቱ ብቻ የሚወዱት ስንቶች ናቸው! የእግዚአብሔር ፍቅር ከዚህ ምንኛ ልዩ ነው? እግዚአብሔር ገንዘባችንን፤ አገልግሎታችንን ወይም ተጽዕኖአችንን እንደሚፈልግ አድርገን በእርግጠኝነት እናስባለን። እግዚአብሔር እኛን እንጂ ከእኛ የሚፈልገው ነገር የለም። ፍጹም ፍቅሩም እኛን ካላገኘ አይረካም። “የተወደዱ” የሚለው ቃል አማኞችን አስመልክቶ ሲነገር ከፍተኛ የገላጭነት ኃይል አለው። ምክንያቱም አማኞች ከእግዚአብሔር ጋር ባላቸው ግንኙነት ዋናው ተግባራቸው መወደድ ነው።

4. የእግዚአብሔር ፍቅር ለጥልቀቱ ወሰን የለውም። በአጽናፈ-ዓለማችን እጅግ ውድ የሆነው ነገር የእግዚአብሔር አንድያ ልጅ ደም ነው። እግዚአብሔር አንድያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለምን በጣም ወደደ። ሰዎች “ኃጢአተኞች” እና የእግዚአብሔር “ጠላቶች” ሳሉ ልጁ ለእነርሱ መሠዋቱ ከገደብ ያለፈ ቢመስልም፤ “ካዚህም የሚበልጥ” ፍቅር እንዳለ መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል። ይህም በክርስቶስ ሞት ዕርቅን ላገኙና ለጸደቁ ሁሉ እግዚአብሔር የሚያሳየው ፍቅር ነው (ሮሜ 5:8-10)። በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ካለ የእግዚአብሔር ፍቅር የሚለየን ነገር የለም (ሮሜ 8:39)።

5. የእግዚአብሔር ፍቅር የማያክትም በጎ ነገር አለው። እግዚአብሔር ኃጢአተኞችን ሳይቀር እንደሚወድ ከሚያሳየው ድንቅ እውነት ሌላ ይህች ዓለም ምንም ተስፋ የላትም። የእግዚአብሔር ፍቅር የሰሜት ጉዳይ ሳይሆን በገቢር የሚገለጥ ነው። እግዚአብሔር ከታላቅ ፍቅሩ የተነሣ ለዘላለም ይጠፋ ዘንድ የሚገባቸው ኃጢአተኞችን ለመታደግ ድንቅ እርምጃን ወሰደ። ከፍጹምነቱ የተነሣ ጸድቅ በሆነ ፍርዱ የኃጢአተኞችን ኩነት ችላ ብሎ ሊያልፍ ባይችልም፤ ፍርዱ ፍጹም እንዲሆን የኃጢአተኞችን መርገም በራሱ መሸከም ነበረበት። “ነፍሱን ስለ ወዳጆቹ ከመስጠት . . . የሚበልጥ ፍቅር ለማንም የለውም” (ዮሐ. 15:13)። ይህን ያደረገው የራሱን ቅድስና ሳይጎዳ ኃጢአተኞችን ለማዳን ይችል ዘንድ ነው (ሮሜ 3:26)። እግዚአብሔር በክርስቶስ የምትከነት ሞት አማካይነት ኃጢአተኞችን የሚያድንበት ነጻነት ስላለው አሁን ያለ ምንም ውሱንነት በሰው ልጅ

ሕይወት ይሠራል። ይህን የሚያደርገው፥ ፍጹም የሆነ ፍትህን በማሟላት ኃጢአተኞችን ታላቅ ወደሆነና ክርስቶስን ወደ መምሰል ደረጃ እስኪያደርሳቸው ነው።

የሚያድን ጸጋ ከፍቅርም የሚልቅ ሲሆን፥ ነጻና ብርቅ የሆነ እግዚአብሔር በኃጢአተኛው ላይ የነበረውን የጽድቅ ብያኔ እንዲያልፍ የሚያደርግ መለኮታዊ ፍቅር ነው። “ጸጋው በእምነት አድኖአችኋል” (ኤፌ. 2:8ን ከ2:4 እና ከቴቶ 3:4-5 ጋር ያነጻጽሩ)።

እግዚአብሔር ለኃጢአት ከፍተኛ ጥላቻ ያለው አምላክ ነው። ይህም እንደ ፍቅሩ ሁሉ ኃጢአተኛውን ከወደቀበት አዘቅት እንዲያወጣ ይገፋፋዋል። በተመሳሳይ ሁኔታ፥ ይህ ኃጢአትን የመጥላት ባሕርዩ ከፍቅሩ ጋር ተቀላቅሎ እግዚአብሔርን ልጁን የሚቀጣ አባት ያደርገዋል። “እኔ የምወዳቸውን ሁሉ እገሥጻቸዋለሁ እቀጣቸውማለሁ” (ራእይ 3:19)። “ጌታ የሚወደውን ይቀጣዋልና” (ዕብ. 12:6)።

ከክርስቶስ ጋር ካለው ሕያው ጥምረት የተነሣ (1ኛ ቆሮ. 6:17)፥ ክርስቶስ የተወደደውን ያህል አማኝ በእብ ተወዷል (ዮሐ. 17:23)። ፍጹም ፍቅር በቅጣት ወይም በመከራ ጊዜም አይቀንስም።

ከነዚህ ቀጥተኛ የእግዚአብሔር ፍቅር መገለጫዎች በተጨማሪ ብዙ ተዘዋዋሪ መገለጫዎችን ለመጥቀስ ይቻላል። አዲስ ኪዳን ውስጥ ስለ ሰብአዊ ፍቅር የተጻፈው በጣም ጥቂት ነው። መጽሐፉ የሚያተኩረው ከዚህ ይልቅ መንፈስ ቅዱስ የተሞላ አማኝ ብቻ በሚቀበለው መለኮታዊ የፍቅር ተካፋይነት ላይ ነው። ሮሜ 5:5 የሚያስተላልፍልን መልእክት፥ በተሰጠን በመንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔር ፍቅር በልባችን የፈሰሰ መሆኑን ነው። መለኮታዊ ፍቅሩ “የመንፈስ ፍሬ” ስለሆነ (ገላ. 5:22)፥ ምንጩ እርሱ ነው። በመሆኑም፥ መለኮታዊ ፍቅር በአማኙ ልብ ውስጥ በተለያየ መንገድ ይገለጣል። የአንደኛ ዮሐንስ መልእክት የሚያመለክተው ከእግዚአብሔር ከተወለድን፥ እግዚአብሔር እንደሚወድ የምንወድ መሆናችንን ነው። አንደኛ ቆሮንቶስ ምዕራፍ 13 ደግሞ ይህ ፍቅር ከሰብአዊነት የላቀ መሆኑን ይገልጣል። የማይገደበውን የእግዚአብሔር ፍቅር ያህል በዚህ ሕይወት የሚያስደስት ምንም ነገር የለም።

እግዚአብሔርን ስለ ማፍቀር ጉዳይ ሳይሆን፥ ከእግዚአብሔር ስለሆነ ፍቅር ነው የምንመለከተው። ይህን ፍቅር አስመልክቶ አንዳንድ ነገሮችን መመልከቱ ተገቢ ይሆናል።

የእግዚአብሔር ፍቅር ክርስቶስ ካቀረበው ጸሎት የተነሣ የምንለማመደው ነው (ዮሐ. 17:26)። እግዚአብሔር የጠፋውን ዓለም ይወዳል (ዮሐ. 3:16፤ ኤፌ. 2:4)። ክፉ የሆነውን የዓለም አሠራር ግን ይጠላል (1ኛ ዮሐ. 2:15-17)። እግዚአብሔር ያዳናቸውን ሰዎች ይወዳል (ዮሐ. 13:34-35፤ 15:12-14፤ ሮሜ 5:8፤ ኤፌ. 5:25፤ 1ኛ ዮሐ. 3:16፤ 4:12)። እግዚአብሔር የእስራኤልን ሕዝብ ይወዳል (ኤር. 31:3)። ከርሱ የኮበለሉትንም ይወዳል (ሉቃስ 15:4፥ 20)። ፍቅሩ ዘላለማዊ ነው (ዮሐ. 13:1)። የእግዚአብሔር ፍቅር ልጁን እስኪሰጥ ድረስ መሥዋዕትን ጠይቆታል (1ኛ ዮሐ. 3:16፤ 2ኛ ቆሮ. 8:9፤ ኤፌ. 5:2)። ከመለኮት በወጣ ምሥጢራዊ ርኅራኄ ሳቢያ፥ ሐዋርያው ጳውሎስ ለወንድሞቹ ማለትም በሥጋ ዘመዶቹ ለሆኑት፥ ከክርስቶስ ተለይቶ ለመረገም ፈቃደኛ ነበር (ሮሜ 9:1-3)።

በጸጋ ዘመን የመጀመሪያው የክርስቶስ ትእዛዝ በመለኮታዊ ፍቅር መመላለስ ነው (ዮሐ. 13:34-35፤ 15:12-14)። ይህም የእያንዳንዱ ክርስቲያን ከፍተኛ መለያ ሊሆን ይገባል (ገላ. 5:13፤ ኤፌ. 4:2፥ 15፤ 5:2፤ ቆላ. 2:2፤ 1ኛ ተሰ. 3:12፤ 4:9)። ከእግዚአብሔር የተቀበልነው መለኮታዊ ፍቅር በሥጋ ሊዳብርም ሆነ ሊገኝ አይችልም። ይህ ቀላሎቹን ቅድመ ሁኔታዎች አሟልተው በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ ክርስቲያኖች የታወቀ ልምምድ ነው (ገላ. 5:22)።

መ. መሽራይቱ አጊጣና ተሸልማ

መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከተጠቀሱት ብዙ ዓበይት ፍርዶች መካከል ቤተ ክርስቲያን ፍርድ የምትቀበልበትና የምትሸለምበት የክርስቶስ የፍርድ ወንበር አንዱ ነው። ኃጢአትን በተመለከተ ከጸጋ ሥር ያለ የእግዚአብሔር ልጅ ለፍርድ እንደማይቀርብ መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምራል (ዮሐ. 3:18፤ 5:24፤ 6:37፤ ሮሜ 5:1፤ 8:1፤ 1ኛ ቆሮ. 11:32)። ክርስቶስ ለኃጢአት ሁሉ፣ ማለትም ላለፈው፣ ለአሁኑ ወደፊትም ለሚሠራ (ቆላ. 2:13) ፍጹም ተተኪ ሆኖ ስለተሠዋ፣ በእግዚአብሔርም ፊት የሚቆም ከመሆኑ የተነሣ አማኝ ከኩነኔ ነጻ ሆኗል። በክርስቶስ በመሆኑም በርሱ ፍጹምነት የተነሣ ተቀባይነት ለማግኘት (1ኛ ቆሮ. 1:30፤ ኤፌ. 1:6፤ ቆላ. 2:10፤ ዕብ. 10:14) እና እንደ ክርስቶስ በእግዚአብሔር ለመወደድ በቅቷል (ዮሐ. 17:23)። ሆኖም ዕለታዊ ሕይወቱንና ለእግዚአብሔር የሚያቀርበውን አገልግሎት በተመለከተ፣ አማኝ በክርስቶስ የፍርድ ወንበር ፊት መልስ ይሰጣል (ሮሜ 14:10፤ 2ኛ ቆሮ. 5:10፤ ኤፌ. 6:8)። ይህ ክርስቶስ የርሱ የሆኑትን ለመቀበል በሚመጣበት ጊዜ የሚካሄድ ፍርድ ነው (1ኛ ቆሮ. 4:5፤ 2ኛ ጢሞ. 4:8፤ ራእይ 22:12፤ ማቴ. 16:27፤ ሉቃስ 14:14)።

ያላመኑ ሰዎች የመጨረሻ ፍርድ ለመቀበል በታላቁ ነጭ ዙፋን ፍርድ ፊት በሚቆሙበት ወቅት፣ “እንደየሥራቸው” ብያኔ ይሰጣቸዋል (ራእይ 20:11-15)። የዚህ ፍርድ ዓላማ እነዚያ ከነጩ ዙፋን ፊት የቆሙ ሰዎች መዳን አለመዳናቸውን መወሰን አይደለም። ይልቁንም ከድነት ርቀው የጠፉት ሰዎች ለጥፋታቸው ሊቀበሉት የሚገባን የፍርድ መጠን መወሰን ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ የዳኑትም ሰዎች በክርስቶስ የፍርድ ወንበር ፊት በሚቀርቡበት ጊዜ እንደየሥራቸው ይፈረድባቸዋል። ይህ ፍርድ መዳን አለመዳናቸውን የሚወስን ሳይሆን፣ እያንዳንዱ አማኝ ላበረከተው አገልግሎት የሚቀበለውን ወይም የሚያጣውን ሽልማት የሚያጸድቅ ነው። በክርስቶስ የፍርድ ወንበር ፊት የሚቆሙት አማኞች መዳንና በሰላም መጠበቅ ብቻ ሳይሆን፣ ወደ መንግሥተ ሰማያት የተወሰዱ ናቸው። ይህ የሚሆነው በነርሱ ሰናይ ምግባር ላይ በመመሥረት ሳይሆን፣ በክርስቶስ የአዳኝነት ሥራ በተገኘው መለኮታዊ ጸጋ ነው። በጸጋ ሥር እስከሆነ ድረስ የአማኝ ሕይወትም ሆነ አገልግሎት ሁኔታ በምንም ዓይነት ዘላለማዊ ሕይወቱን አያሳጣውም፤ ሊያሳጣውም አይችልም። ስለሆነም፣ የርሱ የሆንንለትና የምናገለግለው ክርስቶስ በአማኙ ሕይወትና አገልግሎት ላይ መፍረዱ ከድነት የተለየ ነው።

“በክብሩ ዙፋን ፊት” ለእስራኤልና ለሕዝቡ ለተደረገው በጎ ነገር ሽልማት ይሰጣል። ይህ ግን ከግላዊ የድነት ጉዳይ የራቀ ነው (ማቴ. 25:31ን ከማቴ. 6:2-6፤ 24:45-46፤ 25:1-46 ጋር ያነጻጽሩ)።

የአማኝ ሽልማቶች በክርስቶስ የፍርድ ወንበር ፊት ምን እንደሚመስሉ ለመግለጥ ሦስት ዓበይት ምሳሌዎች ተጠቅሰዋል።

1. ሮሜ 14:10-12 ውስጥ የተጠያቂነት ጉዳይ ተጠቅሷል። በዚህ ስፍራ ከሌሎች አማኞች ፍርድ ጋር በተያያዘ የሚከተለው ምክር ተለግሷል፡- “አንተም በወንድምህ ላይ ስለ ምን ትፈርዳለህ? ወይስ አንተ ደግሞ ወንድምህን ስለ ምን ትንቃለህ? ሁላችን በክርስቶስ ፍርድ ወንበር ፊት እንቆማለንና፤ እኔ ሕያው ነኝ፤ ይላል ጌታ፤ ጉልበት ሁሉ ለእኔ ይንበረከካል መላስም ሁሉ እግዚአብሔርን ያመሰግናል ተብሎ ተጽፎአልና። እንግዲያስ እያንዳንዳችን ስለ ራሳችን ለእግዚአብሔር መልስ እንሰጣለን”።

በዚህ ምንባብ የሌላውን ክርስቲያን የሥራ ጥራት ለመገምገም እንዳንጥር ታዘናል። ይህ ግን ኃጢአትን መገሠጽና መፍረድ የለብንም ማለት ሳይሆን፣ አሳቡ የሚያመለክተው

የአማኙን ሥራ እሴት ወይም የሕይወቱን ጥራት ነው። ብዙውን ጊዜ ክርስቲያኖች በራሳቸው ግንዛቤ የራሳቸው ሕይወት የተሻለ መስሎ ይታይ ዘንድ ሌሎችን አጥብቀው ይተቻሉ። በሌላ አነጋገር፡ ራሳቸውን ከፍ ለማድረግ ሲሉ ሌላውን ይጎዳሉ።

በዚህ ምንጣብ የተገለጠው እውነት፡ እያንዳንዱ አማኝ ለእግዚአብሔር መልስ የሚሰጥ መሆኑ ነው። ምሳሌው መጋቢን ወይም የማስተዳደር አደራ የተጣለበትን ሰው ይመለከታል። አንድ ክርስቲያን በሕይወቱ ያገኘው ነገር ሁሉ ከእግዚአብሔር በሰጦታ የተቀበለው ነው። ይህም ምሁራዊ ችሎታ፡ ተፈጥሮአዊ ሰጦታ፡ አካላዊ ጤንነት፡ መንፈሳዊ ጸጋ፡ ወይም ሀብት ሊሆን ይችላል። በዚህ ረገድ፡ ብዙ ከተሰጠው ብዙ ይጠበቅበታል። 1ኛ ቆሮንቶስ 6፡19-20 ውስጥ እንደተመለከተው፡ አማኞች “በዋጋ ተገዝተችኋልና የራሳችሁ አይደላችሁም” ተብለዋል። እግዚአብሔር ለሰጠን ነገር ሁሉ መጋቢዎች እንደመሆናችን፡ በክርስቶስ የፍርድ ወንበር ፊት ለግላችን ስለተሰጠን አደራ መልስ እንሰጣለን እንጂ ለሌሎች በተሰጣቸው ላይ አይደለም የሚፈረድብን። በፍርዱ ወቅት ዋናው ነገር ስኬት ወይም ዝና ሳይሆን፡ እግዚአብሔር ለሰጠን ነገር ታማኞች ሆነን መገኘታችን ነው።

2. 1ኛ ቆሮንቶስ 3፡9-15 ውስጥ የአማኙ ሕይወት በክርስቶስ መሠረትነት ላይ እንደተገነባ ሕንጻ ተቆጥሯል። ይህን መልእክት በመረዳቱ ረገድ፡ የሚከተሉትን ነጥቦች ልብ ማለቱ ተገቢ ነው፡-

(ሀ) ክፍሉ የሚያካትተው የዳኑትን ሰዎች ብቻ ነው። “እኛ” እና “እናንተ” የሚሉት ተውላጠ ሰዎች የዳኑትን ሲያካትቱ ያልዳኑትን ያገላሉ። እንደዚሁም፡ “ማንም” የሚለው ቃል ደግሞ የሚያመለክተው፡ በዓለቱ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ሕንጻውን የሚሠሩትን ብቻ ነው።

(ለ) ሐዋርያው ጳውሎስ የቆሮንቶስ ሰዎች የዳኑበትን ወንጌልና የዳኑት የሚቆሙበትን ዓለት ከገለጠላቸው በኋላ፡ ራሱን መሠረት ከሚጥል ጠቢብ አናጺ ጋር ያነጻጽራል። ጠበቅ አድርጎ በማነጻጸርም እያንዳንዱ አማኝ ከእግዚአብሔር እንደተሰጠው ጸጋ በመሠረቱ ላይ ላልላይ መዋቅሩን በመሥራት ላይ መሆኑን ገልጧል። እያንዳንዱ አማኝ በዚያው መሠረት ላይ እንዴት እንደሚገነባ እንዲጠነቀቅ ነው ማስገንዘቢያው። አማኝ በእሳት የሚፈተን የአገልግሎት ወይም የሥራ ሕንጻ የሚገነባ መሆኑ ነው የተመለከተው። እሳቱ ያ አገልጋይ በጌታ ፊት ሲቀርብ የሚያርፉበት የጌታ ዓይኖች ሳይሆኑ አይቀሩም (ራእይ 1፡14)።

(ሐ) አማኝ መሠረት በሆነው ክርስቶስ ላይ የሚገነባው ሥራ እሳት የሚበላው የእንጨት፡ የሣር ወይም የአገዳ ሊሆን ይችላል። ወይ ደግሞ እሳት የማይደፍረው የወርቅ፡ የብርና ከከበሩ ማዕድናት የተሠራ ሊሆን ይችላል። ወርቅና ብርን በተመለከተ እሳት ያጠራቸዋል እንጂ አይጎዳቸውም።

(መ) በክርስቶስ ላይ ያነጻው “ሥራ” የሚጸናለት አማኝ ሽልማት ያገኛል። “ሥራው” የሚቃጠልበት ግን ምንም አያገኝም። የሚያጣው ሽልማቱን እንጂ በተፈጸመው የክርስቶስ ሥራ ያገኘውን ድነት አይደለም። ምንም እንኳን ሥራው በእሳት ውስጥ አልፎለት ባይሸለም እሱ ይድናል።

3. 1ኛ ቆሮንቶስ 9፡16-27 ውስጥ በተለይም ከቁጥር 24-27 የክርስትና ሕይወትንና አገልግሎትን ጥራት ለመግለጥ የውድድርና የሽልማት ምሳሌ ተሰጥቷል። ሐዋርያው የራሱን የወንጌል ሰባኪነት አገልግሎት በመጥቀስ፡ “እንግዲህ፡ ሽልማቴ ምንድነው?” ሲል ይጠይቃል። የዚህ ጥያቄ እውነተኛ መልስ የሚገኘው ለእግዚአብሔር ከሰጠው

አገልግሎት ጥራት ነው። በመሆኑም፤ ሐዋርያው ጳውሎስ በሥራዎቹ የተገለጠውን ታማኝነት ይዘረዝራል (ቁ. 18-23)። የዚህን ዘገባ እውነተኛነት የሚክድ አይኖርም። ከዚያም ክርስቲያናዊ አገልግሎትን አማኞች ሁሉ ከሚካፈሉት የሩጫ ውድድር ጋር ያነጻጽረዋል፤ በውድድሩም ሽልማቱን የሚያገኘው ከፍተኛ ጥረት ያደረገው አንድ ሰው ብቻ ነው።

በክርስቲያናዊ አገልግሎትም እንደዚሁ አማኝ ሙሉ ሽልማቱን ያገኝ ዘንድ ባለው ጉልበት ሊጠቀም ይገባል፤ ሁሉንም መቅደም እንደሚገባው ቆጥሮ ሊሮጥ ይገባል። ሯጭ የሚጠፋን አክሊል ለማግኘት በአግባቡ መሮጥ እንዳለበት ሁሉ፤ ክርስቲያኑም የማይጠፋውን አክሊል ለማግኘት መትጋት አለበት። ሐዋርያው በማይገባና በተከፈለ አሳብ ሳቢያ የተጣለ እንዳይሆን ሥጋውን ሲገዛ የኖረ መሆኑ ተገልጧል። በዚህ ስፍራ “የተጣልሁ እንዳልሆን” ተብሎ የተተረጎመው ቃል በግሪክኛ “ዶኪሞስ” የሚል አሉታዊ ፍች አለው። የ“ዶኪሞስ” አምንታዊ ፍች “ተቀባይነት ማግኘት” ተብሎ ተተርጉሟል (ሮሜ 14፡18፤ 16፡10፤ 1ኛ ቆሮ. 11፡19፤ 2ኛ ቆሮ. 10፡18፤ 2ኛ ጢሞ. 2፡15)። “የተጣልሁ እንዳልሆን” የሚለው “ተቀባይነትን እንዳላጣ” ተብሎ ሊተረጎም ይገባል። የሐዋርያው ድነት በምንም ዓይነት አጠያያቂ ስላልሆነ፤ ለዘላለም ከእግዚአብሔር አለያለሁ የሚል ሥጋት አልነበረበትም። አገልግሎቱ ተቀባይነት እንዳያጣበት ነበር ፍርሃቱ።

ለክርስቲያኑ የሚሰጠው ሽልማት አንዳንድ ጊዜ “ዋጋ” (ሽልማት) ሲባል (1ኛ ቆሮ. 9፡24)፤ አንዳንድ ጊዜ ደግሞ “አክሊል” ተብሏል (1ኛ ቆሮ. 9፡25፤ ፊልጲ. 4፡1፤ 1ኛ ተሰ. 2፡19፤ 2ኛ ጢሞ. 4፡8፤ ያዕ. 1፡12፤ 1ኛ ጴጥ. 5፡4፤ ራእይ 2፡10፤ 3፡11)። እነዚህ አክሊሎች አምስት የተለያዩ ክርስቲያናዊ አገልግሎቶችንና መከራን በመወከል በአምስት ሊከፈሉ ይችላሉ። የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ክርስቲያን ሽልማቱን እንዳያጣ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶታል (ቆላ. 2፡18፤ 2ኛ ዮሐ. 8፤ ራእይ 3፡11)።

የሽልማቶች ትምህርት በጸጋ የሚገኘው ድነት አስፈላጊ አካል ነው። እግዚአብሔር የአማኙን ሰናይ ምግባር ለድነቱ ስለማይቆጥርለትና ሊቆጥርለትም ስለማይችል፤ የአማኙ መልካም ሥራዎች መለኮታዊ እውቅና ማግኘታቸው ተገቢ ነው። ድነትን ያገኘ ሰው በስጦታ ለተበረከተለት ሕይወት ለእግዚአብሔር የሚከፍለው የለውም። ይሁንና ፍጹም በሆነ መሰጠት ለእግዚአብሔር የመኖር ዕዳ አለበት። ለዚህ ፍጹም መሰጠቱ ተስፋ የተገባለት ሽልማት በሰማይ ይጠብቀዋል።

ለአማኙ የሚሰጡ ሽልማቶች በአክሊሎች ተምሳሌትነት ቢገለጡም ራእይ 4፡10 እንደሚለው፤ አክሊሎቹ በሰማይ አዳኝ በሆነው ክርስቶስ እግር ሥር ይጣላሉ። እንግዲህ፤ በታማኝነት አገልግሎቱን ለተወጣ አማኝ የሚሰጠው ሽልማት ምን ይሆን?

በምድር ላይ በታማኝነት ማገልገል በሰማይ መልካም የአገልግሎት ስፍራ የማግኘት ሽልማት ያለው ይመስላል። ራእይ 22፡3 እንደሚለው፤ “ባሪያዎቹ ያገለግሉታል።” አማኞች የወደዳቸውንና ለነርሱ ራሱን የሰጠ አዳኞቻቸውን በፍቅር በማገልገል የላቀ እርካታ ያገኛሉ። ማቴዎስ 25፡14-30 ውስጥ ክርስቶስ ስለ መክሊት ባቀረበው ማብራሪያ፤ አምስትና ሁለት መክሊቶችን የተቀበሉት ሰዎች (ጌታቸው የሰጣቸውን እጥፍ ያደረጉ)፤ የሚከተለውን ምስጋና አማኝተዋል፤ “መልካም፤ እንተ በጎ ታማኝም ባሪያ በጥቂቱ ታምነሃል፤ በብዙ እሾምሃለሁ፤ ወደ ጌታህ ደስታ ግ” (ማቴ. 25፡21፤ 23)። ይህ ፍርድ በቀጥታ ከቤተ ክርስቲያን ጋር የሚዛመድ ባይመስልም፤ መመሪያው ዘላለማዊ ሽልማት ለሚያገኙ ለሁሉም ዘመን አማኞች ሊሠራ ይችላል። በዚህ ምድር ጌታን በታማኝነት ማገልገል በዘላለሙ መንግሥት የተሻለ አገልግሎት እንድንሰጥ ያደርገናል።

የክርስቶስን የፍርድ ወንበር ዋነኛ መልእክት የሚያስተላልፈው 2ኛ ቆሮንቶስ 5፡10-11፥ ከክርስቶስ የፍርድ ወንበር ፊት ከፉ ሥራዎች ከደግ ሥራዎች እንደሚለዩ ይገልጣል። አማኙም በመልካም ሥራው ይሸለማል። ቀደም ሲል እንደተጠቀሰው፡ ፍርድ የሚሰጠው በኃጢአት ላይ አይደለም አማኙ ቀደም ብሎ ጸድቋልና። በአሁኑ ጊዜ ንስሐ ባልገቡ አማኞች ላይ ከሚሰጠው ቅጣት ጋር የተያያዘ ጉዳይም አይደለም (1ኛ ቆሮ. 11፡31-32፤ 1ኛ ዮሐ. 1፡9)፤ ምክንያቱም አማኝ በዚህ ወቅት በእግዚአብሔር ፊት ፍጹም ስለሆነ ነው።

ስለዚህ፡ ቀሪው ብቸኛ ጉዳይ እግዚአብሔር የሚመዝነው የአማኙ የሕይወትና የአገልግሎት ጥራት ነው። አንድ ቀን እያንዳንዱ አማኝ ስለ ሕይወቱ መልስ ለመስጠት በእግዚአብሔር ፊት የመቆሙ እውነት ለአሁኑ ዘመን ታማኝነትን፡ ተገቢውን ግምገማና ከዘላለም አኳያ ቅድሚያ ለሚሰጣቸው ነገሮች ቅድሚያ የመስጠቱ ጉዳይ ሊበረታታ ይገባል።

ሰንበት* እና የጌታ ቀን

ሀ. ሰንበት በብሉይ ኪዳን

እግዚአብሔር ከራሱ የፍጥረት ሥራ በመጀመር፤ የሁሉንም ጊዜ አንድ ሰባተኛ እጅ ለመቀደስ ወይም ለመለየት መርጧል። ለእስራኤላውያን ሰባተኛው ቀን የእረፍት ቀን እንዲሆን ወሰነ። በሰባተኛው ዓመት ምድሪቱ እንድታርፍ ተደርጓል (ዘጸ. 23:10-11፤ ዘሌ. 25:2-7)። ለሰባተኛው ዓመት ለሰባተኛ ጊዜ ለማሰብም ጎምሳኛው ዓመት እንደ ኢዮቤልዩ ይከበር ነበር። በተለያዩ ዝርዝር ጉዳዮች የሰንበትና የኢዮቤልዩ ዓመታት ለእግዚአብሔር መንግሥት ትንቢታዊ ናቸው። ይህ የእግዚአብሔር መንግሥት ሰባተኛና የመጨረሻ የአገዛዝ ሥፍራ-ዘመን ሲሆን፤ የሚታወቀውም ለፍጥረት ሁሉ የሚፈጸም የሰንበት እረፍት በመሆን ነው። በአሁኑ ዘመን የሚከበረው ዕለት ከአዲሱ ፍጥረት ጅማራ ሳቢያ በመለኮታዊ አሠራር ከሰባተኛው ወደ አንደኛው ቀን ቢለወጥም፤ በጊዜ አከፋፈል አሁንም ለእረፍት የሚውለው ተመሳሳይ መጠን፤ ማለትም ከሰባቱ ቀናት አንዱ ሆኗል።

“ሰንበት” የሚለው ቃል መተውን ወይም ከሥራ ሙሉ ለሙሉ ማረፍን ያመለክታል። ከማያቋርጡት የሚቃጠሉ መሥዋዕቶችና በዓላት ባሻገር፤ ዕለቱ በምንም መልኩ የአምልኮ ወይም የአገልግሎት ጊዜ አይደለም።

ሰንበትን አስመልክቶ የሚታየውን ግራ መጋባት ለማቃለል፤ መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረውን ትክክለኛ መልእክት በጥንቃቄ ማጥናቱ አስፈላጊ ነው።

ሰንበትን ከተለያዩ የዘመን ክፍሎች ጋር ስናነጻጽር፤ በተወሰነ ደረጃ ግልጽ ማስረጃ ለማግኘት ይቻላል።

ከአዳም እስከ ሙሴ በነበረው ጊዜ እግዚአብሔር የሰድስት ቀናት ሥራውን ጨርሶ እንዳረፈ ሲገለጥ (ዘፍጥ. 2:2-3፤ ዘጸ. 20:10-11፤ ዕብ. 4:4)፤ ሰውን በተመለከተ ስለ ሰንበት በዚህ ወቅት የተጠቀሰ ነገርን አናነብም። እስራኤላውያን ከግብፅ እስከወጡበት ጊዜ ድረስ፤ ሰው የሰንበትን ቀን እንዳከበረ የሚያመለክት አሳብ በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ አልተጠቀሰም።

መጽሐፈ ኢዮብ የእምነት አባቶችን ሃይማኖታዊ ሕይወትና ልምምድ ይገልጻል። ምንም እንኳ እነዚህ አባቶች ለእግዚአብሔር የነበሯቸው የተለያዩ ኃላፊነቶች ቢገለጡ፤ ስለ ሰንበት ዕለት ግዴታ የሚናገር አሳብ ግን አልተጠቀሰም። በሌላ በኩል፤ ግን የሰንበት በሙሴ እጅ ለእስራኤላውያን መስጠት፤ ሰንበት በሰው ልጆች ዘንድ መከበር የጀመረበት ጊዜ መሆኑን በግልጽ ያመለክታል (ዘጸ. 16:29፤ ነህ. 9:14፤ ሕዝ. 20:12)።

በተመሳሳይ ሁኔታ፤ መጀመሪያ ከተደነገገው ሰንበት አንድ ሳምንት ወይም ሰባት ቀናት ቀደም ብሎ፤ የእስራኤል ልጆች የሰንበትን ሕግ በማፍረስ ረዥም መንገድ ተጉዘው

* በአማርኛ “ሰንበት” የሚለው ቃል አሁን እንደሆነ ቢታሰብም በመጽሐፍ ቅዱስ ለአይሁድ ሰባተኛ ቀን የሆነውን ቅዳሜ የሚያመለክት ነው (ዘፀ. 16:23-29፤ 20:10፤ ዘሌዋ. 23:3፤ ዘዳግ. 5:14)። ይህን “የእረፍት ቀን” (ሰንበት) በመጠበቅ አይሁዶች ለእግዚአብሔር የተለዩ ሕዝቦች መሆናቸውን የሚያሳዩበት መለያቸው ነበር (ዘፀ. 31:13)።

በሙሴ ሕግ “የሚያርሱበትን” ምድር በሰባተኛው ዓመት የሚያሳርፉበት “የዓመት እረፍት” የሚባል ሥርዓት ደግሞ ነበራቸው (ዘሌዋ. 25:2-8፤ 26:34-35፤ 43፤ 2ኛ ዜና. 36:21)። በዚህ መጽሐፍ “ሰንበት” የሚለው ቃል ቅዳሜን ማለትም “የእረፍት ቀን” በመባል ለአይሁድ የተሰጠውን ቀን እና ሊጠብቁት የሚገባውን ዕለት የሚያመለክት ነው።

ከኤሊም ወደ ሲና ምድረ በዳ እንደመጡ ከመጀመሪያዎቹ የሰንበት ድንጋጌ ዘገባዎች ለመረዳት ይቻላል (ዘጸ. 16:1-35)። በዚያ ምድረ በዳ ሕዝቡ በእግዚአብሔር ላይ በማጥረምረሙ፣ በዕለቱ ከሰማይ ምግብ ይወርድላቸው ጀመር። ምግቡ ለሰድስት ቀናት እንጂ፣ በሰባተኛው ቀን መሰብሰብ አልነበረበትም። ስለዚህ በሰንበት ዕለት ጉዞ ማድረጋቸው የሚያስረዳው፣ ዕለቱን እንደ ሰንበት ያላከበሩት መሆኑን ነው።

ከሙሴ እስከ ክርስቶስ በነበረው ዘመን፣ የሰንበት ሕግ ሥራ ላይ ውሏል። ሰንበት የማክበሩ ጉዳይ ሕግ ውስጥ የተካተተ ሲሆን (ዘጸ. 20:10-11)፣ የሰንበትን ሕግ ለተላለፈ ሰው ይደረግ የነበረው መለኮታዊ መፍትሔም በመሥዋዕቶች ሕግ ውስጥ ተካቷል። እዚህ ላይ የሰንበት ሕግ ለአሕዛብ እንዳልተሰጠና በያህዌና በእስራኤል መካከል የሚከናወን ልዩ ምልክት እንደነበር መገንዘብ ተገቢ ነው (ዘጸ. 31:12-17)። ከእስራኤል ኃጢአቶች መካከል ሰንበትን ለማክበርና ለምድራቱም እረፍት አለመስጠታቸው የተለየ አጽንኦት የተደረገባቸው ናቸው።

በዚህ የሕግ አማካይ ክፍለ ጊዜ፣ ሆሴዕ በእስራኤል ላይ ከሚደርሱት ፍርዶች አንዱ የሰንበታቶቿ ማክተም መሆኑን ተንብዮአል (ሆሴዕ 2:11)። ይህ ትንቢት ከእግዚአብሔር ላፍ የወጣ ነውና አንድ ቀን መፈጸሙ የግድ ነበር።

ከሞቱ ቀደም ሲል በነበረው ጊዜ የክርስቶስ ምድራዊ ሕይወትና አገልግሎት ከሕግ በታች ነበር። በዚህም ምክንያት ክርስቶስ ሕግን እንደሚጠብቅ፣ እንደሚተነትንና በሥራ ላይ እንደሚያውል ታይቷል። በመሆኑም ክርስቶስ የሰንበት ሕግ በሰዎች ትውፊትና ትምህርቶች እንደተዛባ በመገንዘብ በዘመኑ ካሉ አስተማሪዎች የተለየ ትምህርት አስተምሯል። ስለዚህ ሰንበት ለሰው ልጅ ጥቅም እንደተሰጠና ሰው ከሰንበት ወጎች የተነሣ ቀኑ ሸክም ይሆንበት ዘንድ እንደማይገባ አስተምሯል (ማር. 2:27)። ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ በነበረበት ጊዜ ሰንበትን ላካተተው የሙሴ ሕግ ሁሉ በታማኝነት ይታዘዝ ነበር። ይህ የሆነው ጌታ በነበረበት ዘመን ሕግ በሥራ ላይ ስለነበረ ነው። ይሁን እንጂ፣ ይህ ሁኔታ በጸጋ ዘመንና በሌላ ሥፍራ-ዘመን የሚኖረው ክርስቲያን የክርስቶስን የሰንበት አክባሪነት ምሳሌ ሊከተል ይገባል ለሚል ትምህርት አባባል መሠረት ሊሆን የማይችል መሆኑን ይህ ግልጽ እውነት ያስገነዝባል።

ለ. ሰንበት በአሁኑ የቤተ ክርስቲያን ዘመን

ከክርስቶስ ትንሣኤ በኋላ፣ በአዲስ ኪዳን በሰሐተት እንኳ ሰንበትን ያከበረ አማኝ አልተጠቀሰም። ከይሁዲነት ወደ ክርስትና የተመለሱ አያሌ አማኞች ሰንበትን ማክበራቸው ግልጽ ቢሆንም፣ እንዲህ ዓይነቱ አከባባር በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ አልተጠቀሰም። እንደዚሁም፣ ከክርስቶስ ትንሣኤ በኋላ ለአይሁዶች፣ ለአሕዛብ ወይም ለክርስቲያኖች ሰንበትን ያከብሩ ዘንድ የተሰጠ ትእዛዝ አናገኝም። በሰንበት ቀን መሥራትም እንደ ኃጢአት የተቆጠረበት ሁኔታ አልተመለከተም።

በተቃራኒው ግን በጸጋ ዘመን የእግዚአብሔር ልጆች የሆኑ አማኞች የሰንበትን ሕግ እንዳይጠብቁ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቷቸዋል።

ገላትያ 4:9-10 ቀናትን፣ ወራትን፣ ወቅቶችንና ዓመታትን የማክበሩ ተግባር የማያስፈልግ መሆኑን የሚያሳይ አሳብ አለ። እነዚህ ነገሮች የሚከበሩት በእግዚአብሔር ፊት ሞገስ ያስገኛሉ ከሚል አስተሳሰብ ሲሆን፣ አክባሪዎቹም በአንድ ወቅት እግዚአብሔርን የሚያስቡና በሌላ ጊዜ ግን በግዴለሽነት የሚኖሩ ሰዎች ናቸው።

ዕብራውያን 4:1-13 ሰንበት እግዚአብሔር ከሥራው ያረፈበትና አማኝም በሚድንበት ጊዜ የሚገባበት የእረፍት ስፍራ መሆኑን ያስረዳል።

ቆላስይስ 2:16-17 ውስጥ የሰፈረው ቃል የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው ከሰንበት አከባበር ጋር በተያያዘ ሊፈረድበት የማይገባ መሆኑን በግልጽ ያስረዳል። አሁን አዲስ ፍጥረት ለሆነው አማኝ ክርስቶስ ከሆነለት ሁኔታ አንጻር፡ በሰንበት ላይ የዚህ ዓይነት አመለካከት መያዙ ትክክል ነው (ቆላ. 2:9-17)። በዚህ ምንባብ ውስጥ የተጠቀሱት የሥርዓታዊ ሕግ አካላት የሆኑት ልዩ ወይም ተጨማሪ ሰንበታት ሳይሆኑ፡ ሳምንታዊዎቹ ሰንበታት ይሆኑ ይሆናል፡ ለምሳሌ (ዘሴዋ. 16:31)። እንደ አማኝ በራሱ አእምሮ ሲረዳ ቀናትን ሁሉ በእኩልነት ሊመለከት እንደሚችል ሮሜ 14:5 ውስጥ ተገልጧል። ይህ ሁኔታ በታማኝነት ማምለክን ገለል የሚያደርግ ሳይሆን፡ እንዲህ ላለው ሰው ቀናት ሁሉ ለእግዚአብሔር በመገዛት የተሞሉ መሆናቸውን ያስረዳል።

አዲስ ኪዳን ውስጥ ሰንበትን በመጠበቅ ረገድ የክርስቲያንን ሕይወትና አገልግሎትን አስመልክቶ እንደ ሕግ የተሰጠ ነገር የለም። ስለዚህ በሙሴ በተሰጠው የሰንበት ሕግ ፈንታ፡ በአዲሱ ፍጥረት የጌታ ቀን በሚለው የተተካ መሆኑን መገንዘብ ጠቃሚ ነው። ይህ የጌታ ቀን በክብሩ፡ በከፈተው መብትና በረከቶቹ ከሰንበት እጅግ የሚልቅ ነው።

ሐ. ሰንበት በሚመጣው ዘመን

ከአዲስ ኪዳን ትምህርት ጋር ሙሉ ለሙሉ በተዛመደ መልኩ፡ አዲሱ የጌታ ቀን የሚሠራው ለቤተ ክርስቲያን ብቻ ነው። የሰንበት ሕግ እንደገና በሥራ ላይ እንደሚውል ተተንብቦአል። የቤተ ክርስቲያን መጠራት ከተፈጸመና ከዓለም ከተነጠቀች በኋላ፡ የሰንበት ሕግ የጌታን ቀን በመተካት የሚሠራ መሆኑ ነው የተገለጠው። በዚህ ዘመን ፍጻሜና በእግዚአብሔር መንግሥት መካከል ጣልቃ በሚገባው የታላቁ መከራ አጭር ወቅት እንኳ የሰንበት አሳብ ይንጸባረቃል (ማቴ. 24:20)። ሰንበት የሚመጣው መንግሥት ዘመን ዋነኛ ጉዳይ እንደሚሆንም በትንቢት ተመልክቷል (ኢሳ. 66:23፤ ሕዝ. 46:1)።

መ. የክርስቶስ ትንሣኤና የሳምንቱ መጀመሪያ ዕለት

ከክርስቶስ ትንሣኤ አንሥቶ እስከዛሬ ድረስ የሳምንቱ የመጀመሪያ ዕለት በቤተ ክርስቲያን በመከበር ላይ ነው። ይህ እውነት በአዲስ ኪዳን ዘገባዎች፡ በቀደምት አባቶች ጽሑፎችና በቤተ ክርስቲያን ታሪክ የተረጋገጠ ነው። ከሞላ ጎደል በሁሉም ክፍለ ዘመናት፡ እግዚአብሔር በአዲሱ ፍጥረት ሊሠራ ያቀደውን የአሁን ዓላማ ሳይገነዘቡ ሰባተኛውን የሰንበት ዕለት ለማክበር የተነሣሁ ሰዎች ነበሩ። ሰባተኛውን ቀን ማክበር ያስፈልጋል በማለት የሚያስተምሩት፡ ትምህርታቸው ከቃሉ ውጭ በሆኑ ነጥቦች የተደገፈና ሌላ እምነት ያላቸው ናቸው። በሰንበት ጉዳይ ውዝግብ የሚነሣው የአማኞች አምልኮ በሙሴ የሰንበት ሕግ እንደሚመራ ተደርጎ ሲወሰድ ነው። ይህ ሲሆን አዲስ ኪዳን የሚያስተምረው “የአዲስ ፍጥረት” እውነት ይዘነጋል።

ሠ. አዲሱ ፍጥረት

የዚህ ሥፍራ-ዘመን የእግዚአብሔር ዓላማ ቤተ ክርስቲያንን እንደተለየ ሕዝብ የሚጠራት መሆኑን አዲስ ኪዳን ያስተምራል (ሐዋ. 15:13-18)። በዚህ የእግዚአብሔር ጥሪ የዳኑ ሰዎችም ሰማያዊ ዜጎች የሆኑ አዲስ ፍጥረታት ናቸው። እነዚህ ሰዎች በአጠቃላይ አስደናቂ ክብርና ፍጹምነት የሚሰጣቸው መሆኑ ሲገለጥ (ኤፌ. 5:25-27)፡ በግለሰብ ደረጃም እጅግ የላቀ መለኮታዊ ተግባርና ለውጥ የሚካሄድባቸው ናቸው። እንዲሁም

ጠቅላላው አካል በመሠረቱ ከክርቶስ ጋር እንደተገናኘ ሁሉ (1ኛ ቆሮ. 12:12)፤ ግለሰብ አማኝም በዋናነት ከጌታ ጋር ተዛምዷል (1ኛ ቆሮ. 6:17፤ ሮሜ 6:5፤ 1ኛ ቆሮ. 12:13)።

ግለሰብ አማኝን አስመልክቶ መጽሐፍ ቅዱስ የሚከተለውን ያስተምራል፡- (1) ኃጢአትን በተመለከተ፤ በዚህ አካል ውስጥ የሚገኝ እያንዳንዱ አማኝ ከኃጢአቱ ነጽቶና ይቅርታን አማኝቶ ጸድቋል። (2) ስጦታን በተመለከተ፤ ለእያንዳንዱ አማኝ ውስጡ የሚኖር መንፈስ ቅዱስና የእግዚአብሔር ስጦታ የሆነው ዘላለማዊ ሕይወት ተበርክቶለታል። ከክርቶስ ጋርም የእግዚአብሔር ሕጋዊ ወራሽ ነው። (3) ስፍራውን በተመለከተ፤ እያንዳንዱ አማኝ የእግዚአብሔር ጽድቅ ሆኖ በውድ ልጁ አማካይነት ለዘላለም ተቀባይነትን አግኝቷል (2ኛ ቆሮ. 5:21፤ ኤፌ. 1:6)። ይህ ብቻም አይደለ ከተሰጠው ጽድቅ የተነሣ የክርቶስ ስውር አካል ክፍል፤ የከበረችው ሙሽራ አካልና ክርቶስ ራሱ የሆነው የሚያስተዳድረው አዲስ ፍጥረት ሕያው ተካፋይ ለመሆን በቅቷል። “ስለዚህ ማንም በክርቶስ ቢሆን አዲስ ፍጥረት ነው፤ አሮጌው ነገር አልፎአል፤ እነሆ፤ ሁሉም አዲስ ሆኖአል። ነገር ግን፤ የሆነው ሁሉ በክርቶስ ከራሱ ጋር ካስታረቀን የማስታረቅም አገልግሎት ከሰጠን፤ ከእግዚአብሔር ነው” (2ኛ ቆሮ. 5:17-18 ገላ. 6:15፤ ኤፌ. 2:10፤ 4:24)።

ሐዋርያው ጴጥሮስ ስለ አማኞች ሲጽፍ፤ “እናንተ የተመረጣችሁ ትውልድ ናችሁ” (1ኛ ጴጥ. 2:9) ብሏል። ይህም በቀጥታ በእግዚአብሔር ኃይል የተፈጠረና ከሰማይ የተወለደ ልዩ ዘር ወይም ብሔር፤ ማለት ነው። የመጀመሪያው አዳም የራሱ ሰብአዊ ሕይወትና ፍጹማዊነት የጎደለው ሕይወት ተካፋይ የሆነውን የሰው ዘር እንደወለደ ሁሉ፤ የመጨረሻው አዳም ክርቶስ ደግሞ ዘላለማዊ ሕይወቱንና ፍጹምነቱን የሚካፈል አዲስ ዘር በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት በመፍጠር ላይ ነው። “ፊተኛው ሰው አዳም ሕያው ነፍስ ሆነ ተብሎ ተጽፎአል፤ ጳለኛው አዳም ሕይወትን የሚሰጥ መንፈስ ሆነ” (1ኛ ቆሮ. 15:45)። አማኝ በክርቶስ በመሆኑ የትንሣኤው ተካፋይ የሚያደርገውን ሕይወት ያገኘ መሆኑ ተገልጧል (ሮሜ 6:4፤ ቆላ. 2:12-13፤ 3:1-4)። ይሁን እንጂ፤ አካሉን በተመለከተ አማኙ ገና የክርቶስን የትንሣኤ አካል የሚመስል የከበረ አካል ሊለብስ ይገባል (ፊልጵ. 3:20-21)። ክርቶስ ከሞት እንደተነሣ “እንደበኩራት” በሰማይ መታየቱ የሚከተሉት ሁሉ የከበረ አካል ለብሰው እንደርሱ የሚነሡ መሆናቸውን ያመለክታል (1ኛ ዮሐ. 3:2)።

አዲሱ ፍጥረት በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ፤ በሁሉም ስፍራ ከአሮጌው ጋር ተነጻጽሮ ቀርቧል። ይህ አዲስ ፍጥረት የጀመረው በክርቶስ ትንሣኤ ሲሆን፤ ዳግም የተወለዱትንና በርሱ የሆኑትን ሰማያዊ ዜጎች ያካትታል። አማኝ የዳነውና ነጻ የወጣው ከዚያ አሮጌና የተበላሸ ፍጥረት መሆኑ ግልጽ ነው።

ሰንበት አሮጌውን ፍጥረት ለመዘክር እንደተፈጠረ ሁሉ (ዘጸ. 20:10-11፤ 31:12-17፤ ዕብ. 4:4)፤ የጌታ ቀንም አዲሱን ፍጥረት ይዘክረዋል። በተመሳሳይ ሁኔታ፤ ሰንበት እንደ ምድራዊ የእግዚአብሔር ሕዝቦች በእስራኤላውያን ብቻ ይከበር እንደነበር ሁሉ፤ የጌታ ቀንም የሰማያዊው የእግዚአብሔር ሕዝብ አካል በሆነችው ቤተ ክርስቲያን የተወሰነ ነው።

ረ. የጌታ ቀን (እሁድ)

በጸጋ ሥር ባሉ የእግዚአብሔር ልጆች ላይ የሰንበት (ቅዳሜ) ሕግ ተፈጻሚ የሚሆንበት ድንጋጌ በየትኛውም የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል አይታይም። በእንጻሩ ግን ክርስቲያኖች የሳምንቱን የመጀመሪያ ቀን (እሁድ) የሚያከብሩባቸው ምክንያቶች አሏቸው።

1. በጸጋ ዘመን ሰለ አዲስ ቀን ተተንብይዋል፤ ተወስኗልም። መዝሙር 118፡22-24 እና የሐዋርያት ሥራ 4፡10-11 እንደሚነግሩን፤ ክርስቶስ በስቅላቱ “ግንቦኞች” በተባሉት እስራኤላውያን የተናቀ ድንጋይ ሆኗል። ከሞት በመነሣቱ ግን የማዕዘን ራስ ድንጋይ ሆነ። ይህ አስደናቂ ነገር የተፈጸመው በእግዚአብሔር ሲሆን፤ የአፈጻጸሙ ዕለትም የደስታና የትፍስሕት ዕለት ይሆን ዘንድ በመለኮታዊ ሥልጣን ተወስኗል። በመሆኑም፤ ክርስቶስ በትንሣኤው ማለጻ ያቀረበው ሠላምታ “ደስ ይበላችሁ” የሚል (ማቴ. 28፡9) ነበር። አሳቡ በቀጥታ ሲፈታ “ታላቅ ደስታ!” ማለት ነው። “እግዚአብሔር የሠራት ቀን” እንደመሆኗ “የጌታ ቀን” መባሏ ትክክል ነው።

2. የመጀመሪያው ዕለት አከባቢ በተለያዩ ሁኔታዎች ተመልክቷል። (ሀ) ክርስቶስ ከሞት በተነሣበት ዕለት (ማቴ. 28፡1)። (ለ) በዚያን ዕለት ደቀ መዛሙርቱን በአዲስ ኅብረት አገኛቸው (ዮሐ. 20፡19)። (ሐ) በዚያው ዕለት ትእዛዛትን ሰጣቸው (ሉቃስ 24፡13-45)። (መ) በዚያው ዕለት እንደ “በኩራት” ወይም እንደ በኩራት ነዶ ወደ ሰማይ ዐረገ (ዘሌ. 23፡10-12፤ ዮሐ. 20፡17፤ 1ኛ ቆሮ. 15፡20፤ 23)። (ሠ) እስትንፋሱን እፍ ያለባቸው በዚያን ዕለት ነው (ዮሐ. 20፡22)። (ረ) በዚያን ዕለት መንፈስ ቅዱስ ከሰማይ ወረደ። (ሰ) ሐዋርያው ጳውሎስ በጢሮአዳ የሰበከው ያን ዕለት ነው (ሐዋ. 20፡6-7)። (ሸ) አማኞች የጌታን እራት ሊወስዱ የተሰበሰቡበት ዕለትም ነው (ሐዋ. 20፡6-7)። (ቀ) እግዚአብሔር እንዳበለጠጋቸው መጠን ገንዘብ ያዋጡትም በዚያን ዕለት ነው (1ኛ ቆሮ. 16፡2)። (በ) ጌታ ለዮሐንስ በፍጥዎ ደሴት በዚያን ዕለት ተገለጠ (ራእይ 1፡10)።

3. ስምንተኛው ቀን የግርዘት ቀን ነበር። በዚህ ዕለት የሚፈጸም ግርዘት፤ አማኝ በክርስቶስ ሞት አማካይነት ከሥጋና ከአሮጌው ሥርዓት መለየቱን በምሳሌነት ያሳያል (ቆላ. 2፡11)። ከሳምንቱ ፍጻሜ ቀጥሎ በመጀመሪያው ዕለት የሚውል ስምንተኛ ቀን እንደ መሆኑ የአዲስ ጅማራ ተምሳሌት ነው።

4. አዲሱ ዕለት የጸጋ ነው። በሕግ ሥራ አማካይነት ከእግዚአብሔር ጋር ለሚዛመዱ ሰዎች፤ ከሳምንቱ አድካሚ ሥራ በኋላ የእረፍት ቀን ይሰጣቸው ነበር። ሥራዎቻቸው በክርስቶስ ለተጠናቀቀላቸው የጸጋ ዘመን ሰዎች ግን ይህ ቀን እንደ እረፍት ብቻ ሳይሆን፤ የአምልኮ ዕለት ተብሎ ነው የተሰጣቸው። ይህም የሳምንቱ መጀመሪያ ዕለት እንደመሆኑ፤ የሥራ ቀናትን ሁሉ ይቀድማል። አማኝ በመጀመሪያው ዕለት ከሚያገኘው ባርነት፤ ቀጣዮቹን ስድስት ቀናት ጌታውን ያገለግልበታል። የእረፍት ቀን የሚያስፈልገው፤ ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸው ግንኙነት በሥራዎቻቸው ላይ የተመሠረተ ለሆኑ ነው። የማያቋርጥ አምልኮና አገልግሎት የሚካሄድበት ዕለት ደግሞ፤ ክርስቶስ በፈጸመው ሥራ አማካይነት ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ላላቸው ሰዎች ነው። ሰባተኛው ዕለት በማይላቀቁት ሕግ ሲታወቅ፤ የመጀመሪያው ዕለት በጸጋ ምርጫና ነጻነት ይለያል። ሰባተኛው ቀን ምናልባት አንድ ቀን በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነትን አገኝ ይሆናል በሚል ቀቢጽ-ተስፋ ይከበር የነበር ሲሆን፤ የመጀመሪያው ቀን ግን በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት ማግኘቱን ባረጋገጠ ሰው ይከበራል። ሰባተኛው ቀን የሚፈጸመው በሥጋ ኃይል ሲሆን፤ የመጀመሪያው ቀን ግን በአማኝ ልብ ውስጥ በሚያድረው መንፈስ ቅዱስ አማካይነት ይከናወናል።

5. አዲሱ ዕለት በእግዚአብሔር ተባርኳል። በዚህ ዘመን፤ መንፈስ ቅዱስ በሙላት ያደረገባቸውና የእግዚአብሔር ፈቃድ በግልጥ የታየባቸው እውነተኛ አማኞች የጌታን ቀን ሲጠብቁ ሰባተኛውን ቀን ግን የመጠበቅ ግዴታ እንዳለባቸው አድርገው አይረዱትም። እነዚህ ወገኖች የሰንበትን ሕግ በመጣስ በደለኞች ቢሆኑ ኑሮ ስለ ኃጢአታቸው ይቀጡ ነበር ብሎ ማሰብ ተገቢ ነው።

6. አዲሱ ዕለት የተሰጠው ለአማኝ ግለሰብ ብቻ ነው። ላልዳነ ሰው አልተሰጠውም። ያልዳኑ ሰዎች ማንኛውንም ቀን ቢያከብሩ እግዚአብሔር ዘንድ የበለጠ ተቀባይነት እንደሚያገኙ የሚያስገነዝብ መሠረት መጣለ እጅግ አደናጋሪ ነው። ምክንያቱም በክርስቶስ ከሚገኘው ድነት ውጭ ሰዎች ሁሉ የጠፉ ናቸው። የእረፍት ቀን ለሰው ሁሉ ማኅበራዊ ወይም አካላዊ ጠቀሜታ ሊኖረው ቢችልም፤ እንዲህ ዓይነቱ የቀን አከባበር በእግዚአብሔር ፊት ምንም እንደማያስገኝላቸው ያልዳኑ ሰዎች ሊገነዘቡ ይገባል።

ይህን ዕለት (አሁድ) ትጠብቅ ዘንድ ለቤተ ክርስቲያን እንደ ትእዛዝ አልተሰጣትም። ስለሆነም፤ የመጀመሪያው ዕለት አከባበር ለግለሰብ አማኝ እንጂ፤ ለቤተ ክርስቲያን አለመሰጠቱ ግንዛቤ ሊያገኝ ይገባል። አማኝ ይህን ዕለት የሚያከብርበት ሁኔታ ክርስቶስ ከሞት በተነሣበት ጠዋት በተናገራቸው ሁለት አባባሎች ውስጥም ተመልክቷል፤ “ደስ ይበላችሁ!” እና “ሄዳችሁ ተናገሩ”። ይህ ጥሪ በማንኛውም አምልኮና አገልግሎት ውስጥ የማያቋርጥ እንቅስቃሴ ማድረግን የሚጠይቅ ሲሆን፤ ከሰባተኛው ቀን እረፍት ጋር ይጻረራል።

7. የመጀመሪያው ቀን (አሁድ) እንዲከበር የተሰጠ ትእዛዝ የለም። የጸጋ ተግባር በመሆኑ፤ ዕለቱን ስለማክበር የተጻፈ ግዴታ የለም። አከባበሩ ሊከናወን የሚገባበት ሁኔታም በዝርዝር አልተመለከተም። ይህ ጥበብ የተሞላበት ልግስና እንደሚያስረዳው፤ ማንም የጌታን ቀን እንደ ግዴታ እንዲቆጥረው የተጠቀሰበት ሁኔታ የለም። ከልብ በመነጨ ፍላጎት ሊከናወን ይገባል። እስራኤል በእግዚአብሔር ፊት ሞግዚቶችና አስተዳዳሪዎች እንደሚያሻቸው ለጋ ሕፃናት ስለነበረች፤ ለሕፃን እንደሚሰጥ ዓይነት ሕግ አስፈላጋት (ገላ. 4፡1-11)። ቤተ ክርስቲያን ግን በእግዚአብሔር ፊት እንደ አዋቂ ልጆች ትታያለች። የአማኙ ሕይወት በጸጋ ዘመን ምን መምሰል እንዳለበት በሚገባ ተገልጧል። እግዚአብሔር ከአማኙ የሚፈልጋቸው ነገሮች በፈቃደኝነት መሆን ያለባቸው መሆኑን በማሰብ ያቀረበው በልመና ነው (ሮሜ 12፡1-2፤ ኤፌ. 4፡1-3)። በሚገባ ቃሉን የተረዳና በመንፈስ ቅዱስ የተሞላ ክርስቲያን የክርስቶስ ትንሣኤና የአዲስ ፍጥረት ዕለት በሚከበርበት ጊዜ በሌላ ሥራ ይጠመዳል ብሎ ለመገመት አይችልም። የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው ለእግዚአብሔር የማይገዛ ከሆነ፤ ያለፈቃደኝነት ቀንን ማክበር ሥጋዊ ልቡን አያስተካክለውም። እንዲህ ዓይነቱ አከባበርም እግዚአብሔርን አያስደስተውም። ስለሆነም፤ በእግዚአብሔርና በሥጋዊ ክርስቲያን መካከል ያለው ጉዳይ ውጫዊ ተግባር ሳይሆን፤ የተሰጠ ሕይወት ነው።

8. የጌታ ቀን የሚከበርበት ሁኔታ ወደ ቀናት ሁሉ ሊሃመት ይችላል። ክርስቶስ ለአብ የሚገዛው በአንደኛው ዕለት ከሌላው ባነሰ ሁኔታ አልነበረም። የሰንበት እረፍት ለሁሉም ቀናት በዚያው መልኩ ሊቀጥል አይችልም። ዳሩ ግን አማኝ በሳምንቱ መጀመሪያ ዕለት የበለጠ ጊዜና ነጻነት ሊኖረው ቢችልም፤ የጌታ ዕለት አከባበር መለያ የሆኑት አምልኮ፤ ደስታና አገልግሎት በተቻለ መጠን የዕለት ተዕለት ልምምዶቹ ሊሆኑ ይገባል (ሮሜ 14፡5)።